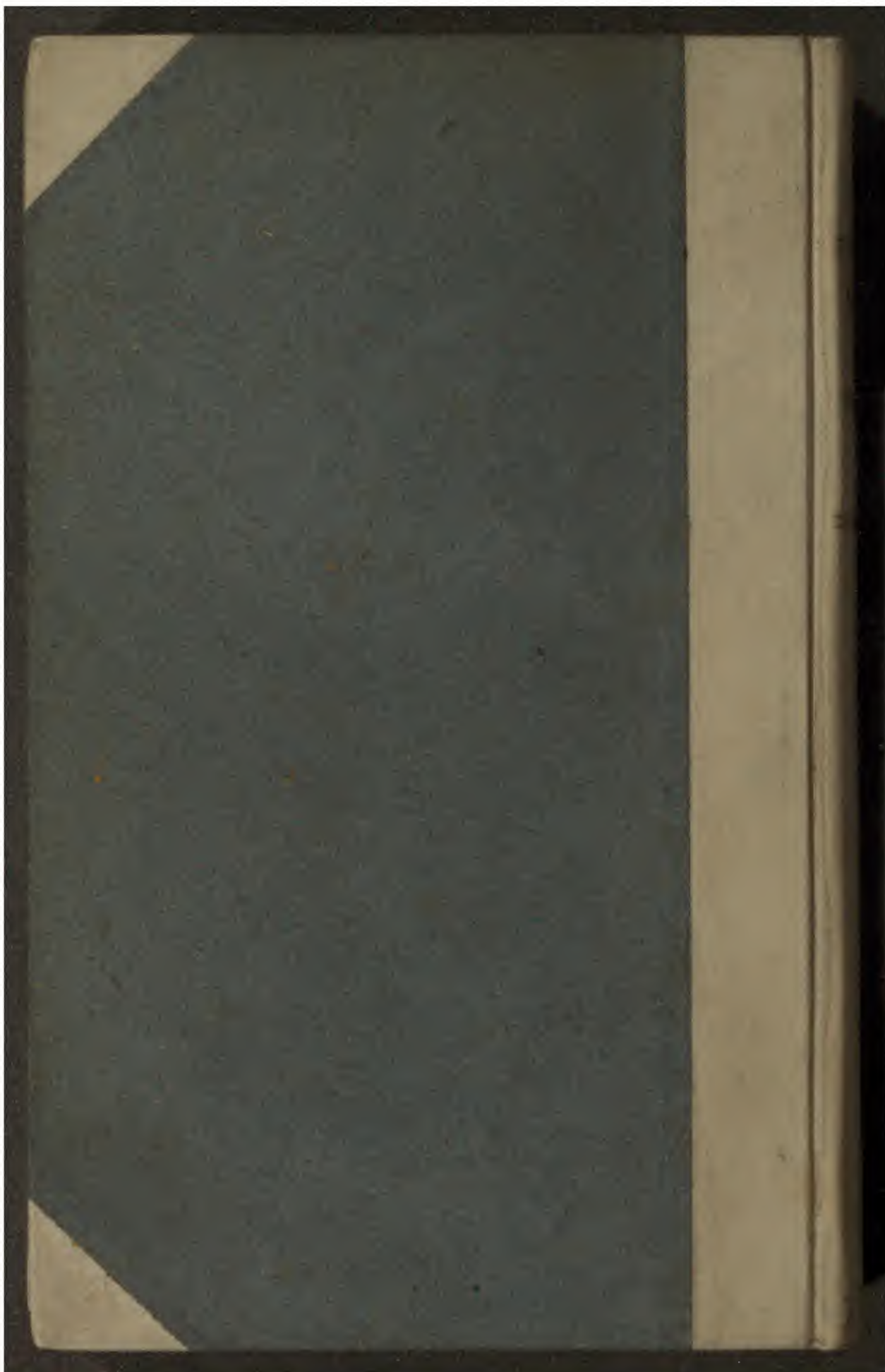

RAYMUNDI
LULLI
MERCURIORUM
LIBER

1567

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3905/A/2

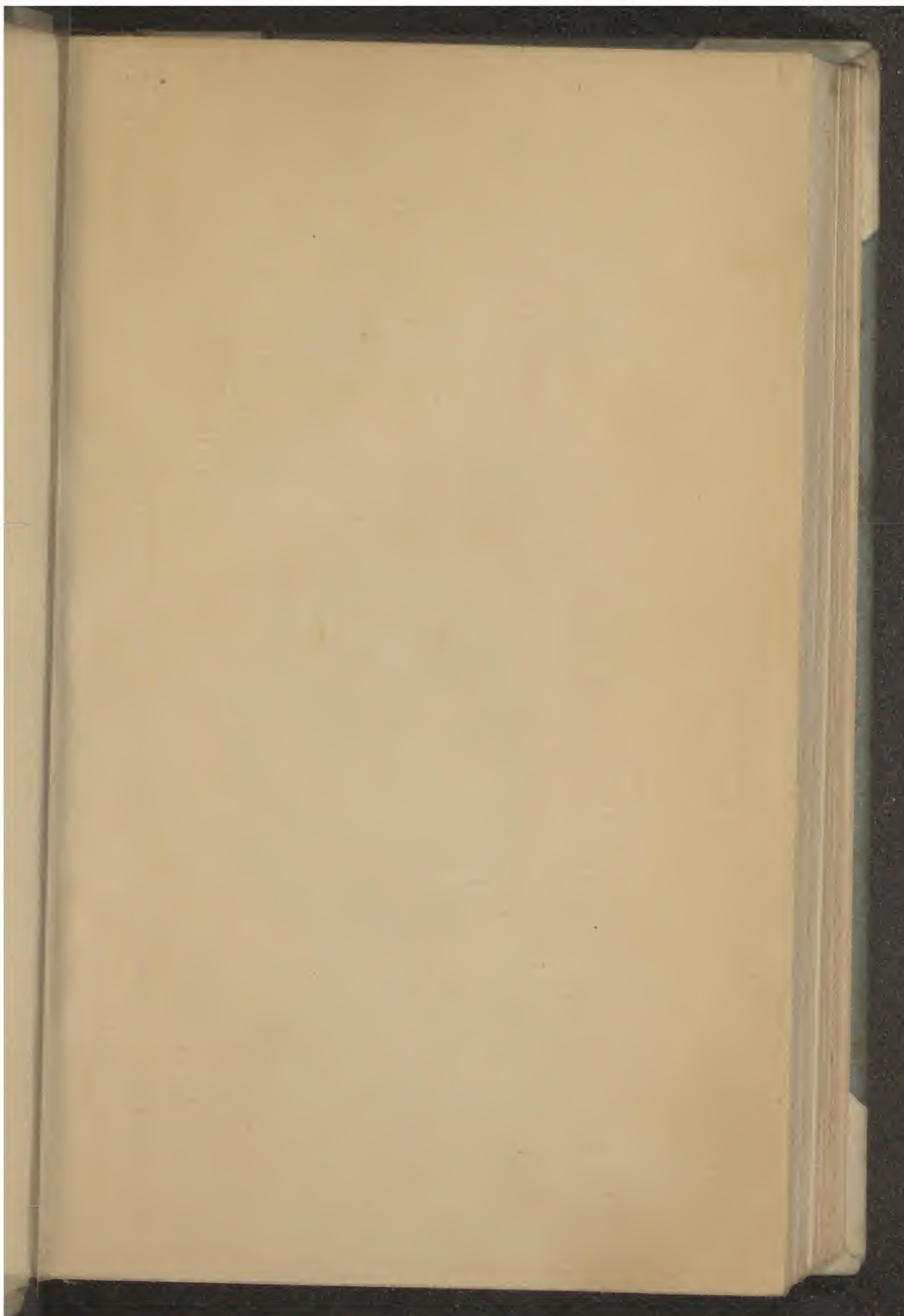
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3905/A/2

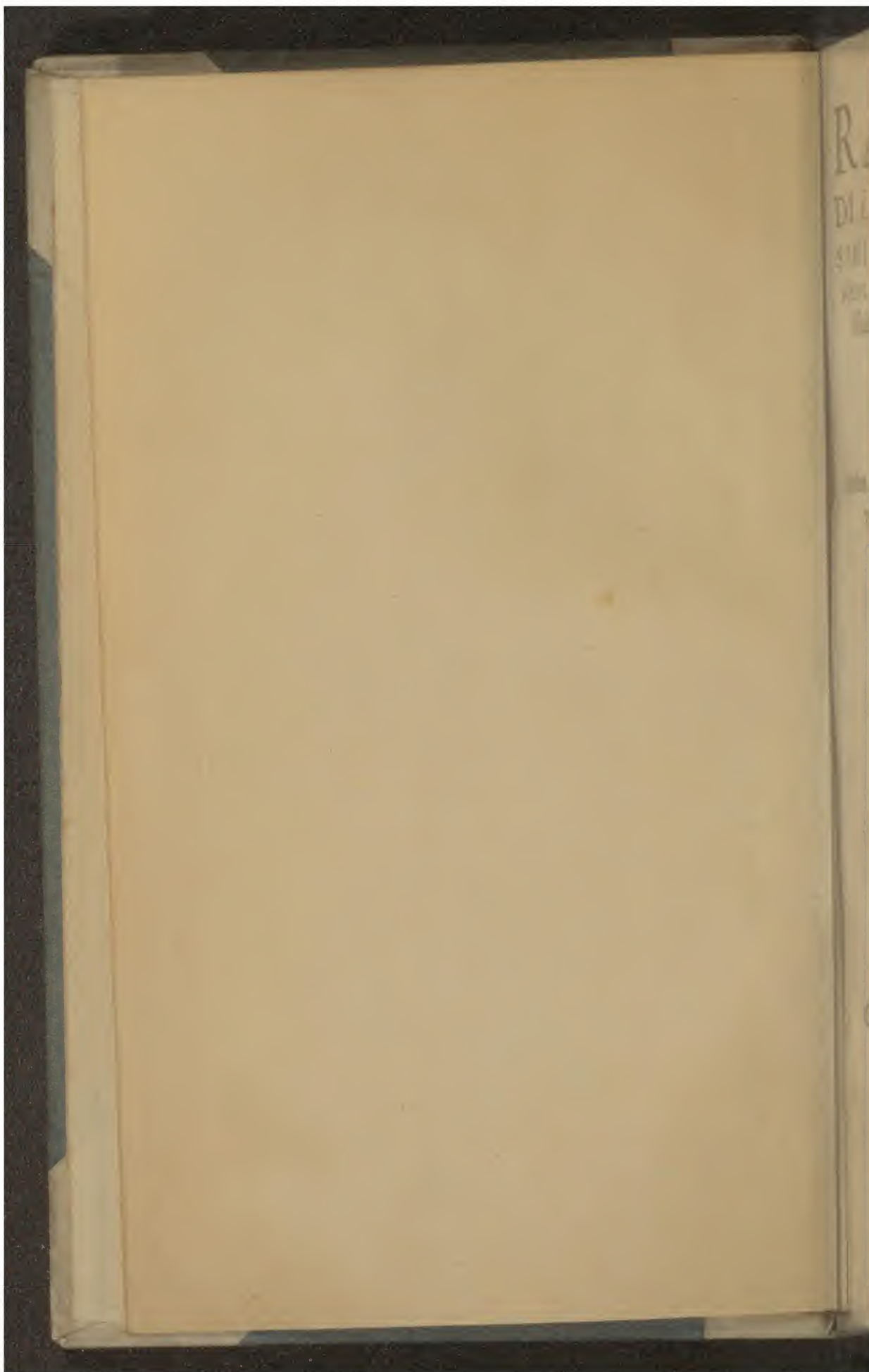

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
3905/A/2

3905⁽²¹⁾
A/2 N. VI. Lw1

70706-
RAYMUN-
DI LVLLI DOCTISSI-
SIMI ET CELEBERRIMI
PHILOSOPHI MERCVRIORVM
liber iam tandem subsidio manuscri-
pti exemplaris perfectè
editus.

ITEM

*Eiusdem Apertorium, Repertorium, Artis intellectiuae
Theorica & Practica, Magia naturalis,
opuscula planè aurea.*

COLONIAE AGRIPPINAE
Apud Iohannem Birckmannum,
ANNO M. D. LXVII.
Cum gratia & priuilegio Cæs. Maiest.

IN NOMINE DOMINI
AMEN

IN NOMINE DOMINI
AMEN

IN NOMINE DOMINI
AMEN

IN NOMINE DOMINI
AMEN

DE

42

6

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

De

DE ALCHYMI- AE SCRIPTORIBVS.

EX PROLOGOMENIS G. GRATAROLI.

*De Chemia, vel Alchymia sic scribit Ro-
bertus Constantinus in suo Nomenclato-
re insignium Scriptorum Pa-
ris edito M.D.LV.*

DE hac arte, sicut & de Ca-
bala diximus, qui aliquid
memoriae prodiderit, nul-
lus antiquus author inuenitur, siue
id inuidetia factum sit, siue ignorati-
one. Non desunt tamen, qui illud fa-
mosum apud poetas Iasonis χρυσό-
μαλλον δέρας id est, vellus aureum, librum
fuisse interpretentur in vellere vel
macrocolo conscriptum, qui ipsam
artem, id est, auri argenti que con-
ficiendi rationem contineret. Fa-
bulas interpretes utroque trahunt:

A 2 & li

DE ALCHYMIÆ

& licet vnicuique pro animi arbitratu affingere. Quantū ad me at-
tinet, verum sit necne, fusq̃ue deq̃;
habeo. Certū est ex historia tamen,
& rerum gestarum annalibus, Dio-
cletianum principem huiusce artis
conquisitos libros omnes curio-
se exussisse, ὅτι τὰ νεωπεριστά Αἴγυ-
πτίοις, πρὸς τὸ μὴ πλῆτορ ἐκείνοις ἐκ τῆς τοι-
αύτης προσγίνεσθαι τέχνης. Hoc artificium
luxato verbo, Alchymiam vocant,
vel Archymiā, quasi dicas ἀργύρεα χη-
μεία: alij vocant χημεία, vel χυμεία: alij
χρυσοποιία. Qui verò de hac aliquid
scripserunt, hi sunt:

Arnoldus de Villanoua.

Auicēna ad Aḡem Philosophū.

Blemidas περὶ χρυσοποιίας, liber
Græcus, manuscriptus in regia Gal-
liæ bibliotheca.

Geberus Arabs, cuius expositor
Ioannes

SCRIPTORIBVS.

Ioannes Bracefchus Vrceanus.

Ioan. Augustinus Pátherus (vel Panthæus) scripsit Ars theoriam trāsmutationū metallicarum cum Voarchadumia.

Isaac monachus scripsit ἀργύρεα μέθοδος, ὅπως δὲ εὐρίσκειν τὰς πλυστάς τῶν μὲν ἑκ- τῶν, in regia Galliæ bibliotheca, manuscriptus Græcè.

Morienī cuiusdam Alchymistici liber circumfertur, nō impressus.

Philippus Vlstadius edidit Cœlum Philosophorum: qui tamen ad rem medicam spectat.

Raymūdus Lullius scripsit (præter cætera multa) de Secretis naturæ, siue quinta essentia. Hūc ego inquirēdo comperio, apud Anglos re quidem vera præstitisse, quod suis libris pollicetur: et in arce Londi-

DE ALCHYMIÆ

ni iussu Regis probatissimum aurum confecisse, mihiq̃ue genus nummi ostensum est, quod adhuc appellant Nobile Raymundi, auri videlicet puri, & obrizi, summeq̃; indicaturę. Ipse in libro, quod testamētũ vocat, fatetur se hãc artẽ ex Arnol̃do de Villanoua coæuo suo didicisse. Quẽ Ioan. And. in tit. de Crimine falsi attestatur, laminas aureas excudisse, quę ex auro ex arrugia quęsito, aurifodinisq̃; extracto, bonitate non cederẽt. Scripserunt etiã alij multi de hac arte, quorũ libri nondũ impressi sunt: inter quos est Rosinus Philosophus, & Rogerius Bacho, cuius legi Alchymix speculũ.

Zosimus author Gręcus asseruatur in bibliotheca Regia: scripsit de Sacra arte, de cõpositione aquarũ ad χρυσοποιαν, de instrumētis & caminis.

minis. Sunt & alij huius artis præceptores, vt Christianus, Heliodorus, Theophrastus, Archelaus, Pelagius, Oftanes, Olympiodorus, Democritus, Dioscurus, Synesius, & Stephanus, cuius est liber de Magna & sacra sciëntia. Omnes hi Græci sub nominibus antiquis, mihi tamē recentes videntur. Est etiā liber Chymisticus, Comitum Treuisini. Hactenus Robertus. Ceteros qui nosse cupit, legat in fine Geberi vltimò à Ioan. Petreo editi, vel Bernæ impressi eius sumptu: item Euonymum Philastrum, Tigurinum: Ioannis Langij epistolam 53. & vltimum folium capitis 18. libri secundi de Abditis rerum causis Ioannis Fernelij, medici & Philosophi doctissimi & præstantissimi: atque alios recentiores, vt Ianum Lacinium nulli spernendum.

A 4 Nomi-

DE ALCHYMIAE SCRIPT.

*Nominati artifices huius artis fuerūt, vt
refert Vincentius in Speculo naturali,*

Adam. Noe. Idris. Squilia. Chora. Moyses, & soror eius Maria. Cato. Virgilius. Aristoteles. Alexander. Geber. Iahie. Rasi. Abimazar. Maurienus siue Morienes. Iohannes Euangelista. Garfias, & Gilbertus Cardinales. Guilhelmus Episcopus Huck appellatus. Aegidius magister hospitalis, qui extraxit librum de 125 lapidibus. Androicus etiam episcopus, & Apostolicus dominicus. Et Iacob Aranicus Iudaeus. Petrus quoque & Dirandus Monachi. Auicenna. Arnoldus de noua Villa, et Raymūsus, qui nostris vltimis temporibus floruerunt.

INDEX LO- CORVM ET CAPI-

*tum, quæ in libro Mercurio-
rum continentur.*

A.

*de Aceti nostri compositione, quod constringit
argentum viuum ad extraponendum naturam
pag. 172*

*Actiones quomodo debeas intelligere ad tem-
perandum elixir 56*

*de Administratione dictæ aquæ in corpore hu-
mano, & primò de aquis temperantibus illam 34*

de Administrationis modo 37

Alphabetum huius libri 183

*de Animatione elementorum, & de cognitione
ipsorum 52*

*de Argenti viui congelatione ad recipiendum
medicinam in forma metalli 125*

*de Assatione & dissoluti, & de congelatione i-
psius 4*

C

*de Compositione aquæ potabilis simplicis, quæ
fit de fixato per naturam, ad confortandum humi-
dum radicale humanum 33*

A 5 de Con-

INDEX.

de Confectione secunda aqua	35
tertia	ibid.
quarta	36
quinta	ibid.
sexta	ibid.
de Corpore & spiritu in simul exemplo genera- tionis humanae	128
de Corporis & Mercurij duplici custodia	104
de Creatione Mercuriorum rubeorum ad faci- endum tincturam rubeam de sua propria substan- tia ad consequendum operationes supradictas	19

D

de Diuersitate ignis contra naturam secundum pro- prietatem materialium diuersarum in forma pra- ctica: et quomodo debeas illam considerare	94
---	----

E

Elementa quomodo debeas intelligere	46
Elementorum colligatio quomodo facta sit in diuersis proportionibus	63
de Exuberatione alia argenti vini facta de corpore	

F

de Fixatione & perfectione ipsius &	7
Fortio margaritarum introductione sue formae nouae factae	13
de Furnis & vasis	40

I

de Instrumentis tribus, sine quibus operatio no- stri magisterij non potest fieri	59
de In-	

INDEX.

de *Iudæis incredulis reprobatis & de Sarracenis*

L 79

de *Lunari corpore solo cum adiutorio de A* 99

M

de *Medicinarum nostrarum conditionibus quot sint, & quomodo, & de quo acquisuerint*

135

Mercurij sublimationem qualiter debeas intelligere, & quanta ac qualis sit differentia inter sublimationem vulgarem, & sublimationem Philosophorum

19

Modo fermentorum compositorum

22

de *Modo fermentorum compositorum, & de liquefactione, quod nos vocamus gummas*

23

de *Modo, quo tu debes facere formam perfectam ad margaritas, postquam ipsæ sunt formatæ*

15

de *Modo separandi elementa in octo diebus ad consequendum operationes per literas A, B, C*

147

de *Multiplicatione fermentorum per viam mixtionis*

26

N

de *Naturæ ramis vel brachijs aliquibus per viam Practicæ, in quibus filius artis se possit exercere cum solatio*

110

de *Natura supremi fermenti*

149

de *Opera-*

INDEX.

O

de Operationibus, per quas creatur argenti vi-
ui natura I

P

de Plumbi opere 122
de Prima operatione, quæ venit ad inquisitio-
nem perfectionis magisterij 29
de Proiectionibus omnium medicinarum tam
vniuersaliter, quàm particulariter 175

R

de Reincrudatione corporis perfecti: & de sua di-
uersitate atque accidente & ponderibus 100
de Rectificatione humoris exuberati per fixio-
nem tincturæ 9
de Rectificatione parlarum 10
 & de diuisione speciei & vnitæ illius cū limo-
 sitate aquæ 11
de Rectificatione trium aquarum distillatarum
per cineres 37
de Reuelationibus propriarū naturarum, & ea-
rum subiectis 152
de Rubificatione Mercurij sublimati in suomet
igne ad faciendum elixir rubeum 20

S

de Stanni opere 124
 Subiectum quomodo habeas considerare in qua-
 tuor conditionibus & qualiter capiantur in ista
 arte

INDEX.

arte	67
de Sulfurum compositione, & eorum confectio- ne	147

T

de Temperamento lapidis & qualiter sit in qua- tuor elementis cum distemperamento	73
--	----

V

de Vasis propriis habendis	43
de Veneris & Martis opere	126

INDEX IN APERTO- RIVM.

de Fixatione & compositione tincturæ	213
de Lapide minerali	211
Secunda pars Philosophorum de cōfectione me- dicinæ	207
de Terræ viuificatione	200
de Veri lapidis compositione	184

IN REPERTORIUM.

Ad dandum ingressionem medicinæ	239
Aqua Philosophica tribus naturis componitur	224
Coniunctio solis & lunæ quomodo fiat	239
Corpora quomodo nutriantur	235
Distillatio qualiter fiat	235
Fermentatio quando fiat	237
Fermenti præparatio quot modis fiat	238
Fermentum quare præparetur	237
de Forma vasis, & qualis sit	236
Materia	

INDEX.

<i>Materia quaesita ubi seruetur</i>	234
<i>Medicina quomodo habeat ingressum</i>	239

IN THEORICAM ARTIS INTELLECTIVAE.

<i>de Cognitione rationis facta per reuolutionem contrariorum inueniendo Practicam respectu na- turae</i>	257
<i>de Doctrina intellectuali super materiam & suam formam, & super suam operationem</i>	243
<i>Figura de metallis imperfectis</i>	295
<i>Figura intellectualis</i>	254
<i>Figura Practicæ operis naturæ</i>	268
<i>de Forma & eius consequentia</i>	276
<i>Materia & eius diuersitate</i>	280
<i>Materia medicinae nostræ, & quæ res sit</i>	242
<i>Modo habendi instrumentum intellectuale</i>	250
<i>de Observatione aliâs conseruatione naturæ me- diæ perfectiue & homogeneæ</i>	288
<i>de Recapitulatione artis intellectualis cum diui- sione suorum membrorum</i>	268

IN PRACTICAM.

<i>de Compositione Mercurij, & de sua natura reali,</i>	&
---	---

INDEX.

<i>de suis partibus extremis separabilibus</i>	250
<i>de Coniunctione terrarum solis & lunæ</i>	335
<i>Corruptio et depuratio quomodo fiant simul</i>	303
<i>Corruptione per secundam rotam</i>	307
<i>Elementorum extractione</i>	310
<i>de Elementorum rectificatione</i>	311
<i>Fixatione aquæ & aeris</i>	324
<i>Humoribus tribus in compositione argenti</i>	
<i>vinii repertis</i>	347
<i>de Introductione reductionis faciendæ per intentionem alterius digestionis per Theoricam</i>	312
<i>de Miscibilium forma</i>	332
<i>de Practica congelationis per viam reductionis</i>	314
<i>de Practica totius magisterij in generali recepta</i>	342
<i>de Processu practicæ & prima rota corruptionis</i>	305
<i>de Putrefactione compositi</i>	308
<i>de Recapitulatione magisterij in summa abbreviata</i>	340
<i>de Separatione aquæ</i>	309
<i>ignis</i>	310
<i>sui aeris</i>	ibid.
<i>de Sublimatione sulfuris reductione completa</i>	321
	In

INDEX.
IN MAGIAM NATVRA-
lem.

<i>Aqua calcinante omnia corpora</i>	359
<i>Aqua elixir in oleum</i>	266
<i>Compositione</i>	358
<i>Congelatione liquorum lunæ</i>	365
<i>Exuberatione Mercurij</i>	374
<i>de Igne contra naturam</i>	363
<i>Modo faciendi oleum lunæ</i>	367
<i>Naturali calcinatione</i>	362
<i>Naturali euocatione corporum à suis spiritibus</i>	371
<i>Occultatione Philosophorū solutionis lunæ</i>	364
<i>Operatione caritatis cum oleo lunæ</i>	378
<i>Separatione calcis & aqua calcinatiua</i>	362

FINIS INDICIS.

RAYMUNDI
LULLI DOCTISSIMI
ET CELEBERRIMI PHI-
LOSOPHI MERCU-
riorum Liber.

CAPVT PRIMVM.

IL I oportet quòd intelli-
gas operationes, per quas
creatur natura argenti
vini, & postea si scis vel
habes notitiam ad cogno-
scendum nostrum argentum viuum, ha-
bebis artem integram: quia operationes
omnes non sunt plus nisi vna sola, quæ fit
per modum, quem tibi dicemus. Tu accipe
de liquore lunariæ quantum volueris, &
de illa per distillationem diuidas elemen-
ta: sed primò separabis aquam phlegmati-
cam, in qua stat mortificatus spiritus, &
continua in balneo suam distillationem,
B quo.

quousque videris distillari aquam anima-
tam, quæ incipit comburere, et illā distil-
la ad partem, et quādo illud quod poterit
distillari per illā calorē receperis et phle-
gma fuerit extra, sicut manifestat signū
adustionis, illam diuidas in duas partes,
et vnā partem seruabis ad creādum &,
vt cum eo terram lapidis sublimes, & de
secunda parte trahes elementa sine omni
combustione sub conseruatione propieta-
tis sulfuris, & per argentum viuū. per
istum modū ponas partem aque animatæ
super feces, quæ erūt in similitudine picis
fusæ vel liquefactæ in fundo vasis, et sta-
tim pone alembicum cum suo receptaculo,
& incende ignem serraturarum, & luta
cum pasta, & illum ignem continua quo-
usque quod poterit distillari distille-
tur per æqualitatem prædicti ignis: postea
pone in igne sicco cinericio & illa conti-
nua de serratura distilla elemētum, et ad
finem

MERCURIORVM LIB.

finem suae distillationis dimitte in frigidam
 materiam cum toto vase, postea reduc suum
 liquorem primum, qui est aqua & non o-
 leum, super feces, & reiterationem distilla-
 tionem, sicut iam dictum est, quousque fe-
 ces maneant siccae & combustae, & quod
 humidum & viscosum sit totum sublima-
 tum, sicut anima in substantia spiritus. Fili
 natura nostri spiritus operatur in omni-
 bus rebus & omnem rem excedit, & per
 illum fit nigredo, albedo et rubedo, si quā-
 do bene scies miscere: mixtio illarum fit si-
 cut tibi diximus, quia unum intrat in ali-
 ud et fugit in illud, et rarefactum impletur
 condensato, et condensatum subtilitatur per
 rarefactum, et totum illud fit per solutionem
 & calefactionem in leui igne: & iste ignis
 debet continuari quousque elementa sint
 amplexa cum terminatione suae humidi-
 tatis: et sua terminatio est quod omne mo-
 dicum comburatur quousque nullo lento

B 2 igne

igne desiccetur, & scias fili quòd vnum
 comburit aliud, et confortat, & docet pu
 gnare contra ignem, & sic fili in coquen
 do persequens elemēta ad lentum ignem
 lentantur & conuertuntur in extrane
 as naturas : quia liquefactum totaliter
 comminuetur, & fit non liquefactum, &
 humidum fit spissum, & per istum modū
 fit corpus spiritus, & fit tenuis & fortis
 pugnans contra ignem.

CAPVT SECVNDVM.

De aſatione & diſſoluti, & de conge
 latione ipsius.

Flli proprietates cuiuslibet & est diſſol
 uere & dealbare suum sulfur, &
 proprietates sulfuris sui est coagulare
 & depurare suum argentum viuum. fili
 iste vapor qui coagulat argentum viuum
 est de natura suae propriae substantiae me
 diae, quae stat in terra sicca, subtili, aerea,
 mixta

mixta & digesta & cocta cum lento igne
secum continuando. propter hoc igitur re-
ducitur argentum viuum dissolutum su-
per suam terram siccam parum & parū,
non solum simul: quia virtus sulfuris dra-
conici citius conuertit modicum diuisum,
quàm multū indiuisum, quod serua. Igitur
virtus draconis non regitur pelago de sa-
talia: quia hæc tu debes facere per in-
tentionem congelandi et non soluendi: sic
fili argentū viuum regnat prius cōtra sul-
fur, & sicut patet per virtutem præce-
dentis capituli. continua igitur suam ope-
rationem, assationem et imbibitionē, quo-
usque primò aqua habeat totum dealba-
tum, & sit coagulata per vaporem sulfu-
ris: aliud nō oportet facere per contrariā
operationem: quia sicut argentum viuum
vincit sulfur per totum, sic per contrariū
sulfur, siccum vincit argentum viuum
per coagulationem & per reiterationem

sublimationis talis sicut diximus.

CAPVT TERTIVM.

De sublimatione & mortificatione, id est vapore sui sulfuris.

ET quando per iam dictam sublimationem & frequentem assationem videris, quod maior pars & quantitatis fuerit deleta, reitera cum forti igne sublimationem super illum, quousque plus de sua aequitate purgaueris ex toto, & quando videris quod totum fuerit eleuatum siccu ad modum pulueris mortui albioris niue contra spondilia vasis, reitera iterum sublimationem solum per se sine fecibus suis, tunc enim erit perfecte mundificatus & sublimatus ad assandum tinctum ad album, cui non potest simile inueniri.

CAPVT QVARTVM.

De fixatione & perfectione ipsius & .

Quand

Quādo sublimaueris & ceperis dictā puram substantiam ☿, tunc fixabis vnā partem illius, & nos tibi dicimus modum fixationis in lapide maiori, et quādo illa pars fuerit fixata, fixabis postmodum aliam: igitur reitēra sublimationem partis non fixæ super rem non fixam quousque illa similiter sit fixa cum experientia probando si bonam fusam tibi præstiterit super ignē, et si sic faciat factū est, si nō, coniunge sibi de argēto viuo exuberato reiterando suam sublimationem quousque sit fusibile, & modum exuberationis cuiuslibet argenti viui tibi dedimus si nos intellexisti in practica lapidis maioris in capitulo, quod incipit, Fili exuberatio nutritiua, non est aliud etc. Et in ista practica in capitulo quod incipit, Tu accipies, etc. sed illa illud facit de suomet argēto viuo, et ideo ipsa est simplex. Si vis illā magis compositam, & si vis eam de ☿,

B 4 dissol-

dissolue alium & in aqua prima, quæ est exuberata ex anima dicti & de quo fit tinctura, postea separa aquam per distillationem & reitera distillando super feces suas, quousque aquam biberit, & transierit ad se humiditatē totam feciū Mercurialiū. Ista est humiditas creatiua, quæ super omnes alias manet super pugnā ignis: et sic per solam substantiā & facimus excellentem medicinā albedinis. Et sicut dicimus de vna, sic intellige nos dicere de omnibus: non expellimus aliquem nec vulgarem nec communem, & quando dicimus communem, dicimus de illo quem philosophi intelligunt. Et quādo dicimus vulgarem, loquimur de illo, quē rusticus intelligit, qui veditur in apothecis: sed bene intellige quòd vbi ipse est cōmune ponitur, sicut scimus nos, qui illum cognoscimus in propria virtute.

Ca.

CAPVT QVINTVM.

Exuberatio alia facta de corpore.

Et si vis exuberare tuum argentum
 viuum cum humiditate, quam natu-
 ra tibi pręparauit, citius fixabitur ra-
 tione suę permanentię. Igitur exubera-
 eum cum humore corporis pręparati per
 ingenium naturę: quia res pręparata
 dabit tibi rem pręparatam. Et talis sicut
 fuerit pręparatio, talis erit perfectio: et
 qualis fuerit perfectio, tale ostēdet in sua
 proiectione super quodlibet corporum
 imperfectorum, & super & vulgarem nō
 pręparatum.

CAPVT SEXTVM.

*Rectificatio humoris exuberati per fixationem
 tincturę.*

Cum exuberaueris tuum argētum vi-
 uum vel cum corpore vel cum & ante.
 B 5 quam

quā tu fixes oportet te rectificate cum septena distillatione, quousque suæ limositates habeant splendorem, & claritatem cristallinam vel margaritiuam, vellecem argēti, sicut claro chalco. Tunc igitur ipsa est apta ad faciendum efficaces operationes in fusibilitate argenti viui, quando in illo est fixa, sicut tibi diximus. Et est sicut forma perficiens siue sulfur, quod fit de argento viuo. Et adhuc ultra hoc multas alias virtutes habent lapides communes, de quibus aliquos tibi dicemus super margaritas.

CAPVT SEPTIMUM.

Rectificatio parlarum.

O Stensio virtutis dictæ humiditatis exuberatæ est, quod habeas margaritas minutas, vel parlas claras quantum volueris,

volueris, & illas ponas intus tuum vas
vitri, quod habeat fundum rotundum
cum suo coopertorio, & pone intus tan-
tum de dicta aqua exuberata, quòd na-
tet super margaritas ad grossitiem vni-
us dorsicultelli, postea cooperi cum suo
coopertorio vitreo ad finem quòd pulvis
nec quicquam aliud non ingrediatur in-
tus, & infratres horas erunt fusæ in qua-
dam pasta alba, recollige ad partem,
limositatem quæ natabit in superficie a-
quæ, quia illa est sua forma exuberata,
& multiplicata per limositatem aquæ
Mercurij, quam sibi debes reddere quan-
do tibi dicemus.

CAPVT OCTAVVM.

Diuisio speciei, & vnitas illius cum
limositate aquæ.

Quando

Quādo tu videris, quòd dictæ marga-
 ritæ in pastam albam fuerint lique-
 factæ per virtutem aquæ omnes integræ
 sine aliqua alia actione caloris, tu postea
 colabis aquam bene sapienter inclinando
 vas multū limpidè cum omnibus suis limo-
 sitatibus, quæ natāt sursum, et totum hoc
 pones intus vnū aliud vas vitreum, quod
 assimiletur priori, et serua bene quòd de
 prædicta pasta non possit aliquid colari
 cū dicta aqua nisi solūmodo limositas quæ
 est sua propria forma, et cooperi bene om-
 nia tua vasa. Et illud vbi est aqua colloca-
 bis intus balneū artificiose taliter quòd il-
 lud possit recipere actionem caloris per
 sublimationem in vaporem aquæ calefa-
 ctæ, et sic stet per terminum triū dierū na-
 turalium. fili scias quòd limositas margari-
 tarum cum limositate & coniungetur &
 continuabitur & vnietur per omnes par-
 tes aquæ, sicut fusæ res in liquorem sensi-
 bilem,

bilem, separa de balneo & pone ad par-
tem.

CAPVT NONVM.

Fortio margaritarum introductione sue
formae nouae factae.

POstea accipe vnam formam de argen-
to seu exemplar factum artificiose ad
quantitatem grossitiei secundum quod volu-
eris facere margaritas. Et sit desuper de-
aurata ab intra, vel sit facta de duabus
partibus concavis bene iunctis vna cum
alia ad finem, quod partes formae vel exē-
plaris fuerint coniunctae, concavitas inte-
rior sit tota rotunda secundum concavitatem
quam volueris facere margaritas, ei queli-
bet dictae formae habeat vnum foramen par-
uum in tali modo, quod vnum filum aureum fa-
ctum ad tenuitatem capilli vel modicum ma-
gis grossi possit ibi intrare, & quod vnum
foramen sit in rectitudine alterius corrū-
pētis in linea recta quodlibet suo simili si-
cut

cut faciunt illa foramina quadrantis
postea imple dictum exemplar. Et de di-
cta pasta imple scil. vnā partem exempla-
ris solummodo quousque veniat, quod me-
dietas sit plena æqualiter, postmodum po-
ne ex transuerso dictum filum auri, &
postea superius de pasta cum vna spande-
la auri ad finem, quòd alia medietas e-
xemplaris possit bene impleri, postea clau-
de exemplar in coniungendo pecias, &
formabis tuam margaritā, trabe extra fi-
lum auri, & videas cum toto molli, quod
sit perforata à parte in partem, & tran-
si iterum filum, postea aperi exemplar, et
proijce extra. Et pone super vitrum co-
opertum cum coopertorio vitreo, et dimit-
te exsiccare in vmbra, quòd non contin-
gat ibi, per talem modū fac omnes alios,
& postea pone ad desiccandum sicut ti-
bi diximus.

CAPVT DECIMVM.

Mo^s

*Modus quo tu debes facere formam perfectam
ad margaritas, postquam ipsæ sunt
formatæ.*

Cum formaueris tuas margaritas cum
exemplari, et ipsæ fuerint bene siccæ,
tu accipies filium aureum, & sine tan-
gendo dictas margaritas cum manibus in-
dustriose pones filum per foramina quo-
usque cordaueris tuas margaritas ad mo-
dum de Pater noster: postea habeas duo
vel tria oua secundum quod corda magna
fuerit margaritarum. Et sic quodlibet fra-
ctum cum quolibet capite sit, quod caput
perforatum unius possit intrare in capite
alterius perforati, tamen iuste quantum
iuste potest, sicut tibi ostendimus per istam
figuram. Et abijcatur totum quod est in-
tus, postea pone intus margaritas.

Et plūba eas in dicto liquore, et dimitte
ibi stare ad terminum unius Ave Maria,

&

Et postea pone intus dicta oua Et claude
oua cum cera, Et pone ea in loco aeris per
octo dies, quod sol non tangat. Et postea
ad solem per tres dies vertendo oua de v-
no latere in aliud de tribus ad tres horas
totum integrè Et vniformiter, non impe-
diendo decoctionem margaritarum. Ali-
ud non oportet te facere. Aperi oua Et
frange, Et inuenies margaritas cum tali
claritate seu luce quod natura non est suf-
ficiēs ad dandum ibi in loco suæ mineræ,
nec per naturā possint inuenire tanti splē-
doris sicut sunt per artem, si magister scit
facere. Sic etiam potes rectificare illas,
quæ sunt diminutæ per calorem balnearū,
quia Dominae quādo balneātur, tenēt eas
in manibus, et tunc corrumpuntur si sunt
naturales: quia artificiales nō possunt cor-
rumpi ita cito, sicut faciunt illæ propter
humorē fixum, exuberatum, quæ retinēt
claritatem, sicut spiritus retinet animā,
quæ

quæ anima tenet corpus in vita mediante
 spiritu. Sed talis spiritus non est cuilibet
 datus scire, & cognoscere, quod est sophi-
 sticatus. Et si tu vis rectificare diminutas
 in claritate, tu potes rectificare duas 3.
 ex illis, cum quarta parte vnius 3. marga-
 ritarum, dissoluendo illas, simul informā-
 do, sicut tibi diximus, nec magis, nec mi-
 nus in dicto liquore. Sed ad finem, vt tu
 non decipiaris in emendo, accipe vnam,
 & frange, & si intus inueneris albam si-
 cut de foris, bona est: & si est nigra, est
 sophisticata, vel est cōbusta in balneis, vel
 in cibo. Et communiter tales sunt fuscae
 ab extra: quia si vides quod non sunt be-
 ne claræ ab extra, non emes, nec franges,
 cū signum quod ipse tibi ostendunt ab
 extra tibi sufficiat. Aliqui sunt qui cum
 sale armoniaco probant eas, et cum vapo-
 re sulfuris, sicut magis plenariè contine-
 tur in nostro Lapidario, in quo locuti fui-
 mus

C

mus

mus de aliquibus experimentis secretis.
Et si tu vis videre transmutationem recti-
tudinis, quando margaritæ habent suam
decoctionem recipiendo suam speciem infra
oua, tu loco testarum ouorum accipias unum
canonem vitri ad longitudinem fili. Intus
illud pone filum cum margaritis per talem
modum, quod transeat ab vno capite in ali-
ud, & coniunge caput suum intus ampul-
lam, in qua sit aqua margaritarum ad reci-
piendum vaporem aquæ, et luta bene cum
cera omnia foramina, quod non possit respi-
rare, nec aer intus intrare, & procede per
modum quomodo tibi diximus, & videbis
per vitrum suam transformationem. per
similem modum potes tu facere rubinos, et
illos rectificare cum liquore Mercurij ru-
bei. Et sic de omnibus alijs lapidibus per
modum quem tibi diximus in tractatu Lapi-
darij in secundo capitulo de rectificatione
lapidum. Deo gratias Am. n.

Ca.

CAPVT VNDECIMVM.

De creatione Mercuriorum rubeorum
ad faciendum tincturam rubeam de
sua propria substantia ad con-
sequendum operationes
supradictas.

Flitu accipias liquorem vltimum, qui
magis grauitur separatur per distillati-
onem super cineres, & illum distillabis in
balneo per tres vices. Et post quamli-
bet distillationem pones aquam super
terram viscosam, & illa terra cito dis-
soluetur in dicta aqua. Separa iterum
illam aquam per cineres, hoc fit per in-
tentionem, qua aqua attrahat ignem,
quæ est in tinctura, & conseruetur pro tin-
ctura, distilla illum liquorem iterum per
balneum ad finem quod spoliatur ab igne,
& pone ignem semper ad partem: quod
cum fuerit distillatum, trabe magis de

C 2 anima

anima terræ cum igne sicco, custodi tamē
quòd terra non viuificetur, quia statim
combureretur tinctura sulfuris albi, in
quo debet fixari ignis nostris lapidis mer-
curialis, & hoc reitèra quousque videris
terram comminutam deficiētem ab omni
humiditate: postea accipe, & laua ipsum
cum distillatione, & calcinatione, quous-
que sit bene rubeus sicut ignis. Fili iste ex-
trahitur cum calore & humore, & alter
extrahitur cum siccitate & frigiditate.

CAPVT DVODECIMVM.

De rubificatione Mercurij sublimati in suomet igne
ad faciendum elixir rubeum.

REcipe Mercurium sublimatum, ad
album, sicut tibi diximus, & dissolu-
ue in aqua Mercurij, de qua extraxisti
ignem lapidis mercuriosi, & in aqua sit
dissolutus dictus ignis lapidis tam substā-
tialiter

tialiter quàm essentialiter: quando dicimus substantialiter dicimus per substantiam ignis: & quando dicimus essentialiter ad differentiam qualitatum, quas accepit in substantia ignis: postea separa aquam per distillationem quousque sit totum congelatum. Et alia vice reduc sibi aquam super Mercurium ad finem, quòd si ibi est vnctuositas separetur cum aqua per distillationem: post alia vice reduc, & tertio distilla, & postea paulatimè fortifica tuum ignem quousq; videas minus fortiter rubificatum. Et si nihil est ibi quod sit ligatum cum igne lapidis, continua tuum ignem quousq; videas, quòd sublimatiuum sit sublimatum, et fixum quod est in vase sit rubificatum, et super istam fixa sua elementa, sicut tibi diximus, si bene nos audiisti, & habebis de Mercurio elixir ad plenum.

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

C 3 De

*De modo fermentorum compositorum. Et primò
de fermentis compositis, de
tinctura.*

Fili tu debes scire quòd sunt duo fermenta composita de tinctura, et fermenta composita de liquefactione: fermenta composita de tinctura sunt in numero septē, sicut patet per tabulam fermentorum et per figuram tincturarum situatarū in sex literis alphabetilibus scilicet BCDEFG. B significat aquam simplicem rubeam. C significat sulfur rubeum simplex. D significat aurum dissolutum simplex. E significat aquam rubeam compositam. F significat sulfur rubeum compositum. G significat aurum solutum compositum. Et ab istis nascuntur tot figuræ triangulares, quot sunt cameræ dictæ tabulæ, sicut per figuram circularem stat significatum. Fili quādo tu euacuaueris solū vnā de cameris

ris

ris dictæ tabulæ per factum experientia,
 scilicet tu scies quid est nostra philosophia,
 & utilitas illius, & hinc potes trahere
 multos ramos, si ingeniosus es in operatio-
 ne vacuitatis seu euacuationis dictarum
 camerarum.

CAPVT DECIMVM.

QVARTVM.

De modo fermentorum compo-
 sitorum, & de liquefactione
 quod nos vocamus
 gummas.

Fermenta composita sunt de liquefa-
 ctione tot, quot sunt fermenta tin-
 cturarum, & facta sunt successiue su-
 per illis quæ fluere dicuntur, & ingredi
 in omnes tincturas per beneficium admi-
 nistrationis, quod fit super illam de li-
 quore vltimo simplici vel composito:
 & ideo non erit tibi differentia, nisi illa,
 C 4 quam

quā compositum tincturæ accipit, per virtutem dicti liquoris, & fusionis, & manentia veræ dulcedinis: quare loco aquæ rubæ simplicis mittes aerem rubeum simplicem: et loco aquæ rubæ compositæ mittes aerem rubeum compositum. Simplex significetur tibi per H, & compositum significetur per I. Exemplum, quando volueris habere fermentum compositū de liquefactione, fac primū illud de tinctura, et multiplica illum cum igne lapidis, dissoluendo illud cum aqua lapidis, vel simplicis Mercurij: & per similem modum dissoluatur sulfur, postmodum congeletur, & bene rubificetur, sicut tibi diximus. Et iterum dissolve illud rubificatum in sua met aqua, postmodum in simili aqua dissolve corpus fini auri ad quartam partem sulfuris rubificati, post misce aquas, & mitte fermentari per nouē dies naturales, postea euapora aquam cum calore simplici
ter

ter facto in balneo Mariæ continuè, quousque de illo nihil possit distillari: postea pone super cineres cum suo coopertorio clauso, et hîc stet quousque fixetur humor fermenti. Et sic fermentum tincturæ rubæ compleueris bene per primam cameram. Istud fermentum est tale quòd quando fuerit gummosum, attrahit omne metallum in suam propriam naturam, & conuertit in finem aurum nimis lucens, & attrahit ad suam puram substantiam, & liquefaciet ad hoc vt sit fermentum totum.

CAPVT DECIMVM QVINTVM.

Fermentum liquefactionis.

Cum tu feceris fermentum tincturæ, illud conuerteres in liquefactionem coniungendo H sibi secundum pondus quod scis, & sensus tibi demonstrat per opus naturæ, quousq; totum sit fixum intus de-

C 5 scen.

scensorium. Postea tu pones vnam quintam literam, & illam fixabis, quousq; videas, quòd funditur sicut cera sine fumo: & sic erit factum fermentum liquefactum primæ cameræ. Istud in infinitum potest multiplicari per opera secreta in mixtionibus facta diuersarum nostrarum camerarum.

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

De multiplicatione fermentorum per viam mixtionis.

Illi si B ponas tu cum E, quæ sunt duæ cameræ, miscetur totum in vnam resolutionem liquefactionis cum calore solummodo. Sed si cum aqua lapidis vis facere tuam mixtionem, illa erit melior: quia est prope unionem rerum miscibilium, quæ iam sunt alerata per opera superius dicta. Accipe igitur fermentum de B & illud de G: & quodlibet illorum proyiciatur in aqua rubea, & postea coniunge aquas, & euapora illas in balneo Mariæ, et postea pone super

per cineres, et fac per modum, quemadmodum tibi diximus in præcedenti capitulo. Et si vides quod non fluit, coniunge secum de aere tantum quantum fuerit expediens: quia quantum minuitur in liquefactione, tantum trahitur aqua per distillationem. Et per hoc reuelatur tibi separatio quintarum essentiarum: restitue sibi quatum perdidit, & plus, & feceris multiplicationem compositionis super aliud compositum, & sic magisterium cōiungens gummam cum guma, & fermentum cum fermento. Et illud postmodū tu potes multiplicare, quod finis multiplicationis nunquam potest videri, cū sit infinita. Quando nos dicimus melius vel plus, magis dicimus per experientiam ad rationem sensus, cum certū sit pondus limitatū à natura. Propter hoc debet operari per rationem intentiuam, & sensum Artista, inclinādo ad finem optatū quem natura desiderat. Et hoc scire potest cito si
modis

modicum & modicum biberit, quousque videas fluere, quia aliud pondus non est ibi: propter hoc dicimus, & plus cū cautela scita per sensum intelligendi in rebus inuisibilibus si vides per sensum sui intellectus, quo utitur cum cautela, quousque videas signum quod demonstrat mensuram, per quā sua natura ponitur ad fusionem, quæ est totius sui corporis recta perfectio. Et quando dicimus infinitam ad differentiam vitæ hominis dicimus. Et si vis multiplicare dictum fermentum compositum, & illud ducere ad maiorem compositionem multiplicationis, coniunge ibi dictam cameram de B F D H I. Et si de maiori multiplicatione eum vis, misce cum alijs cameris per viā practicalem. Ego et aliqui de meis socijs euacuauimus totas quatuor cameras primæ partis tabulæ infra tres annos cum magna sollicitatione. Et credo quòd totum euacueramus infra tres menses,

ses, si diuifio non ibidem contigisset ad voluntatem omnium. Fili si tu ingressus es artem per viam practicæ, statim videbis omnes vires suas. Fili in ingressu magisterij est tardatio, & mora: quia in principio separationes elementorum sunt longæ, & rectificationes illorum, & creatio supremi medij mineralis, quod tenet tamen omnes virtutes minerales, ligatas in suo ventre per ingenium magisterij, per quas quidquid dictum est fit. Et si omnia fermenta de D miscueris cum illo de G, sicut tibi diximus per practicam primarum camerarum, fiet sine alia multiplicatione elixir vel fermentum potentatis infinitæ.

CAPVT DECIMVM SEPTIMVM.

De prima operatione, quæ venit ad inquisitionem perfectionis magisterij.

Nunc dicemus primum opus, quod vidimus a. l. inquisitionem perfectionis

nis Mercurij. Fili tu dissolues primò argē-
tum viuum in aquam Mercurij, & postea
separa aquam per balneum, & aerem per
cineres, & pone quælibet ad partem: po-
stea reduc aquam super feces ad finē quod
dissoluatur quod dissolui poterit, & hoc
quòd dissolutum fuerit, erit in forma olei
natans super terram ad fundum aquæ: po-
ne totum ad fermentandum cum leui ca-
lore per vnum diem naturalem, ad finem
quòd dictum oleum possit continuari cum
aqua per virtutem caloris mouentis ele-
menta miscendo: postea separa aquam in-
clinando vas, & pone intus vnā cucur-
bitam, & super istam pones alembicum
ad distillandam aquam in balneo, & ae-
rem in cineribus, sicut superius iam di-
ctum est, & separabis aquam per distil-
lationem super cineres à primis fecibus,
& alia vice infunde superius aquam, quæ
est separata per balneum. Et si vides quòd
feces

feces sint in aliquo humidæ, separa humiditates sicut superius dictū est, tātum per balneum quantum per cineres: postea coniunge feces secundas & tertias dissolutas omnes simul, & primas projice, & ab illis separa aquam per balneum, postea aerē per cineres. Fili scias quod hoc quod est magis calidū in natura debes capere cū toto suo liquore per dissolutionem, & continuationē illius in aquam Mercurij, quia ista est materia, quæ citius dissolvitur, sicut magis calida. Et aquā separatam distilla per balneum, et aerē eodē modo quinq; vel sex v cibis: postea mortifica terram cum aqua præparata modicū, quousque sit bene sicca: postea reduc sibi de aqua per intentionem animationis, & sublima quousque sit gelata, postea fortifica ignem, quousque sublimetur quidquid poterit, & cum aqua reduc sublimatum super rem fixam, & hoc reitera quousque sit

sit fixa sibi aqua ad medietatē sui ponderis. Et postea fixa sibi de aqua secunda per sublimationem factam cum igne graduato, quousque videas fluere: quia aliud non te oportet facere: semper quando videris quod viuificatur, dabis sibi modicum sulfuris, quod cōstringat ipsum. Et propter hoc fili cū hoc deficit in sua constrictione, practica nobis ostendit, quod illud deficit in sulfure constrictiuo. Quare tibi illud declaratur, quod perfectē nunquā potest fixari sine sulfure gelatino, & à se congelato, nec tale sulfur gelatum potest vnquam haberi nisi argentum viuum fixes per minimas partes, quousque sit impregnatum calore et siccitate, quæ est de natura sulfuris: & quanto magis gelatum est, tanto magis naturam suam ostendit, vel vim, quæ est calor & siccitas nata in ventre argenti viui per calorem & siccitatem cum tarditate temporis.

Nunc

CAPVT DECIMVM OCTAVVM.

Nūc dicemus compositionem aquae potabilis simplicis,
qua fit deificato per naturam, ad confortan-
dum humidum radicale
humanum.

Accipe aquam, quam superius tibi di-
ximus, quae habet potestatem soluē-
di aurum sub conseruatione suae formae.
Et subtilia illam per viam continuationis
cum inhumatione in balneo, & leui deco-
ctione, postea pone aurum dissolutū in qua-
dam cucurbita vitrea, & distilla aquam,
& separe totum humorem, & manebit
substantia auri in fundo vasis tota sicca,
postea accipe de linaria, & distilla humo-
rem per alembicum, quousque videas per
diminutionem suae sulfureitatis, quod non
poterit magis comburere, post continua-
tuam distillationem in alio receptorio, &
aliam aquam recipe quousque super caput
alembici non appareat aliquid de venis.

D In

In ista aqua proyicies substantiam auri, et statim dissoluetur in aqua vegetabiliratione Mercurij. Postea rectifica suum Mercuriũ à phlegmate, quousq; videas quòd cõburit: postea misce cum substantia auri, & est aqua vitæ.

CAPVT DECIMVM NONVM.

De administratione dictæ aquæ in corpore humano, & primò de aquis temperantibus illam.

TV accipies de aqua vitæ, & separa suam humiditatem totam per distillationem & substantiam aquæ, quæ est purum aurum, tu pones ad partem, & intus humiditatẽ vegetabilem tu pones tertiã partem faui mellis cum omni sua substantia, scil. cum cera, & cum melle, & illam pones ad fermentandum in leui calore per tres horas, et quãto magis instat, magis valet: postea pone ad distillandũ in balneo. Et istam distillationem et fermentationẽ reitera renouando fauũ in qualibet secunda

da distillatione per nouē vices.

CAPVT VIGESIMVM.

De confectione secunda aqua.

Accipe vnum caponem antiquum, vel vnā gallinā deplūma, et projice interiora, & intestina, & quidquid est intus suū ventrem: et separamus pedes, postea separamus ossa, et tota caro pistetur: postea pone ad alembicum in balneo distillando totā aquā, & illā pone ad partem.

CAPVT VIGESIMVM PRIMVM.

De confectione tertia aqua.

Accipe carnes gallinæ, vel caponis, et super cineres distilla omnem suā humiditatem cum igne mediocri bene continuato, & custodito à combustibilitate carnes, & pone ad partem humiditatem.

CAPVT VIGESIMVM SECVNDVM.

D 2

De

De confectione quarta aqua.

Accipe de humiditate simplici dictae lunariae, & de prima pone tres partes super substantiam dictae carnis, postea claude cucurbitam cum suo coopertorio vitreo, & cum cera comuni, et pone totum super cineres per tres dies naturales cum igne serraturae compositae, postea pone de super alembicum, & distilla totam aquam per alembicum, et illam serua ad partem.

CAPVT VIGESIMVM TERTIVM

De confectione quinta aqua.

Accipe dictam substantiam gallinae, vel caponis, & super cineres separa totam humiditatem per distillationem.

CAPVT VIGESIMVM.

quartum. De confectione sexta aqua.

Accipe omnia ossa dicti caponis, vel gallinae bene minutim pistata mitte in alembico,

alembico, & super cineres accipe totum suum liquorem distillatum.

CAPVT VIGESIMVM QVINTVM.

De rectificatione trium aquarum distillarum per cineres, de modo administrationis.

Accipe tertiam aquam, et quintam, et sextam, & pone simul, postea distilla per alembicum, & serua ad partem.

CAPVT VIGESIMVM SEXTVM.

De modo administrationis.

Accipe aurũ, quod est aqua termiata, et humidum radicale, et cõgelatũ, et modicũ coloris citrini, simile auripigmẽto, & mitte ibi medietatem in prima aqua, et statim dissoluetur in aquam gloriosam, de hac aqua accipe ad quantitatem vnius coclearis argenti, misce cum magna quantitate vini albi, & da sano phlegmatico in hieme. Et si est cholericus, da cũ aqua simplici.

D 3 plici.

plici. Et melancholico da cum brodio caulium, ubi sit coctus muto. Et si est sanguineus, non des sibi de hac aqua, sed de illa quæ sequitur in vino albo simplici. Accipe de aqua auri ad quantitatem medij coclearis, et erunt securi ab omni egritudine, et rectificati contra qualitatem temporis. Et si est in æstate, phlegmatico da cum brodio gallinæ. Et sic etiam si est melancholicus. Et debes dare istam aquam quando tempus excitatur in sua magna actione vel in frigore vel in calore. Et si vis dare infirmis, administra per hunc modum. Accipe aliam medietatem auri, et dissolue in aqua secunda caponis, & si infirmus est phlegmaticus, da sibi medium coclear argenti cum duabus partibus quartæ aquæ, et simile facies si sit sanguineus. Et si est cholericus, coniunge duo cocleareatrium aquarum rectificatarum: similem modum facies melancholico. non oportet te dare nec facere aliud, si infra dies non est cura.

curatus, vel minus melioratus. Nec cures
cognoscere infirmitates: quia sapiens na-
tura per suum instinctum dedit virtutes
lapidi dissoluto ad curandum omnes infir-
mitates, & ad rectificandum seipsum, si-
cut magis largè diximus in tractatu aqua-
rū medicinalium. per talē modū potes ad-
ministrare supremam medicinam corpo-
ri humano semper, cū illa sit minus dige-
sta, & depurata per industriam tantū ar-
tis quantū p̄ industriā naturæ, et à supre-
mo tēperamēto est deducta: nō oportet ad-
ministrare cum supradictis aquis, sed solū
modo petere ab ægroto quem cibū appetit
magis comedere. Et cū illo quātūcūq; sit
ei contrarius administra sibi ad quātitatē
vnius grani milij semel tantū, et nō plus vel
in salsamento, vel in scutella, vel in vino
vel in brodio, vel in liquore spisso vel cla-
ro, secundū ingeniū quod tu scieris ponere
vel ipse appetierit. Fili ista medicina habet

D 4 aspe

aspectum ad contra infirmitates calidas,
 & frigidas naturales, & accidentales.
 Quando te volueris mutare de vna terra
 in aliam, & volueris ducere dictam medi-
 cinam simplicem, vel compositam, congela
 ipsam. Et postea pone illam in vitro, et duc
 illam tecum, & vtere sicut tibi diximus,
 per liquorem potabilem, vel in omni cibo
 vbicunq; tu fueris, virtutem habebit tã-
 tam, vel virtutes tantas, quæ sunt incre-
 dibiles, non cognoscentibus, sicut plenariè
 diximus in tractatu Lapidarij. Et quãdo
 de illa volueris administrare leproso, da
 sibi cum aqua frigida communi: & vene-
 natis cum vino albo,

CAPVT VIGESIMVM SEPTIMVM.
 De furnis, & vasis. Et primùm de furnis.

AD conficiendum, & componendum
 dictam medicinam fili matrem, ac
 imperatricem omnium aliarum medicina-
 rum

rum, opus est quòd habeas quatuor aut
quinq; furnellos, vnum ad calcinandum,
vnum ad distillandum supra cineres, terti-
um ad inhumādum, quartum ad distillan-
dum in balneo Mariæ, quintum paratum
ad interrupta opera, & ad defectus corri-
gendos, & emendandos errores, secundū
quod documentum naturæ tibi monstra-
uerit. Et debent esse rotundi ad intra-
cum tribus medijs in quolibet fundo ro-
tundis scissis in medio de magnitudine tō-
suræ magni clerici vel capellani, vel de la-
titudine quatuor digitorū, talimodo, quòd
possis claudere & aperire quando opus
erit, de suis clausuris ad hoc aptis. Et de
vno medio ad aliud sit spatium vnus pal-
mi largè, & quodlibet medium suam ha-
beat portam, quæ claudi & aperiri possit,
secundum diuersitatem ignium, & simul
sint coniuncti, vnus prope alium in longi-
tudinem, & in furno medio in quolibet

cornu sit vnus conductus, vt aliorum calore possit accipere inferius & superius, et fiat inferius prope fundum, et quòd claudi & aperiri possint, quotiens opus erit, & sic habebis bonos & perpetuos furnos ad continuandum ignes diuersos, quos requirit medicina vsque ad finem & complementum ipsius. Et quando vis aliquid facere, appropriata furnellos secundum quod res requirit, vel in balneo seu cineribus aut igne flammæ. Quia in balneo nostras aquas distillamus, & supra cineres aera nostrum separamus. Et terras nostras in aquæ claræ forma calcinamus. Et in igne flammæ spiritus nostros fixamus, quia optecicus est, & est ignis qui dat medicinæ potentiam actiuam ad omne illud quod facit: & tempore pendente quo queris & facis magnā medicinā philosophicam in tua practica opus est, quòd habeas quosdam paruos furnellos vnus
me

medij causatum : quia particulares medicinae non requirunt tot diuersitates digestionis nisi tantum tres, quæ in furnellis paruis fieri possunt, sicut postea dicemus per ramos diuersos, & particulares. Et ista est magna habitudo gaudij ad digerendum sapienter ad opera naturæ, & ad habendum patientiam in decoctionum mora in magna medicina. Et ideo ad vitandum otium potes res multas facere.

CAPVT VIGESIMVM
OCTAVVM.

De vasis proprijs habendis.

AD omnes componendum medicinas fili non indiges nisi tantummodo vnius vasis forma, quod quidem est trium petiarum, scilicet vnius cooperculi, vnius alembici, & vnius cucurbitæ carabassæ,

bassæ, quod vas differentiam non habet
secundum operationum differentiam: quo-
niam ad distillandum dictum est, distilla-
torium per suum alembicum. Ad dissol-
uendum dicitur dissolutorium, ad putrifi-
candum, putrefactorium, ad calcinandū
dictum est, calcinatorium siue mortificato-
rium, vel ad congelādum congelatorium,
creatorium, ymon infumatoriū, putrefa-
ctorium, attenuatorium, cōdensatorium,
& terrimentorium. Et tamen non habet
formam nisi vnius vasis tantum. Sed quæ-
libet medicina requirit habere suum vas
vitreum suum alembicum, & coopercu-
lum, vt suprā dictum est. Quando dicimus
fili medicinam in hoc capite, hoc est ad in-
tellectum simplicis per se, vel compositē
per se simplicis, sicut tanuum modo terra
prima est, vel aqua tantū per se sine alio-
rum elementorum additamento. Et sic de
quolibet ipsorū composito, sicut lapis, qui
crea

creatur de duobus elementis simplicibus
scilicet terra & aqua, vel elixir, quod est
factum & compositum de simplicibus ac
de compositis, vt de sulfure & de fermentis,
& de simplicibus prout de terra & aqua.
Et ideo fili quādo aqua parata erit suo proprio indiget vase facto, vt suprà dictum est,
sicut simplex medicina, et aer similiter. Et sic de alijs elementis, & medicinis simplicibus. Quare tibi sit manifestum,
quòd quando res duæ possunt fieri in vno tempore,
noli proagationem querere, vel successionem temporis ob defectum vasorum.
Ideo quòd aliquando potes duas res facere simul, & quandoque tres vel quatuor,
quod facere non posses, si vasorū haberes penuriam,
quæ sunt omnia vnius formæ. Et ista forma tibi potest sufficere ad componendum,
& ad finem deducendum regalem medicinam.

CAPVT VIGESIMVM NONVM.

Quo-

Quomodo debes intelligere elementa.

DEbes intelligere fili, quòd elementa sunt omnia composita, quia natura non habet ea sustentare, nisi in materia vnius simplicis compositi ab alijs elementis compositi de materia fina, & clara elementati, per virtutem elementatiuam, in qua sustentata est vegetabilis virtus. Quare fili nostra elementa sunt in quolibet illorum. Et ipsorum quodlibet est in forma circuli, & quilibet circulus nominatus est simplex mixtum. Fili nomen cuiuslibet elementi accipimus ratione sue proprietatis ipsum terminantis, sicut aquam ppter frigiditatem suā, & ignē propter suū calorem, & sic de alijs. Adhuc respectu talis terminationis clamamus corpora animalia, & res vegetabiles, & minerales, secundum denominationem elementi dominantis in quolibet eorum. Et quia corpora successiuè generantur naturaliter ab elementis

lementis secundū gradualitatem suarū diuersarum simplicitatū in grossitie, vel mediocritate propriè diuersarum formarū in diuersis elementatis, de quibus aliqua clamamus elemēta, et maximè mineralia corpora, et omnē rem, cuius una pars est par suo toto, & ideo nostra medicina dicta est ignis: quia determinatè complexionem ignis habet, non obstandum quòd fuerit de elementis compositis facta, et de qualitatibus contrarijs temperata. Et quia vnū de compositis in aliud intrauit, & formam homogeneam acceperit per veram mixtionem, quæ vnio dicta est rerum alteratarum, quæ miscibilitatem appetant, vt veniant ad compositionem potentia instrumentorū dictarū alteratarum rerū, sed elemētabilitas et vegetabilitas, et tunc perfectus est circulus sphaericus quatuor circulorum sphaericorum, qui quadrangulum faciebant, quando diuisi erant.

Qua

Quare fili intellige, quòd elementa nostra sunt composita, & elemētata, quia in terra nostra ignis incensus est: Et ideo calida est per complexionem appropriatam ei ex parte ignis, & etiam aqua, & aer in illa contenti, & in illa participant secundum magis & minus proprietates suarum extremitatum, & sic est de alijs elemētis: quia in aqua nostra sunt aer, ignis, & terra, sed ignis in profundiori suae regionis remotius quiescit, quàm faciat in terra vel aere. Et ideo illum ignem multiplicamus per aliorum calorem, et eundem in frigiditate aquae temperamus, & in aquatica humiditate fixamus quae est materia sulfuris. Nam humiditas est materia ignis nostri sicut oleum est materia lucis ardentis in lampade. In tali materia fili applicandus & augmētandus est ignis noster, quousq; fiat sulfur: nam ignis terrae qui comburit, & ardet manum, in
sub.

subiectū aquæ Mercurialis mutatur, et
est factus sulfur non vrens p̄ tēperamen-
tum frigiditatis aquæ incombustibilis.
Et postea vertitur in substantiam aeris,
quando ad fusionem ponitur. Iste est ignis
noster quem infigere, & infixare per cer-
ta regimina reductionis in materia humi-
da debes, quæ de aere terminata est, in mo-
dum secreti sulfuris per humidum radica-
le: quia quanto plus occultabis in sua subti-
li materia, tanto magis suum humidum
radicale multiplicabitur. Et quanto ma-
gis multiplicabitur, tantō operabitur plus
suum radicale humidum: & quanto eius
materia subtilior, tanto magis occultè, &
subtiliter penetrabit in forma firma, &
alteratione radicali. Ideo fili monitus sis,
in additamento istius naturalis operatio-
nis, quæ fit per ignem, quem sapienter de-
bes regere in longa mora, quia per plura-
litatem temporum congregantur, & con-

E iun.

iunguntur pluralitates partiū in vnā substantiam, in qua est vnita virtus quaedā ponderosa, quæ est tota cōposita essentialiter ab igne in humido radicali. Et ideo cū sit ignis de pluribus cōpositus partibus ignitiuis, potentiā habet ignibilitatiuā, & ardētem absq; combustionē aliarū partiū, et cū partes illius sint ignitiuæ, coloratiuæ sunt, colorabilitiūā potentiā habentes alias partes tingēdi, & colorandi, & sic colorificatiūū ab ignificatiuo dependet. Et ab ignificabili colorificabile, et de ignificādo venit colorificare. Et hoc est quòd tinctura nostra non est, nisi ppter ignē à multis coessentialibus partibus cōpositū in vnū additis p artem claram et scitam. Ideo dicimus quòd ignis noster in vna facit hora illud quòd sol & aliæ stellæ faciunt innumeris in mille annis: cōsidera ergo fili ad hoc et intellige, quomodo & qualiter creatus est, et quomodo nutritus, quousq; ad illā veniat potestatem,

tem, per quam ostēdit suā sulfureā potestatem per suam proprietatē, quæ omne cōgelat ar. viiū. Accipe exēplū fili experimentale de ratione philosophiæ nostræ, quæ tibi patēter ostēdet in magisterio nostro, quòd sicut calor naturalis simplex suū humidū naturale simplū terminat digerendo & congelando illud secundum subtiliationem cibi bene limitati ad proportionem virtutis caloris naturalis digerētis, sicut manifestat regimen primum de reductionibus in substantia sulfuris. Sic similiter calor compositus multiplicatus, qui est in humido maturo, digerit et maturat materiam crudam ar. viii vulgaris compositā in terminatione formæ metallinæ. Multiplica ergo ignē fili in substantia subtili ar. vi. nostri, et congelabit illud cōpositè. Ideo quòd natura tibi ostendit quòd puer ad mamillas pendēs & eas sugens cibū fortem capere non potest, nisi per calorem naturalem matris

E 2 primò

primo digeratur, coquatur & subtilietur, & in materiam lactis conuertatur, qui est cibus, & infantis proprium nutrimentum, & hanc rem natura requirit generaliter, in suis primis actionibus, ad nutriendum fructum suum siue infantem. Et illud quod capere non potuit, in grosso cibo quod attrahat & sugat in substantia lactis, quousq; infans aut fœtus possit nutriri, & accipere cibum grossiorem. Fili speculum tuum sit generatio, & nutrimentum primum infantis procreando lapidem, et hic iacet totum regimen sanitatis. Cui omnis bonus medicus debet per intellectum firmiter adhærere.

CAPVT XXX.

De animatione elementorum, & de cognitione ipsorum.

ARgentum viuum nostrum fili aptū
et op portunum, vel pars illius est aqua

qua distillata à sua terra. Et terra similiter est etiam nostrum argentum viuum animatū. Et anima est naturalis calor, qui collectus est in essentia prima elementorum argenti viui. Quare tibi scire facimus, quòd aliquantulum huius caloris debet aqua tenere. Nam aliàs animata non esset. Et ad hoc faciendum elementamus eam. Quia calor naturalis elementat & animat elementa in cōuenienti solutione & putrefactione, qui naturaliter calore naturali penetrante omnes partes elementales diffundit, et fundit per totam materiam essentialiter, & quod diffusus liget se in partes elementales per minima, & paruissimas partes, vt in elementorum separatione ligatus calor & copulatus in essentiali materia elementorum per distillationem trahatur. Et sic materia cuiuslibet elementi remanebit animata ab igne naturali, qui est calor vnificatiuus, à quo

exuberantur omnia elementa. Et quanto
gravius et ponderosius aqua distillabitur,
tanto magis erit partibus essentialibus
copulata, & ligata argent. vi. quibus
est copulatus naturalis calor, prout appa-
ret in oleo, & alijs liquabilibus calidis. con-
sidera igitur fili differētiam, quæ est inter
aquam & oleum, nam visus non tantum
modo monstrat differentiam per suam so-
lam speciem, sed etiam per ipsorum effe-
ctum. Si scias comprobare & approbare
dū fueris bonus theoricus in nostro magi-
sterio. Cū igitur vna pars caloris naturæ
separatur ab alia, vi resolutionis, tunc fluit
& funditur materia, & fugit & separa-
tur à maiori virtute, & cū ita sit quod
in fluendo perdiderit à calore naturali, ac
de suo proprio, & cōnaturali humido. Quā-
do aliàs per coniunctionem corpus ipsum
recipit, tunc reuertitur corpus cum ma-
gno appetitu per confortationem, & re-
stans

staurationem integratur, & sic sulfur cum sulfure iungitur, & humiditas suæ consimili humiditati. Quia natura ignis ignit, & calefacit materiam, & multiplicatur materia in seratione suæ essentiae & naturæ, & facit humidum radicale totum nouum, prout leui experientia tibi potest ostendere lapis magnæ lunariae, maximè post elementorum separationem, cum semper habeat appetitum habendi proprium humidum, in quo calor naturalis hospitatur, & in quo suam imprimit formam & similitudinem, vide quòd materia, in quam debet operari calor, & suam imprimere essentiam, sit bene subtilis, vt totum fieri possit ignis, & radicalis humiditas, & quòd materia per decoctionem longam subtilietur, ac finiatur in regiminibus contrarijs, quæ sunt opera naturæ. Hic intellige fili quòd duplici indiges calore ignis communis

E 4 vide

videlicet humido colligente, & coniungēte per nutrimentum spiritus, & sicco destruente & soluente phlegmata post condensationem spirituum terminatorum per humidum ignem.

CAPVT XXXI.

Quomodo debes intelligere actiones ad temperandum elixir.

DEbes scire fili pro intentione temperandi tuum elixir, omne temperamentum per primas constitutum est qualitates, coniunctas in immediatis essentijs elementorum. Et ideo tibi opus est, quod in illis habeas ipsas temperare per conformationem, quando sic vult natura. Sed sicut videre potes, quod primæ qualitates haberi non possunt, nisi sub substantiali forma composita, & visibili, ideo necesse est quod substantia cuiuslibet elementi sit multum depurata & subtiliata, vt qualitas

tas vnius elementinon disturbet medicinae temperamentum per alterius qualitatem, quæ est ob præparationis defectum. Quare tibi sit manifestum, quòd si in aqua sit aliqua terra indigesta, quæ debetur sustinamēto spiritus, post eius præparationē male erit rectificata, quia in ventre suo de qualitate sicca retinebit, quæ est propria qualitas terræ. Et per illam frigidus lapis conturbatur in faciendo suam actionē. Et sic de alijs elementis. Vide igitur quòd defectus præparationis siccum non confundat frigidū, nec frigidū humidum, nec humidū calidū, nec calidum humidum. Nam alio modo lapidem tēperare non posses, nec ipsum ad certum portare gradum specialiter, cū magnum tibi sit opus scire diuisibiliter, quātum ponere debes de quolibet elemento. Et ideo quando rectificantur elementa per separationis gradus, hoc facinus, vt lapis vadat & vertatur ad suas

E 5 quatuor

quatuor qualitates elementales. Et quòd
eorum quaelibet sit fortis secundū sui ele-
menti qualitatem, in quātum est possibile.
Ideo opus est quòd lapidem de quatuor qua-
litatibus excellentibus temperes, et dictæ
quatuor excellētes qualitates non reperi-
untur nisi in simplicibus elementis. Et ele-
menta simplātur vi præparationis, ad hoc
quòd qualitas vnius non turbetur per qua-
litatem alterius, & ex hoc resultat & e-
xit temperamentum secundum debilitatio-
nem vel confortationem, quæ sunt factæ
via reductionis. & sic altera vice ligantur
elementa, & facta sunt vna aqua composi-
ta, quæ in se continet omnia quatuor ele-
menta præparata, quæ quidē aqua fixatur
per minimas partes, et in suo fermēto per
modū reductionis congelatur, et per illum
modū elemēta temperātur actione mutua
qualitatum contrariarū, & resultat vnū
complexionale compositū in tēperamento
calidi

calidi et humidi, frigidi et sicci: postea sic-
cum habet tēperari per humidū in frigido,
& tunc temperatū est de frigido & humi-
do, et pōst supra eum positum est humidum
& calidum, quousq; veniat elixir, quod est
factum temperamento nobili.

CAPVT XXXII.

De tribus instrumentis sine quibus operatio no-
stri magisterij non potest fieri.

IN hac arte fili habes considerare tria in-
strumentalia subiecta, scil. vegetabile,
quod est rectū mutatiuū principale omniū
substantiarum: & elemētale, quod est prin-
cipale mixtionum elemētorum: & instru-
menta tantū. Quia sine ipso alia duo esse
non possunt, & omnia ista tria indigent,
quod sint vniuersaliter in materia de qua
fit magisteriū nostrū. quia si vegetatiuū nō
fuerit in materia, nō poterit transmutari
prout natura requirit secundū sua organi-
ca instrumenta principale effectiū huius
instru.

instrumenti Fili ignis naturalis est. Et si elementatium non fuerit, elementa misceri non possent elementatione bona. Nam si aqua ab alijs elementis bene elementata non sit, & à terra specialiter ipsa cibare non posset, & per consequens non haberet substantiam ad constituendum sulfur, quod est medium supremum nostrum, nec vegetatium instrumentum substantiam haberet, quo mutare posset. Et per hoc intelligere potes, quòd in omni nutrimento simpla modica proficiunt elementa, cum natura tibi manifestè demonstret, quòd elementa per suum instinctum, & instrumentum elementatium mirabiles faciunt per suas mixtiones effectus. Et ars similiter quādo naturā, insequitur tibi per practicam ostendit, quòd elementa meliora & puriora cito operantur, & multos effectus mirabiles faciunt in elementis mixtis magis quā in simplicibus: quia in illis mixtis

tis primæ manent essentiæ elementorum,
& de illis cibantur & pascuntur virtute
dictorum duorum instrumentorum, et sic
ligant se simul: nam plus vnius & cuiusli-
bet ligatur cum plura alterius. Et minus
cuiuslibet ligatur cum minori alterius, se-
ipsa simul alterantia per eorum proprias
qualitates: sed ista colligatio & congre-
gatio in diuersis proportionibus est facta,
sicut tibi dicemus in sequenti capitulo. Et si-
cut tibi diximus in capitulo ipsorū anima-
tionis, et in capitulo vltimo, ac immediatè
præcedenti. Quare patet quòd necesse est
tibi, quòd materia non sit tali instrumen-
to vacua, quo elementa sunt elementāda.
Et si instrumentatium non sit elementa-
tium, nō habebit qui eum ad elementan-
dum sua elemēta gubernet pro instrumē-
tando sulfuris compositionem vegetatiuo
instrumento mediante, & sic tibi sit ma-
nifestum, quòd vnum sine alio esse non po-
test,

test, tamen per differentiam successionis
operationis. Nam quando volumus instru-
mentalitatem in materia ponere, nos vadi-
mus ad regimen dissolutionis suprà tibi di-
cta, & ibi nasci incipit elementalitas p in-
strumentalitatē, et quando volumus quòd
sua elementet elementa, ad secundū resolutio-
nis regimē trāsimus, & ibi statim incipit
vegetabilitas nasci, quæ est causa transmu-
tandi, et alterandi elementa cibata, per ele-
mentalitatē in sulfur, per operationē tertij
regiminis, p quā fit congelatio naturæ, et
hoc est sulfur. Fili materia à qua creatū est
sulfur, substātia est ar. viui, et dicta est pri-
ma & pura materia metallorū, in qua ma-
teria vniuersaliter tria sunt instrumēta
dicta infixæ dictarum operationum virtu-
te, quæ potentiam habent transmutandi
vnum metallū in aliud melius, et in perfe-
ctiorē transmutationē mirabilē. Et super
hoc dicebant philosophi aliqui Aristotelis
succes-

successores, quòd impossibile est species metallorū transmutare, nisi prius reducātur in materiā primam ipsorum cum omnibus suis instrumentis. Et quòd dicta materia prima sit munita illis, per quæ et in quibus faciat operator artificialiter suas transmutationes respectu naturæ. Et ideo habuimus à natura tria nobilia operationis regimina, per quæ nos omnia tria causamus instrumenta, quæ materias mutant in eo quod antea diximus.

CAPVT XXXIII.

Quomodo colligatio elementorum est facta in diuersis proportionibus.

Colligatio vel mixtio elementorū fit in diuersa pportione facta est secundū cuiuslibet proprietatē elementati, modo tali, quòd quāuis quodlibet elementū sit aut intrauerit p elementabilitatem in quodlibet elementorum, sed nihilominus in actione vnum elementum est altero fortius in

in suo mixto, & sic est in omnibus mixtis
siue elementatis. Quia elementare non est
nisi miscere, & mixtura siue mixtio, con-
seruata tamen diuersitate differentie il-
lorum. Et istam colligationem siue mixtio-
nem factā in diuersis proportionibus nos
clamamus & appellamus numeros: quia p-
eā sunt iuncta & ligata elementa in ele-
mentatis, & ideo in operatione quæ fit per
actionē naturæ, aliquādo ignis, et elemēta
tū reperta sunt fortiter actiua. Et ideo de
humido in quo est ligatus, habet adhæren-
tiā ab illo à quo exiuit, quod ē quid ignis de
ipso non haberet, neque de terra cui adiun-
ctus & ligatus est, habet motum sub-
tutus continuum hoc quod corrodit & ardet, et
per humidum aereum habet nutrimentū,
sicut iam diximus in capitulo præcedenti,
& in alijs multis, & totū hoc habere non
posset ignis simplex, & ideo ideo ignis mi-
xtius, & mixtus alius est quam ignis
simplex

simplex. Et simile est de frigiditate aquæ, quæ per siccum terrestre contēta est, quādo locus ei apertus est, vt in suo vētre possit intrare in loco sphaerico aereo. Et ideo acuitur per acuitatem ignis ad penetrandum: & quando infra corpus est, magis habilis & apta est ipsum refrigerare, et indurare per totum suum mixtum et commixtum, quod quidem aqua simplex facere non posset. Et similiter est de igne terrestri, nam intrare non posset, neque desiccare vel congelare corpora humida sine adhærentia aliqua elementorum aliorum, sicut apparet per lapidem nostrum sulfurum. Per hoc igitur quod principaliter dictum est, adnotitiam sit deducta causa, per quam, & propter quam dictus lapis indiget quòd creatus sit à quatuor elementis, rotatis in quatuor sphaericis circulis, et semetipsis ligatis, de catenis deauratis omnino, sicut ipsorum tibi mani-

F festare

festare potest experientia clara. Et quia talem actionem non habent elementa simpla, philosophi antiqui dictum colligamentum clamauerunt mixtum et mirabilem mixturam, per quam alia virtus ultra tria instrumenta predicta resultat, quam supra tibi in elementato diximus. Et ideo hoc tibi dicimus, ut in teipso recolligas omnes virtutes, quæ in composito causantur, & cognoscas et scias quod quinque numero sunt, videlicet actio cuiuslibet elementis simplicis quæ essentialiter in eo est propinquior secundum naturam, et hoc est instrumentalitas. Secunda est virtus proportionis mixturæ siue mixtionis. Tertia est virtus quæ iuuat actionem mixticam dictorum elementorum, per quam mixtum constituitur ex dictis elementis. Et ista elementatiua siue elementalitas appellatur. Quarta est celestis virtus. Quinta verò est instrumentum vegetabile. & per istas quinque virtutes constituta

tuta & formata est actio in nostra medicina. Et similiter locus vasis mineralis huius coadiutor. Natura tamē sua medicinā non intrat adeo essentialiter, sicut dictae quinque virtutes faciūt. Fili quādo hic dicimus cœlestē virtutē, intellige cōmunis ignis virtutē, qui instrumentū vegetabile habet mouere, quod quidē est infra materiā formatā et sigillatā adeo, quod pignem bene exstat cōmunem informatū respectu naturæ, & ignis cōmunis est informatus, et reclus per practicum sapientis respectum accipiēdo à cœlesti virtute in tanto quod bene est informatus ad proportionem vegetabilis instrumenti. In tanto est magis appropriatus virtuti cœlesti. Et ideo sic vocamus illū ignē cōmunē philosophicū, secūdū quod eius actio nobis ostendit in magesterio nostro.

CAPVT XXIIII.

Quomodo habes considerare subiectum in quatuor conditionibus, & qualiter capiuntur in ista arte.

F 2

Subiecta

Subiecta in hac arte fili duplici modo
scapiuntur, scilicet pro instrumentis, si-
cut nominauimus ea superius, p quæ nostrū
magisterum adimpletur. Et subiecta alia
instrumentalia non pertinent nisi ad res
uiuas, quas ars recipere nō potest, propter
raritatem suæ materiæ: ergo non posset vi-
uaciter generare, si intellectus non supple-
at, & violentia quorundam experimento-
rum diuinorum suppletorum per scientiam
stellatæ naturæ harmonicæ organisantis in-
strumenta sensualitatis, quæ per artem ex-
perientie discreta & apta est per aliquos
reuelata natura superiore coadiuuante. Et
in tantum quod per verbum quædam mo-
neamus ad certas virtutes infixas mon-
stratis influentiæ superioris, sicut faciunt
lapides, verba, & herbæ, in quibus multæ
virtutes influxæ sunt, & natæ per quin-
tam essentiam superioris naturæ matris
accidentium, ac naturæ inferioris per suos
motus

motus bonos, ac mixtiones subtiles, vnde virtutes in materijs simplicibus causantur ligatis & iunctis grossis secundum sensualem intellectum superioris naturæ, quæ postea facit mirabilia, sicut nos omni intellectu bono dicemus in volumine rerum sensibilium. Adhuc debes subiecta per alium modum intelligere naturæ loco, in qua sunt prænominata instrumenta, quæ sunt eius materiæ transmutatio secundum specialem differentiam suæ propriæ & naturalis cōcordantie, ac determinationis dictæ materiæ. Et ideo fili tibi dicimus quod debes considerare modum istorum subiectorum tam materialiter quàm instrumentaliter in quatuor conditionibus, vt per illas intellectus maneat habituatus ad discernendum dicta subiecta materialiter, & instrumentaliter per sua elementa, ad simplicandum grossa materialia, & ad sublimandum instrumentalia totum simul, cum in-

strumentalia semper sint cum materialibus. Et secundū quod quodlibet subiectum tam materiale quā instrumentale conditionatum est per suam essentiam & naturam. Ideo quia subiectum materiale & instrumentale, quæ sunt in leone viridi, habēt vnā conditionē inter se et aliā conditionē in F vino cōgelato. In leone viridi subiectū materiale dominatur ratione suæ grossæ substantiæ, quæ ingrossat instrumentale, quod nō est opus, quod recedat ab hinc per ignem extraneū, quousq; infixum sit in substantia subtili p̄ operatorē. Et in F vino congelato dominatur instrumentale ratione raritatis suæ materiæ per speciale acquisitū, quod recepit & retinuit ab aqua vel aere, in quibus sunt eius animæ viuificatiuæ, quæ ipsum viuificant, & pōst tanquam res viuificatiua operatur & negotiatur, vt res viuā. Et ex hoc tibi exemplum do in argento viuo sublimato, quando viuificatum est

est impressiōē facit. Sed pōst per sublimationem amittit, nisi postea reuertatur per reiteratā sublimationē, quæ portat eivitā per operationem scitam, & notam operatori bene intento. Ideo fili prima conditio quā habere debes in sciētia, habituata est quòd à quolibet subiecto suam trahas pprietatē virtuosam, sub conseruatione suæ essentiae in propria diffinitione, et via formatæ practicae trahas de potentia ad actionem, ut differat alteri subiecto. Secūda conditio est quòd in practica conseruetur differentia subiectorū tam materialium quàm instrumētaliū, sicut vegetatiua leonis viridis differt à vegetatiua sulfuris in virtute et substantia, quæ est fumus aquæ gelatæ p̄ grossitiē corporalem fixā et perfectam. Tertia conditio quòd concordantia, quæ est inter vnum subiectum et aliud, nec materialiter neque instrumētaliter destruat, sicut est cōcordātia quæ est inter terram, et aquā,

Et aerem Et ignem, vel inter corpus, Et spiritum. Quia spiritus cum corpore concordat in corporalitate, Et instrumentalitate per differentiam concordantie: Et corpus cum spiritu in spiritualitate similiter per differentiam concordantie per concordiam unitatis quā nostra dissolutio fert de ipsis duobus. Quarta cōditio, quod in nobiliori subiecto sunt attributa, et data nobiliora elementa participātia in essentia nobilioribus principijs sicut lapidi, quādo creatus est. Quia nobilior est in virtute, Et substantia, quā materia mineralis à qua exiuit, Et aer est nobilior aqua, Et aqua quā terra, Et ignis quā aer, Et mixtum quā simplex. Et per tales conditiones statim habituari potest intellectus philosophi, qui vult practicare in operibus naturæ secreto perfectiuo, mediante contento Et cōpendioso tractatu qui vocatur, Vade mecum de numero philosophorū.

CA

CAPVT XXXV.

De temperamēto lapidis, & qualiter est in quatuor
elementis cum distemperamento.

Lapis noster fili viget in quatuor ele-
mētis, & in omnibus suis elemētis to-
tus est in quolibet illorū post ipsorū separa-
tionem, quæ vocatur mixtio rerum mixta-
rum. Nam totus est in terra, sed mortuus
est sicut arena vel sabulum, & iacet sine
vita per magnam siccitatem. Et adhuc
plus tibi dicimus quòd est totus in sua aqua.
Sed quia ibidem mortificatus iacet frigi-
ditate nimia sine vita. Et adhuc tibi dici-
mus quòd totus est in suo aere, sed quia ibi
submersus est in magno mari, & suus natu-
ralis calor suffocatus est humiditate excel-
lente. Item dicimus quòd totus est in igne,
sed quia in visu caloris nimij remanet cre-
matus in se & cōbustus absque condimēto
totius actionis vitæ, propter quod tibi sit
reuelatum, quòd in nulla extremitatū de

F 5 qua-

qualitatibus excellentibus existente complexio est temperata, per quam omnes vitæ resultant actiones, nisi sit in mixtis. Si ergo qualitates excellentes simul omnes debite copulantur in vno mixto scilicet quod lapis calidus, lapis frigidus, lapis siccus, & lapis humidus æqualiter simul se temperent, complexio erit peculiosa, quæ portat nascentiam veri temperamenti per qualitatum primarum excellentium, quæ sunt in elementis, actionem mutuam. Et ideo tibi sit manifestum quod nulla complexio vel qualitas complexionalis est excellens, nisi sit in elementis, quando mixta rumpuntur in actione addita per mutationem, quousque perueniant ad illud medium in quo perfecti mixti species potest constitui. Ideo fili sicut apparet quod actio vitæ sine medio esse non potest, adde terræ aquam, sicut natura requirit in minimis partibus, quousque resultet noster lapis, qui non est in vno nec in alio,

alio, & erit dictus monstrum quod est de natura incompletum, quando aqua erit in vapore terræ suæ congelata, et tūc erit medium naturæ aeris appropinquatum. Attamen tenet adhuc multum de natura sicca primæ extremitatis, sed posset contemperari per aerem, sed grauius fit propter habere ingressum, quia adhuc non participat tantum ab eo, quātum à terra. Reuertere igitur vicibus diuersis aquam supra terram albam, vt cum ea fixetur, & sit magis appropinquatum medium aeri quā terræ, & quòd frigidum comprimat humidum in profundo, tunc erit medium proportionatum in siccitate cum tolerantia et patientia naturæ aeris virtute frigidi aquatici. Adde igitur aerē humidum cū sicco proportionabiliter per aquā temperato, vt vnius extremitatis virtus sit super aliam exaltata, & quòd vna temperet aliam, & quòd siccum per humidum

dum, et humidum per siccum totum sit specificatum per suarum continuationem partium, ut impressio, quando facies tuam projectionem, statim humidum acquirat cum sicco proportionabiliter per aquam temperato. Ita quod nulla fit impressio nisi per humidum ligatum in ventre sicci, & siccum in ventre humidi, & ligamentum fit per passionem unius, & alterius per decoctionem ignis temperati. Et post tale ligamentum, quando humidum sentit frigidum, tunc abscondit se, & intrat in ventre sicci, sed quando siccum calorem excellentem inuenit, ab illo se defendit in ventre humidi, et humidum per siccum retinetur, ut omnem ignem pati possit. Et per humidum data est impressio infra siccum quod est aqua, & vita mortuorum. Fili si tale siccum per se in corpus nouum reuertatur, & semel impressionem reperit virtute unionis humidi cum sicco, tali modo quod contra bellum ignis siccum
in

in defensione sua se sustinuerit per humidū
de partium suarum separationibus. Et si-
militer quod per humidū siccum defendatur
à sua fuga, et exalabilitate grauius et tar-
dè corpus tale perdi poterit, aut adhuc re-
cedere, quando iam facta fuerit impressio.
Ideo fili stude quando vapor sicci erit in fu-
mum exhalatus constrictus, et expressus
per humidum frigidū, & constrictiui in
nouo corpore splendente atque refulgente
sicut cristallum, qui illud inspissat per hu-
midū, calidum, aereum, laxatiuū, per par-
tes sicci constricti continuantur laminis
cristallinis albis, fluentibus, intrantes, in-
gredientes, tingentes, & penetrantes sine
vlla vaporabilitate, sed solidando quod est
humidi radicalis propria virtus. Et argen-
tium est vita omnium corporum liquabi-
lium, & fundentium, ac etiam omnium
aliorū non liquabilium. Et sic est ignis phi-
losophorum in fine petito terminatus per
sua

sua propria media portata ad perfectiū finem per entitatem, quæ de eo deriuatur. Vnde vera principia suū finem aspiciūt, & fines in ipsis per sua refluunt media, sicut iam visum est in p̄iectione, quæ à metallo venit, et in metallo terminata per cōseruationem naturalium mediorum, in quibus sunt finium & principiorum extremitates. Ideo tibi dicimus, quòd lapis non est factus quousq; quatuor vicibus optimè fuerit dissolutus, & postea congelatus. Quia tunc infirmitas extremorū proiecta ad extremū temperatū reuertitur gradualiter p̄ nobile naturā suā mediocritatis. Nā sicut dictū est, nunquam iret natura ad suā perfectionē, nisi trāsierit p̄ sua media p̄pria: quia tunc se distemperant, et confrangunt qualitates primæ omnium elementorū, et veniunt gradualiter ad propriū temperamentum indiuidualium, quæ sunt pura natura, & materia supremorum metallorū.

C A.

CAPVT XXXVI.

Qualiter debes intelligere sublimationem Mercurij, & quanta & qualis est differentia inter sublimationem vulgarem, & sublimationem philosophorum. Et de falsis reprobatis Iudeis incredulis & Sarracenis.

Sublimatio Mercurij, fili, quāta & qualis est differentia quā nos intelligimus, ac omnes philosophi est eius decoctio, quousq; vna ipsius pars vertatur in sulfur, & alia pars in argentum viuum, quod dat omni corpori vitam per proprietatē ignis contra naturam adherentis argento viuo, & ipsum depurātis à suis vñctuositatibus. Fili si vis nostram sublimationem intelligere duo principaliter debes considerare, scilicet materiam grossam simplare & digerere et sublimare calorē, qui est instrumētū naturæ sine pprii sui subiecti separatiōe à proprio subiecto. Simiplare et digerere materiam

riã fit p decoctiones diuersas, quas accipit
ab igne cōtra naturam excitato per ignem
communem, tali modo, quòd calor naturæ
qui omnes res format, non suffocetur aut
separetur à dicta materia, sed potius opus
est, immo necessarium, quòd facias subli-
mari, ascendere et exaltari, ac augmenta-
ri illum, simplando, & digerendo materiã
illam per longas & lentas decoctiones,
quas materia & natura sua capiant, vt
iam diximus de igne contra naturam. Et
ideo assimilare debes omni-sapienti physici-
co, qui habet naturam conseruare. Fili quã-
do sapiens physicus naturam duram, et cō-
pactam videt, vt in tortellis costarum, &
in alijs duritijs apparet, opus est ei quòd
medicinis digestiuis vtatur, diuisiuis, &
incisiuis, vt materia dura mollificetur, &
præparetur ad leuem educationem absque
lesione naturæ. Secundo necesse est quòd
illam consumat, & vtatur medicinis bene
laxa.

laxatiuis, vt materia digesta extra proy-
ciatur, & conuenienter euacuetur. Tertio
eidē necesse est aliquibus vti confortatiuis
ad confortandū naturā, quæ violentia me-
dicinæ fessa fuit et debilitata in euacuatio-
ne. Quarto quòd aliquibus resumptiuis vta-
tur opus est cōfortationis et restauratiōis,
vt illud quod natura perdidit in sua euacua-
tione restauretur. Similiter operator in no-
stro magisterio debet in suis operationibus
facere. Quia per primā operatio habet intē-
dere I & K, et per secundā LMNOPQ
R. Et per tertiā intelligere debet reductio-
nē M in L et in O. Et per quartā reductio-
nem de N in illo quòd exiuit ab L M & O.
Quando voles habere N ad P per M de L
& c. debēs tāta euacuatione vti, et per len-
tam longitudinē cum patientia, quousq; L
per M sit dissipatum et denudatum de N.
Et quòd proprietas naturalis vegetabilita-
tis nō recedat ab L nimis forti euacuatio-
ne.

G

ne.

ne. Ideo quòd euacuatio nimis subita & repentina, & etiam nimia repletio vel calefactio aut infrigidatio magnæ sunt penitus nociuæ, deceptibiles, ac inimicæ naturæ. Fili L non euacuatur de N, nisi quia affert, appetit, et desiderat trahere M, et M desiderat esse cum L, et in naturã suam conuerti, Sed quia L impedita est per N de retinendo M, denudat M de N L, quæ impediēbat amorem L de M. Et ideo potes in teipso intelligere quòd tria sunt principaliter necessaria in sublimatione nostra. Prima est dissolutio. Secunda constrictio. Tertia restauratio: Dissolutio ad euacuandum res plenas: constrictio ad indurandum res dissolutas: & restauratio ad replendum, &c. Restauratio tamen fili habet fieri paulatinè per diætam congruam, & temperatam, quia natura in suis vasis vacuis, & euacuatis solet multum minorari, & appetitum habere. Et ideo

Et ideo magis reciperet quàm conuertere
posset & digerere, nisi per discretum ope-
ratorem teneretur & regimen diætæ. Ideo
tibi diximus in Theorica nostra si nos
intelligere voluisti, quòd natura citius con-
uertit modicum aut paruum paulatiuè di-
uisum in partes, quàm grossum diuisum si-
mul. Et sic noster Mercurius sublima-
tur, & fixatur per digestionem, & con-
uersionem, quas ignis naturæ facit in suis
partibus diuisis per quatuor elementa.
Quando igitur fili nostrum Mercurium
vis sublimare, primò quatuor elementa
separabis, tali modo, quòd instrumentum,
in quo est sua proprietas, non possit ignem
extrinsecum sentire, nisi illum tantum qui
sibi contra naturam est ad corrumpendum
sua elementa. postea ei adde sua elemen-
ta paulatiuè, vt visus noster suas plu-
mas resumat, quas perdidit, vt volare pos-
sit. Et in igne suo coquatur spatio tem-
poris,

poris, quod requirit in suo lacte nutrien-
do, sicut puer inter mamillas suæ matris,
postea fac ipsum ad caput volare quous-
que de aere potauerit, quia multū indiget,
& sic recuperauerit potentiam omne cor-
pus penetrandi & mutandi illud in H vel
F. Sublimatio fili vnum nomē est omnibus
operationibus generale particulariter &
generaliter. Ideo quia secundum opera quā-
doque sublimatio capitur pro omnibus ope-
rationibus requisitis, & factis in magni o-
peris perfectione. Et aliquādo capitur sub-
limatio pro vnaquaque dictarum operatio-
num, siue sint p humidum sicut dissolutio,
vel per siccum velut induratio. Et in quāto
dicta operatio facta fuerit intentione per-
fectionis suæ naturæ, in tanto pertinere po-
test ad regimen dictæ operationis. Vnde
falsi multi Iudæi, & Sarraceni cecati fue-
runt, & sunt decepti, prout apparet in suis
notis & litteris damnabilibus, scilicet in
episto-

epistola: Messecœlis Iudæi, et Abrahæ Arabis, et aliorum Iudæorum, qui nostram sublimationem intelligunt in sicco fieri per extraneum ignem, & alij in igne humido vel extraneo cibo. & alij sicut Rasis Nimalder et Erabel, qui reprobant sublimationē fieri per ignē cōtra naturā, de quo dicimus, quòd generatio non potest fieri absque corruptione. Et quamuis per ignem naturalē intelligere possent, non potest tamen excitari absque igne contra naturam quòd aliquid facere posset. Quare visum est quòd tales philosophi scientiam ignoranter traderūt vel palliauerūt per tenebrositates, sicut fecerūt magister Veru Arabs, Halid, Ezeoli, Geber Arabs, & alij plures, qui in confusione magna dixerunt, & notifica-
uerunt sublimationem nostram sub extraneis operationibus, quod nullo tempore fuit philosophiæ consuetudo. Et adhuc sub hoc velamine perficere voluerunt, & integra

re, & in aliquo modo non sunt de perfecti-
one locuti per modum traditionis, nisi tan-
tummodo in forma tenebrarum, & obscu-
rorum verborum. Quare patet quòd si ta-
les ignoranter dederunt, seu sub pallio fal-
sitis, cum non dent operationes certas,
sine quibus non potest integrari opus nec
persici. Quare patet quòd falsa malitia in
eorum corporibus operabatur, quando da-
bant illi quod non habebant neque sciebāt,
sicut apparet per ipsorum operationes ex-
traneas, per quas opus fieri non potest. Itē
cum prædicti per manifestam ignorantia
operarentur, in tantum quòd rem magis
perfectiuam nominare nesciebant, nec cu-
ius numeri esset, unde tibi dicimus quòd est
humiditas tertia ceratiua, quæ super ali-
as est stabilis, & remanens contra ignem
exuberata & multiplicata per tales quas
diximus tibi sublimationes, & non in alijs
quæ sunt omnis generationis distractiuæ:

¶

& in hac exercitari societas bonorum,
 & fidelium filiorum & Christianorum
 nos comprehendere debet, ne gloria bo-
 norum relinquatur, & malis attribua-
 tur. Quia non est credibile quòd talis po-
 pulus à veritate discedens, & maximè
 prout facit ille falsus proditor Messecœl
 Arabs deceptor Iudæorum & falsus se-
 ductor & tenebrosus Sarracenorum, &
 paganorum, possit intelligere & intra-
 re ad plenum in opere omnium matura-
 lium rerum cognoscibilium. Quoniam vi-
 dere non potest, nec in aliquo intelligere
 clarificationem, quæ saluationem portat
 positam in suis proprijs libris, tam de ad-
 uentu Domini nostri Iesu Christi, qui fa-
 ctus est, & obumbratione sua, de virgini-
 tate beatissimæ & gloriosissimæ virginis
 Mariæ matris Dei, & saluatricis nostræ,
 quā de beatissima, et fidelissima Trinitate
 ac sanctissimo sacramento, ac baptismo,

quæ quidem ipsi Messsecoel, et Iudæi, et Sar
raceni negant, & improbāt contra literas,
primo vbi literæ suæ dicunt Abintran ba
quenteu cadic verion naalim. Istæ literæ i
psis dicunt, quòd Iesus Christus erat missus,
& tanquam iustus venditus fuit denarijs.
Et postea nominauerint cū Mesquin parui
precij. Quia datus, et veditus fuit p̄ precio
quo tunc vendebatur par vnū solearum. Itē
adhuc non possunt ignorare natiuitatē Iesu
Christi per eorum literas proprias, neq; bea
tissimæ virginis Mariæ virginitatē, vbi eis
dicit Esaias p̄pheta, Bechoreme tabil yala
la bechoreme yane enellach behiblitā za
chat, hoc est, dicere antequā, & post virgo
doleret, et quòd pro puerperio nō doluit, et
antequā aliqua dolētia seu dolor ei aduene
rit, iam erat natus puer masculus. Itē iterū
ignorare nō possunt trinitatem sanctissimā
esse perfectam sine aliqua confusione etiā
per proprias eorū literas, in principio quin
que

que librorum Moysi scriptas, et specialiter
primi libri, vbi dicitur in principio berisith
bara Eloim, hoc est, primo creauit Deus, po-
stea fecit hoc quod est. Quæ est causa vel res
quare Deus qui per verbum Mosi loque-
batur ponit se in tertio numero, quando di-
cit Eloim, quòd significat Deus, & non in
primo vel secundo, hoc est, quia sibi ostende-
bat sanctam trinitatem cum hoc sit verum,
& clarè appareat, quòd falsi Iudæi rene-
gati si approbèt, prout nobis alio in loco est
reuelatum pro suarum propriarum littera-
rum intellectu, & pro tanto quando ter di-
cūt nec plus nec minus, Cados Cados Cados
Adonai Sabaoth, hoc est, dicere, Sanctifica-
tus sit pater, Sanctificetur filius, Sanctifi-
cetur spiritus sanctus. Vnde dicimus San-
ctus, Sanctus Sanctus. Et in hoc quando
dicimus, Dominus Deus Israel, addiderunt
dominus Deus Sabaoth, quod dicere vult
& significare Deum orationum sanctarū

G 5 domi-

Dominum, quare patet, quod quando dicunt Deus, significant unitatem absq; confusione sanctæ trinitatis, sicut nos, quamuis recognoscere nō velint, unde reciderūt in peccato magno, & adeo magno, quod nunquā erit eis indultum, nec vnquam absoluentur, sicut per eorum scripturas patet vbi dictum est, Alphelossaph Israel paal ar mallo affinenō, hoc est dicere, tria peccata commisit populus Israel, & quartum non indulsi, neq; indulgebo. Adhuc plus ipsorū literæ nobis reuelarunt in alio loco, vbi dicitur per os Isaia^e prophetae dicētis ipsismet Iudæis, quod remanent condemnati omnes compulsi & confusi fugati inter omnes gentes alias in perpetuum. Et iterum: omnes gentes aliæ cum eis quæ ipsis præstant auxilium aut cōsolationem, fauorem, societatem, adiutorium, mansionem, erūt positi in ipsorum approbatam condemnationem per ipsorum verba scripta, quæ sic dicunt,
le.

leherpa vsmasack gelisinna. Et omne illud
pro peccatis eorum. Item nec possunt igno-
rare nisi per obscuritatem tenebrosam glo-
riosissimum sacramentum sub specie panis
factum per ipsorum proprias scripturas, quæ
dicunt, quod panis duorum vultuum, &
duarum facierum debet adorari, & conse-
crari, & debet poni in loco sacro et digno,
& ideo corpus Domini nostri Iesu Christi
receptio debet esse reuelata sub specie pa-
nis in dignitate magna, vt reuertantur ad
fidem, nec amplius fiat culpa suorum pecca-
torum: vnde habemus scriptum: qui me in-
dignè receperit. Et ille dignus locus est eo-
rum templum vel omnis bona persona, in
qua sanctè custoditū est pro saluatione bo-
norū et fidelium Christianorū, et hoc declara-
tū est in duabus rebus in eorum libris scriptis
vbi dicūt: lehē apaimu. Itē alio modo nō pos-
sunt ignorare sanctū baptismum nisi fuerit p-
fusca & ceca obscuritatē tenebrositatis,
quod

quod quidem baptisma est vnum de principalioribus medijs saluationis, sicut habent inscriptis per Apostolum, per beatissimam Magdalenā de duodecim libris Credētiæ, vbi dicitur in eorum Hebraica lingua Ramichaya hilo haemi serē maym haanae nathā thetom colorom ya dehumata, hoc est dicere, gyrate, et verte, et vos bene ordinate, quia si verba, & secreta aquarum benedictarum transeant super vos, & ponet extra abyssos, & leuabitis dextram manum super vos omnes, & facietis signum in sanctificatione. Et adhuc ad melius probandū per eorum scripturas vbi scriptum est, & dictū per os Esaie propheta: וְשִׁבְחֵם מִיָּם בְּשִׁשְׁרֵן מִמַּעֲיָנִי הַיְשׁוּעָה hoc est dicere, Vos alij balneamini in consecratīs aquis in magna letitia fontis saluationis rectæ. Quare sciri potest si vterentur secundum quod literæ suæ demonstrant, et docent absque alia glosa saluarentur. Sed
non

non. & quòd illa quam faciunt die qualibet oratio contra omnes Christianos quam clamāt (de ros asciua) sit contra ipsos, quia non sunt nisi abusiones magnæ quas ipsi faciunt per iram condemnatam in eorum Mosaica lingua contra nos omnes Christianos. Et quia de his largè omnibus fuimus locuti, & de omnibus suis deliquentijs, & malis defectibus, & de omnibus suis evidētibus erroribus in libro Reformationis Hebraicæ, ibi fili mi reperies, per quæ totū ipsorū secretū condemnatū reuelatū est de illis, p quod manifestè patet quòd lux claritatis ipsis defecerit propter ipsorum proprios defectus: tales Iudæi et pagani nō possunt ad plenū intrare opus, & res naturæ, quia nimis sunt in scripturis. Et quia in nostris scripturis totum non est positum ad solum literæ, quare oportet ad rationē sensualem supplere de eo quod non iacet nisi per lumen, & lucem, & claritatem spiritus divini.

uini. Ergo non est dictum neque clarificatū
paganitati, neq; Iudæo, cūm deficiāt omni
no à lumine dāte claritatem populo Israeli,
à Christianitate donū electum est plenæ ve
ritatis populo Christianitatis. Tene ergo
aquis, quæ tibi dant sine tenebrositate scia
entiā, dum eas capere velis, sicut debes de
gradu in gradum, nam donū dei erit. Et hic
tibi est integratum, et completū nostrum te
stamentum præsens. Et vbicunque hospita
tus remotè fueris, per eū directus eris.

CAPVT XX XV I I.

De diuersitate ignis contra naturam secundum pro
prietatem materiarum diuersarum in for
ma practica. Et quomodo debes
illam considerare.

Dicimus tibi fili, quòd operari de cor
pore potes tantummodo, vel de ar
gento viuo per se aut de vtroque simul, sed
certis & diuersis intentionibus, quas in
practica tua debes habere secundum quod
opera

operaberis aut de corpore vel de spiritu
aut de ambobus simul. Quia si intentio-
nem habeas operandi lapidē nostrum de
corpore tantum potes illud facere, et hoc
per intentionem retrogradādi decoctio-
nem, quam metalli natura suscepit, de-
ducendo & reducendo in crudum men-
struatū naturæ. Et si habes intentio-
nem vtendi tantum de Mercurio aut ar-
gento viuo, de illo similiter facere potes
lapidem tali intentione, quod nimis cru-
dum vertatur in coctum naturæ mensu-
ratum. hæc consideratio diuersitatū fili
facta est propter crudi & cocti diuer-
sitate, postea posito quod quodlibet ha-
beat per quatuor operatiua media transire,
de quibus quartum est, cuiuslibet finis, ta-
men per illud in philosophicum lapidem cō-
uertantur. Et sic septem erunt operati-
ua media, scilicet B C D E F G H, per
B significatur liquefactionis operatio,
per

per C solutio & elementatio, per D elemē-
tatio & congelatio, per E nostra sublima-
tio, per F elementatio et cōgelatio, p G solu-
tio et elemētatio, per H liquefactio, p B C
DE sunt opera Mercurij intellecta vel ar.
vi. Et ista sunt facta per successiones deco-
ctionum. Per EFGH operationes intel-
liguntur corporū, & facta sunt per retro-
gradationes, et reincrudationes literas cor-
porum per retrogradationem nominando,
sicut H G F E. Et quilibet ipsorum finit
in E. Sed quando corpus de H in G versum
est, pro tanto Mercurius non habet posse
graduale vertēdi se tam cito de B in C, nec
de C in D. Quia citius corpus versum est in
hoc quod fuit, quā faciat Mercurius in hoc
quod nunquam fuit, secundum instinctum
vel statum suę naturę, & citius deturba-
tur vel immūdatur res munda, quam laue-
tur aut mundetur res immunda, & ubi
omnis res tardius fit citius dilaniatur ra-
tione

tione partium non purarum, quæ tendunt
 ad corruptionem, & purarumque, refor-
 mationē querunt. Et ideo quādo de Mier-
 curio tu operaberis, satis materiam sem-
 per habebis ad suarum decoctionum ini-
 tia & principia, & hoc ratione suæ graui-
 tatis & ponderositatis & cruditatis &
 grossitiei. Et quia in naturam elemento-
 rum mediorum perfectorum verti non po-
 test, duplicibus decoctionibus indiget ad
 alienandum aut allenuiandum suum pon-
 dus gravitatemque, ad coquendum suam
 cruditatem, & subtiliandum suam grossi-
 tiem, quousque ad perfectionem de E per-
 uenerit per successiuam decoctionem, in
 quā F potuit verti per reuersionē reincu-
 dationis, tunc intellige fili, quòd postquam
 D transierit in E, tam cito transibit in F,
 & de F in G, & de G in H, & de H in I,
 et de I in K, & de K in L. Istæ literæ fili
 sunt de magna scala, & tunc est intelligē-
 dum

H dum

dum, quòd quando E vult graduari in F,
& de Fin G & c. tunc accipies FG H
alia significatiua, quia per F liquefactio-
nes fermentorum intelliges, & per G so-
lutiones fermentorum, & per H ele-
mentationem medicinalem & congela-
tionem, per I multiplicationem in quan-
titate, & per L metallum perfectum in-
telliges transmutatum virtute medicinæ:
Et omne illud intelligere debes de opera-
tione facta & perfecta de Mercurio vel
argento viuo. sed quamuis fili dixerimus
quòd Mercurius indiget propter suã cru-
ditatem duplicibus decoctionibus itera-
tis, hoc diximus pro re commensurata
& mensurata altæ naturæ quæ maiorem
respicit perfectionē coequipollentiæ vir-
tutis sulfuris, in quo omne corpus perfe-
ctū transuersum est aut transuerti potest.
Quare duplicibus indiget litteris. Sed si ta-
li rei mensurata vel commensurata non in-
tēdis facere potes opus abbreviare trans-
cunde

eundo successiue de B in C, & de C in D
& de D in E, sicut tibi diximus. Sed non
erit ita magni effectus sicut comensuratum
cum alta natura: quia sue decoctiones inte-
gratæ non fuerunt ei neque perfectæ. De quan-
to igitur materia fit secundum exigenti-
am extra debitum naturæ, tantum subtrahi-
tur de ea virtus et fortitudo. Nam virtus
& fortitudo non veniunt in E, nisi secun-
dum nobilitatem materiæ. Et nobilitas ma-
teriarum exit & nascitur ex subtilitatio-
ne & rarefactione, & omne illud venire
non potest nisi per passibilitatem materiæ, et
passibilitas ei aduenit per actionem ignis
qui est altum elementum, quod ardet totum ac de-
purat, et omnia ad simplicitatem deportat.
de quanto ergo Mercurius tuus simplicitati
respondebit, de tanto operabitur et non plus, et
de quanto magis depurabitur, de tanto ope-
rabitur purius humiditate clara. Quare ti-
bi sit declaratum quod de vno solo Mercu-
rio vel de vno solo argendo potes opus tuum

facere perfectum & imperfectum. Si sit perfectum, erit factum causa & ratione decoctionum et digestionum longarum ac duplarum. Sed imperfectum fiet per leuitates suarum decoctionum ac eorum breuitatem et non ad plenum integrarum neque bene perfectarum, quod quidem patitur ratione suae propinquitatis, debilitatis ac facilitatis, quam habet volatilitate. Sic fili ab eo trahimus opus propinquius & leuius, sed non perfectius nisi per adiutorium suarum integrarum decoctionum, aut per materiae suae in corpore perfecto mixtionem, sicut postea tibi dicemus, cum fuerimus locuti de operationibus corporum.

CAPVT XXVII.

De reincrudatione corporis perfecti. Et de sua diuersitate & accidente & ponderibus.

Per supradicta fili potes bene & naturaliter intellexisse, quomodo cocti reincrudatio

rudatio obuiat linealiter & bonæ deco-
ctioni crudi secundum cursum naturæ,
quousque separatim ambo versa sunt in
virtutem vnius, quod appellamus lapidem
philosophicum & medium. Nam sicut cla-
uus duas iungit petias, & facit eas tenere
simul: sic natura simul iungit illa duo in
vnum corpus virtuosum, & multum aspi-
cit quod vnum vult coqui, & aliud incru-
dari ad consequendum & attingendum
effectum & officium per subtilem artifi-
cem, sicut magister quærit voluntate de
A, quādo naturā attingit et consequitur.
Et ideo fili tibi dicimus quod sicut vnum
demonstrat in suis decoctionibus diuersas
passiones: sic aliud in suis reincrudationi-
bus ostendit visibiliter diuersas potesta-
tes, sicut Mercurius, qui est grossus et ter-
restris per suā cruditatem, prout eius ma-
teria demonstrat viuaciter in suis deco-
ctionibus primis. Similiter per contrariū

H 3 corpus

corpus perfectum ostendit suas actiones
& contraria accidentia per nobile et ma-
gnam decoctionem sicut materia demon-
strat in sua retrogradata in crudatione. Et
sicut crudum monstrat multitudinem mate-
riae, sic coctum per sensum contrarium mi-
nistrat paucitatem. Et propterea per
suam bonam elementationem, digestio-
nem & sublimationem, elementa cocta
& fixa liquefunt & fugiunt per cru-
dum, quod ea in crudavit per volatilita-
tem, si non habuerint retinaculum deriva-
tum à natura, hoc est de temperamento pro-
prij menstrui cum informatione proprii
Mercurij quem notare debes & intel-
ligere cum sensualitate rationis, quæ natu-
ra requirit. Et sicut spiritus resplendore
et claritate plenus est, sic corpus visum est
tacitum, quietum, fuscum ac tenebrosum.
Et postquam corpus est alleviatum penitus,
tunc spiritus est magna ponderositate ple-
nus.

nus. Ergo quando voles optimè corpus dissoluere, congela spiritū cum eo id est Mercuriū ponderositatem, quam portat in seipso. Sed fac quod primò reuertatur in H, et de H in G per incrudationē, postea de G in F per retrogradationem, et post F vertitur in E. & de E in lapidem virtute reducti spiritus, qui non est argentū viuum vulgare neq; vulgariter manu ten tum. Sed est corpus propriè cognitum & de virtute suæ propriæ substantiæ euigilatum est absq; extraneo grauamine. Quare velis intelligere quòd opus Mercurij est respicere & constringere se ad infima. Et opus corporis est exaltari & dissolui & ad altum ascendere. Ideo tibi sit ostensum quòd si ambo simul sint bene præparata, opus mirabile sine grauitate magna facies citius quàm si de vno solo faceres, & multo melius, quia in vno est illud quod nō

H 4 habet

habet aliud, & vnum emendat & meliorat aliud. Et vnum adiutorio alterius emendatur & melioratur. Ergo fili opus tuum incipe de duobus simul, prout in maiore lapide tibi diximus, & intellectu quem tibi dicemus post in ramis, statim postquam tibi dixerimus de duplici custodia actionum, quæ à corporibus & spiritu causantur, quomodo etiam simul sunt.

C A P V T X X X I X.

De duplici custodia corporis & Mercurij. Et de ipsorum operationibus contrarijs

Q*V*ando fit opus corporis & Mercurij simul, tunc in magisterio multa causantur accidentia contraria, per quæ melioratur opus & emendatur & fortiter ligatur & incatenatur in tanto, quòd tenet cum duplici gardia, causa et ratione corporis & spiritus. Ideo quia sicut contrariata sunt in ipsorum naturis
propter

propter eorum qualitates: sic contrarian-
tur sibi suis actionibus, passionibus & ope-
rationibus. Quia spiritus naturaliter aspi-
cit fixationem in vero magisterio, et corpus
fixum per contrarium querit & tractat
volare in forma aquæ claræ, & spiritus
congelatus in forma terræ albæ manet
brunæ & quietæ sicut sal, aut cristallus,
aut calx spissa. A qua terra opus est tibi
quòd tu separes hanc animam preciosam,
quæ tardius à corpore separatur, & hoc
est per aquam corporis. Ideo fili intellige
quòd solutio spiritualis corporis nū fit sine
corporali cōgelatione spiritus, sicut decla-
rauimus tibi per rotā philosophiæ, vbi est
huius artis compendium. Nec etiam spi-
ritus congelatio fieret absque corporis
dissolutione. Postea intellige similiter de
dissolutione spiritus fixi & corporis vola-
tilis congelationem per primum spiritum
ante ipsius constrictionem, & non corpo-

H 5 ris

ris fixi nigra veste induti, quod est dissolu-
tionum per constrictionem & coagu-
lationem suimet argenti viui, quod est
principium ignis naturalis, & non
ignis contra naturam. Hic iacent,
fili, operationes contrariae: quia sicut
ignis contra naturam resoluit corpo-
ris fixi spiritum in aquam nubis, &
corpus volatilis spiritus constringitur in
terram congelatam: similiter modo con-
trario ignis naturae spiritum dissolutum
à corpore fixo congelat in terram. Et cor-
pus spiritus volatilis fixum per ignem con-
tra naturam resoluitur in aquam, et non in
aquam nubis, sed in aquam philosopho-
rum. Ideo quia fixum virtute ignis natu-
rae versum est volatile & corpus in spiri-
tum, et humidum siccum, & ponderosum
leue, sicut per contrariam virtutem ignis
contra naturam volatile vertitur fixum,
& fixum volatile, & corpus in spiri-
tum,

tum, & spiritus in corpus & siccum humidum in forma aque nubis et ponderosum constrictiuum. Ideo fili intellige quod ignis contra naturam sic vocatus est. quia propria natura sua est contra omnes operationes naturales, cum visum sit quod illud, quod ignis naturalis compositus componit semper, ignis contra naturam decomponit semper & tollit ad corruptionem: quia omne complexionatum corrumpit nisi naturæ ignis succurrat et subueniat. Quare tibi dicimus, quod talis ignis aut eius operatio non est de virtute et operatione magisterij nostri. Imo est corruptiuus ignis qui pure naturalis est. Ergo fili noster ignis seu Sol omnino exaltatus est in signo Arietis, quando vides quod materia tota confusa est. et ideo tibi dicimus quod magisterium nostrum tunc debet incipi quando sol est in ariete, ubi exaltatus est in opere nostro: quia tunc
dicere

dicere, scire & discernere potes quòd verus intellectus, quem tibi dat philolophus, quando dicit quòd primus sublimationis gradus tantum habet assiduari & continuari supra lapidem, quousq; scias quòd sit bene exaltatus & sublimatus. Et tibi dicimus quòd non est nisi ignis ductus de potentia in actionem, quem ne decipiaris intelligere debes, quia sine illo non fiunt opera, quæ tibi diximus. vnde plura sunt accidentia quæ causantur contrariè per talia opera, sicut in proprietario satis leuiter est reuelatum. Quare fili vade eò: quia hic nō possumus ad plenum tangere. Fili cū vnus dissolutio nunquā sit absque congelatione alterius, non debes dubitare, vnde poteris habere terram, neque aquam similiter, ad posse faciendi magisterium igne appropriato. Igitur terra de propria est argent. viui substantia constrikti, congelati & imprægnati virtute corporis

poris & ignis solis, per quem argentum
 viuum manet philosophicè sublimatum,
 vt dictum est suprà: & aqua est de pro-
 pria substantia metalli, in qua substantia
 humiditas aerea argenti viui est appropria-
 ta, quæ perfectionem respicit suæ terræ
 propriæ imprægnata naturali igne, in
 quo est virtus cœlestis, quæ viuificat et il-
 luminat terrā Mercurij, quæ antè mor-
 tua fuit. Et ideo appetit aquam instinctu
 recipiendi rem perditam. Sed cū res i-
 psa, quæ est viuificatiua humiditas, sit per
 corpus fermentata et exuberata, vt dixi-
 mus, ideo multū melior est & melius re-
 putata, quàm esset ante multiplicationē
 coctæ humiditatis: & sic elementa sunt
 adiuta per artem, vt ipsa sit adiuta
 per exuberationem, vt possint cum maio-
 ri instinctu se alios adiuuare. quia M &
 P adiuuant Q R & N contra L & O,
 propter corruptionem de Z. quod est cau-
 sa

sa solutionis de L & O. Et postea M in
 P adiuvant L & O ad recipiendum Q
 R & N post adiutorium suæ exuberati-
 onis propter coniunctionem de Y, quod
 est contra Z, sicut declarauimus in tracta-
 tu compendioso particulari & generali to-
 tius huius artis per abbreviatam doctri-
 nam, in qua ostendimus & docuimus quo-
 modo & qualiter elementa coadunatiua
 fiunt adunantia pro componendo & cor-
 rumpendo omne corpus, adiutorio de Y
 et Z, quæ sunt corruptionis & generatio-
 nis instrumenta omnium corporum.

CAPVT XL.

De aliquibus ramis vel brachijs naturæ
 per viam practicæ, in quibus filius
 artis se possit exercere cum
 solatio. Et primò de cor-
 pore lunari solo
 cum adiuto-
 rio de A.

Si

Si vis scire fili transmutationem proprij corporis lunaris in practica clara, opus tibi est quòd de illo argento viuo separe quod per suum terrestre est terminatum: quia illud est quod argento dat albedinem, et non est nisi terminata humiditas in argenti specie, sui sulfuris virtute. Ideo opus est, vt intendas ad resoluedum humiditatē illam per operationem, quæ condensationi contraria est, vt tales habeas humiditates in tua reductione, quas habebat natura in sua condensatione, quā hoc modo extrahes. Accipe corporis lunaris fini vnciam vnā, et prout tibi diximus liquefac in sex partibus de E rectificati, attamen sine reiteratione calcinationis. Postea pone ad fermentandum in calore fumi humidī per octo dies, et tunc inuenies in fundo vasis substantiam corporis, nigram vt carbonem. fili hoc est sulfur quod se
habet

habet dealbare per condensationem sui humoris ad respectum naturæ, ut supra diximus, qui quidem humor erat prius condensus ante suam liquefactionem in specie & colore metalli per continuitatem partium dicti sulfuris nigri: Sed postmodum seperatus est ab illo per liquefactionem: pone igitur materiam tuam in balneo, & ab illo humido liquefacto tua elementabis elementa per instrumenti elementatiui mixitionem. Sed primò elementabis aquam, & post in elementata aqua elementabis partem, quam voles constituere in aerem, quousque tibi tertium instrumentum appareat vegetauitatis, & tunc statim reuertetur aqua elementata supra terram suam siccam, et supra suum ignem excitatū, et coque prout tibi diximus, quousque humidum respectu naturæ bene sit terminatum non in metallo sed in sulfure albo. Quia non
est

est transitus de vna extremitate ad aliā,
nisi per suum mediū. Fili dicti humidi con=
uersuum est ignis terræ, sed mediū con=
uertens argentum viuum in metallū, est
sulfur in forma subtilium puluerum, sicut
tibi in ipsius multiplicatione diximus. Et
sic tibi sit manifestum, quòd corruptio ar=
genti viui terminati in specie metalli cur=
su naturæ per nostrum artificium, facta
per mutationem illius in sua prima natu=
ra, est generatio sulfuris, & sine ipsa nun=
quam perficietur. Si ergo arg. viuum non
fuerit corruptum, vel diuisum in quatuor
elementa, generatio sulfuris non perficie=
tur, & ideo tibi est opus, quòd sulfur sit
de natura subtilissima & purissima, &
argentum viuum, de quo creatur sulfur,
sit de substantia subtilissima in aquæ cla=
ræ forma, & hoc esse non potest absq; suæ
naturæ mutatione, nec sine suarum par=
tium diuisione. Corrumpe igitur argen=
tum

I

tum

tum viuum, & de suis subtilibus partibus diuisis & subtiliatis forma quē petis lapidem: quia sic habet magisterium procedere, scilicet arg. viuum corrumpendo, & ipsum à sua specie remouendo, & post adiutorio virtutum suæ materiæ inducentis & portantis ipsum in aliam speciem, scilicet sulfuris: & sic assimilaberis naturæ, & tibi formabit natura illud, quod petis per operationes certorum graduum successiuorum, dum opera tua sint illis similia, quibus natura procedit, & procedere desiderat, sicut per dicti sulfuris purgationem, & eius creationem, quæ in tali decoctione & sublimatione factæ sunt, sicut tibi diximus, si nos philosophicè intellexisti, prout natura requirit, & per talem præparationem sui argenti viui proprii, vt dictum est, per instrumentum elementatium, & per purgationem eius totius substantiæ diuisæ per quatuor elementa,

menta, et per talē bonam permixtionem,
sicut tibi diximus, de istis duobus, & cum
materia metalli fermentabilis. Tunc fili
veraciter in ista materia per virtutes sul-
furis et arg. viui omnis metalli species in-
ducitur & mutatur: nec vnquā homo ve-
rum aurū, aut verū argentum faciet, nisi
per hanc procedat viā, cū nō sit nisi vna
sola operatio naturæ, & per naturā limi-
tata: & ideo sciant omnes veritatis filij,
quòd nō est opus, quòd species remaneant
in materia, simili metallo, sicut prius, cū
opus sit manifestè, sicut suprā ostensum
est, quòd suū arg. viuum vertatur in sul-
fur, et postea reducatur, & reddatur ei
species, quā perdidit in forma aquæ claræ,
quā oleū vocamus, vnde formātur species
nouæ per generationē, quæ ducit eas de po-
tētia in actiōē. Quare tibi sit ad plenū re-
uelatū, quòd oēs illi qui per alba albificāt,
per similes citrinant species, sine suorum

indiuidualiū corruptione, veraciter tales sunt deceptores, nec pro toto hoc possunt verum aurum facere, nec verum argentum, nisi per contrarias operationes habeant suum sulfur album & rubeum: nam quanuis habeant artem trahendi viua argenta à corporibus adiutorio liquefactionum per sublimationes, & quòd indiuidua omnia corrupta sunt à suis speciebus, iam propter tales corruptiones non possunt facere veram tincturā ad album aut ad rubeum, quousque illud, quod corruptum est, sit per nouam generationem renouatum, & quod in corpus subtile album ac resplendens reuertatur: & tunc per tale renouatum album facta est vera tinctura ad album, & per ignem lapidis ad rubeum. Ideo, quia quando motus corruptionis fuit in dictis renouatis completus, nullo amodo tempore tincturæ de illo factæ ad corruptionē venire potuerunt, quia

quia intus & extra sunt depuratæ, & in magna luciditate terminatæ: sed sunt pauci, qui procedere sciāt per istam viam, quia ignorant naturæ vias, & ideo aurū & argentum illorum non potest patinec sustinere ignem, sed potius consumuntur & reuertuntur in terram corruptam. Et hoc ideo, quoniam tales quando posuerunt metallum in motu corruptionis, opus est quòd omnino corrumpatur, et quòd in feces reuertatur sub totius perditione suæ speciei, quia non integrauerunt totū corpus à corruptione sua, vel si habeant, non purgauerunt illud in suis depurationibus partium corruptarum: & quia partes illæ manent mixtæ in sua impuritate, cremantur & ardent, & per totam suā speciem recedunt: & hoc est causa & ratione sulfurum combustibiliū & ardentium, quia sentiunt calorem ignis, in quantum partes non sunt coniunctiue nobilis speciei

indiuidualibus. Ideo fili in summa clara
tibi sit reollectum, quod de nulla re al-
ba, quam natura formauit, facias tinctu-
ram albam aut rubeam, quousque par-
tes earum corruptæ sint, & per artem
magisterij renouatæ. Et de hoc tibi da-
mus motiuum ad habendum opus breue,
si cognoscas lumen cum corporis fermento,
quia de oleo & sulfure fit composi-
tum, quod omnia tingit metalla in auro
vel argento, secundum quod est album
vel rubeum, sicut nobis scriptum, quod
vidimus, recitat per opus cuiusdam socij,
quem reperimus eundo per mundum: qui
quidem socius multa magna mirabilia no-
bis notificauit, sed postea in sua arte ei
obuiatum, vt magis sciamus, & sensuali-
tate, quã nobis recognouerit, aut per ar-
tem intellexerit: vnde postea ipsum re-
formauius in alijs rebus multis per rein-
fluentiæ sensum, & magnarum virtu-
tum

tum vsque ad hoc, quòd de experimen-
 tis fuerimus saturati, & quòd lapidem
 virtuosum affinauimus, & per triennis
 um simul fuimus in fidelitate magna,
 vnde Mediolani anno tertio completo sci-
 licet Anno millesimo trecentesimo tri-
 gesimo tertio fuit opus adimpletum, de
 quo nostrum trium artem cognoscen-
 tium quilibet partem suam accepit, &
 vasa quarto remanserunt, qui in suo
 igne mansit, prout antè regenerans: qua-
 re multi per mundum vadunt, scientes
 res multas bonas, placentes, si obuies eis,
 vide, si poteris ab eis aliquid vtilitatis
 percipere, & fac eis bonum vultum me-
 liorem, quàm regi, dando eis de tuo secun-
 dum bonā rationem, & habeas super ipsis
 quandam sollicitationem, per quam possis
 aliquam rem trahere cum parua practica.
 Et hoc tibi pro nostro testamēto sufficiat:
 cuiuslibet tamen dicimus, quòd caueat pra-

eticam ostendere: nam si in sua ostensione
deficiat, in suo delicto fatuè se recipiet.
Sed tu, qui non habes, teneris verbo pete-
re, si eam tibi dare velit, & ideo caueat
quid faciat, quia si nimis ipsam publicet,
mala morietur morte, quia à Deo donan-
da est, qui naturam creauit, & non ab al-
tero. Ideo gratanter natura accipit omne
illud, quod placet Deo: & ideo, si quodam-
modo Deus tibi conferat, dilige ipsam, &
tene secretam, quòd mundus nihil inde
sciat, sicut viuaciter scriptura te monet,
quòd alteri non debet ostendi opus, quod
cursu naturæ potest fieri. Vult tantum
esse secretū, quòd nisi illud secretes, ipsum
te confundet: Et si tibi nō detur, propter
hoc nō malè tractes illum à quo petis eam,
quia suum debitum facit, cū aspicit suæ
defensionis finem. Item, magis tibi dici-
mus quòd velis celare, & secretum tene-
re testamentū nostrum ab omnibus illis,
à quibus

à quibus petes practicam, quia prohibitum est. Quia si illi vellent ultra suam ignorantiam deficere ad ostendendum, cauerent sibi per inhibitionem, quam scis, & tamē per dictum testamentum ad propositum nostrum reuertendo pro reformatione doceo te, quòd dissoluas humiditatē terminatam argenti per reiterationem liquefactionis, & in fundo vasis terra nigra cum aliquanto modico substantiæ arg. viui dicti remanebit cremata & cōbusta. Fili, terra hæc est venter sulfuris nostri, cuius dissolutio fit sōlenniter per resolutionem in suummet argentum viuum, de quo erat complexionatum, & idcirco aliqui philosophorum dicebant, quòd sulfur dissolui nō potest, nisi per beneficium suimet argenti viui, scilicet quando per suum congelatur vaporem, tunc dissoluitur, & in naturam claram diaphanem transmutatur, sicut spiritus.

tus. Quare patet quòd corpus reuersum sit in suam naturā primā purā, & suā met generationi proximā, scilicet in suum sulfur, & arg. viuum, quod est sicut aqua clara: quando igitur tuū corpus bene dealbaueris, sublima illud, et quod superius ascensum reperies supra feces suas spissas et albas, imbibe statim cum oleo, et fixa, & proijce vnū pondus supra 50 cupri, & tinge in finam et veram lunā sine quacunque corruptione. Hoc sulfur fili, statim fixum est, et ingrediens ppter naturā dicti arg. quod est affinum & vicinum cupri dicti: & pulueres, quos in superficie reperies sublimatos in tuo sublimatorio, ad partē custodi, quia sulfur illud est alterius potētiæ, sicut p te ipsum solū poteris experiri.

CAPVT XLI.

De opere plumbi.

Flli, plumbum in sua natura continet magnam partē de H cum pinguedine combus

combustibili, & vitiū, quod est in sua substantia: propter hoc est, quod suū terrestre non bene mixtum fuit per aquam siccam secundam, ratione suæ substantiæ grossæ, nec fuit bene depuratū: & ideo tibi opus est, quod illud plumbum diuidas, & separet à dictis suis substantijs, & quod quoelibet earum sit bene depurata trahendo & ponendo extra limositatem pinguem in elementatione, quæ fit per condensationem, & rarefactionem in humida materia. Fili, quando aquam vel aerem voles cōdensare, pones ignem in terra, qui causat terræ entitatis vacuitatē, & quando aerem voles condensare, trahere illum extra, & rarifica aquam per lenificationem, quousque videbis corpus tuum alleuiatū. Postea coque in aqua corpus, & postea sublima. & quando fuerit sublimatum, dicitur corpus, & sal mirabile exaltatum, quod proprium vocamus sal &

RAYMUNDI LVLLI

sal & sulfur naturæ. Hoc sal naturæ cum
oleo lunæ simplici incera, quousq; sit fixū
& fundens, & de illo proijce vnum pon-
dus supra 50 plumbi, & ipsum in purum
argentum conuertet, & si vis congelare
& perfectè argentum viuum mutare in
argentum fixum, mortifica ipsum per sui-
met corporis vaporem: postea fac proie-
ctionē supra illud, scilicet vñū pondus su-
pra 50 dicti solis, & fixat illud in argen-
tum verum per suum naturalem calorem.

C A P V T X L I I.

De opere stanni.

Simili modo facias de stanno, sicut de
plumbo fecisti, quòd tantum nō debet
præparari, nisi velis: sed quando eris in re-
ductione, tamen cōiunges ipsum paulati-
uè in decoctionibus gradualibus, quia te-
net paruam virtutem sulfuream, nisi in
sua aeris substantia. Ergo dictā suam vir-
tutem

tutem sulfuream per decoctiones, per attenuationem & subtiliationem suæ substantiæ, tibi scire facimus, quòd magna tinctura est ad albū. Sublima ergo illud, quantum voles post ipsius nutrimentum, quousque sal inde habeas naturæ, & per aerem lunæ incera quousq; fluat, & projice vnum pondus supra 100 pondera stanni, & in verum argentum transmutabitur, & si facias proiectionem illius supra argentum viuum congelatum, fixabit illud in argentum viuum in retentione perfecta.

CAPVT XLIII.

De congelatione argenti viui ad recipiendum medicinam in forma metalli.

REcipe terram plumbi p omnia quatuor sua elementa, & suspende tantum de argento viuo, prout sensus tuus tibi demonstrabit ad proportionem potentiae

tiæ terræ supra illā tali modo, quòd possit
 sulfuris vaporē recipere, et accende infe-
 rius ignē, & recipies congelatū infra sex
 horas. Sed cū opus istud sit fastidiosum
 ac tædiosum, paucæq; utilitatis respectu
 aliarū operationū, quando ad tuū placitū
 nō potes de ar. viuo tantū habere cōgelato
 sine reiteratiōe vexatiōis ad faciendū p-
 iectiōē, tibi cōsulimus, quòd vtaris in tua
 p-iectiōe supra corpora metallica. Sed
 causa, ppter quā hīc posuimus ar. vi. trās-
 mutationem est, vt videas & cognoscas
 ipsius naturā, q̄ est affinis et vicina omniū
 metallorū, sicut notificat receptio, et dif-
 finitio suæ naturæ. Non intelligas tamē,
 quòd in p-iectiōe superioris medicinae sit
 opus ar. viiū congelare, vt oportet in istis
 ramis nō habentibus tantam potentiam.

CAPVT XLIIII.

De opere Veneris & Martis.

Reparationē Veneris & Martis sic
 facies, put fecisti de plūbo et stanno:
 de istis

de istis tamē nō debes capere, nisi secundū
 terram, & in aqua cuiusuis metalli coque
 ipsam, quousq; sal ipsorū habeas honoratū.
 Incera sal istud cum oleo de R. Et si sal sit
 de natura Q, vnū pondus illius projice su-
 pra 50 in præparatione leui conuertet il-
 lud in R melius, quā de minera. Et si sal
 sit de natura, de O projice supra tantū de
 pondere similiter, et cōuertetur in R. Et si
 vis supra Mercuriū p̄iectionē facere, viā,
 quā tibi diximus, p̄sequere. Et si sal de O
 vis p̄icere supra Q, adde de sale, de Q cum
 sale de O per solutionē, vt corpus diligit
 spiritum extraneū in sua natura ligatū.
 Alio modo nō diliget, neq; volet eum reci-
 pere, nisi sit per ligamentū amoris ipsorū,
 quod fit per R in solutione, et non in aqua
 vulgari, sed in aqua Mercuriali sulfure
 venenato plena, quæ penetrat omne cor-
 pus: & sicut tibi diximus de O & de Q,
 intellige de omnibus alijs. Et si hoc bene
 intel-

intelligas, totius scientiæ huius magister eris, per quam secreta naturæ trahuntur de potentia in actum.

CAPVT XLV.

De corpore & spiritu in simul, exemplo generationis humanæ.

QVando vis fili aliquod opus facere vel incipere per nostri magisterij beneficiū, primò scire debes, qualiter humana natura pcedit, et secundū ipsius processum te similiter habere debes in toto tuo opere & operatione. Sed processus humanæ generationis, fili, hic est: Sperma masculinum calidū est, glandulosum & spissum, & ibi est calor formativæ virtutis in simplici sale, in unitate germinosa cum tertio puncto virtuosæ naturæ. Et sperma fæmininū est materia simplex, extensa, frigida & aquatica in tertio puncto cum dimidio receptiva in unitate corruptiva: & ideo

¶ ideo quando miscentur simul & congregantur beneficio caloris, luxuriæ libidinosæ germen corrumpitur. Quando calor ardens propter cōtrarietatem frigoris aquatici in spermatica materia fæminæ se extendit, alias extinguit: & sic ratione possessionis dimidij puncti frigidi est victus calor naturalis in suum sal totum resolutū per omnes partes aquæ spermaticæ fæminæ talimodo, quòd mixtio facta est homogenea in forma aquæ claræ. Scias, fili, quæ intentiōe natura facit hanc mixtionem simplam: hoc est, vt compositum homogeneū in se accipiat virtutem primæ complexionis, de qua fœtus vel infans erit cōplexionatus in omnibus sui corporis partibus. Et quòd vnaquæque pars aliam diligat in copulatione firma & bona virtute primæ mixtionis. Postea fili natura indiget alia informatione, scilicet tali, per quam informatiua virtus moue-

K re se

re se possit ad formandum corpus per omnes partes massæ suæ resolutæ, et eam penetrandum, & ideo natura sagaci capiente, quod cum calor naturæ fuerit hebetatus in materia humida patiendo ratione dimidij puncti, & nō possit acuitatem habere suum compositū penetrandi ad fœtū formandum, statim quod venit ei assignatus terminus ad formationis intentionem caloris subtracti & resoluti ab humiditate mixti supradicti, quantū illum dimidiū punctum ascendit, per quē victus erit calor, & vltra alius dimidiū punctus adiunctus: & sic massa de humido suo spiritali perdidit vnum punctū, vt dictus calor acuitatem habeat moderatam pro formando, penetrando ac sigillando formas diuersas, prout iacet intentioni nostræ appropriatæ. Et sic in tali forma excitat natura calorem suum, humorem extrahendo, qui eum mortificatum tenebat. qui
quidem

quidē humor præcepto naturæ transfer-
tur vaporabiliter in aliam regionem, in
qua est ei obuiatum ab humido menstua-
li, & ibi fermentatur per exuberatum
calorem via temperantiæ ad nutriendum
infantem: cuius fermentationis virtute
res vilis menstrualis dealbatur à dictis
spermatibus resolutis, & in lac sublima-
tur, & in alembicis mamillaribus infor-
matur, et transportatur: Quare fili tan-
quam viua voce tibi sit reuelatū, cum hæc
humiditas propriā spermatū substantiā
intret, quòd nos eū clamamus & appella-
mus humidū radicale. Quare tibi dicimus,
quòd de isto sunt generati dētes infantis
nostri, scil. de mēstruali sanguine dealbato
per reincrudationē humoris, in quo sper-
matū virtus manet. Ideo tibi manifeste-
tur, vt nolis vbera subtrahere à tuo charo
infante, si eū diligas, quousq; dentes gene-
rentur eidē. Et ista est naturæ regula, quā

K

2

in no

in nostro magisterio debes habere tanquā
magistram et præambulam, penitus cū
sine illa nequeas aliquid agere. Postea na-
turæ assimilando humanæ, accipe corpus
cū vnione & naturali cōiunctione cū arg.
viuo, & arg. viuu cum corpore & cū pon-
deribus suarū virtutū, facias ea amplecti
tali modo, quòd grata natura virtute ca-
loris luxuriæ libidinosæ per aliquā exten-
sionē & mollificationē corpus cōtineatur
in partibus argenti viui, & arg. viuum in
partibus corporis, & eo inspissato, cog a-
tur in aliquantulo, & de toto fiat vnum
compositum album, sicut massa mollis, aut
pasta alba vniformiter mixta cōstrictio-
ne caloris, ac exercitato motu vltra plus
ponendo argento viuo, quantum sufficiet
secundum mutatiuam virtutē, tali modo,
quòd illi duo misceantur simul humores:
& quando erunt mixti, pone totum illud
in loco digestionis scilicet in fossa, quæ sen-
tit de

tit de natura bufonis, quousque comed-
 rit, & corroserit omnes suas cabeses, id
 est, ossa. Fili, cabeses bufonis sunt duo
 spermata, quæ dissoluuntur in substan-
 tiam aquæ virtute veneni, quando fœ-
 tens draco euolat per aera, & quando vis-
 debis quòd omnia erunt resoluta in aquã,
 separa inde superfluum humiditatẽ, quæ
 tenet calorẽ naturalẽ hebetatum dictorũ
 spermatum, iam fermentatã & exube-
 ratã, vsquequo videas dictũ calorẽ exci-
 tatũ de ponticitate & acuitate, quæ iam
 sunt proprietates naturæ sulfuris veri.
 Hæc exuberatio fili, fit cum igne sicco in-
 formatione cautela & discretionis in ad-
 ministrando ignem paulatiue, et qualibet
 vice crescendo secundum rationem natu-
 ræ, quousque videas corpus in obscurum
 versum: caue tamen eum à rubore super
 ignem veniente. Fili, nisi auises te, spiri-
 tus exhibit à corpore, & postea retinere

K 3 animam

animam non poterit. Custodi ergo bene,
quòd corpus nō sit omnino priuatū, et ex-
pulsū ab isto spiritu per stimulationē ma-
gnæ calcinationis, ac nimii extensæ. Ideo
quòd spiritus est ille, qui animā retinet a-
moris ligamēto, et corpus animā retinet,
quādo spiritus in corpore tentus est, quia
anima nō vult, nec quærit in corpore ma-
nere, nisi mediante spiritu. Et quādo om-
nes tres sunt adiuncti, nunquā separabun-
tur. ideo, quia spiritus retentus à corpore
animam retinet, vt anima retineat in vi-
ta corpus cum triangulari forma. Voca-
mus spiritum fili omne illud, quod in cor-
pore remanet, & omne illud, quod cōge-
latum est in eo: sed animā dicimus totum
illud, quod fit ab eo separatū per sublima-
tionem in humiditate radicali naturæ. Et
quando videbis corpus sic præparatū, vo-
camus illud corpus veniatum. Da ei de suo
menstruali exuberato virtute mixtionis
sue

suae propriae naturae, vt de illo exuberato
vltrà recipiat, quàm perdidit in fluxu so-
lutionis suae. Postea ipsum adde suae pro-
priae naturae, quae ipsum habet integrare,
& implere, quousque fixetur, et fluat, de
qua projice vnum pondus supra mille arg.
viui, vel supra mille pōdera cuiusvis corpo-
ris, et conuertet illud in arg. verū. Recor-
deris fili in operatione corporis, & in eius
clausura, scilicet dissoluendo illud, quoniā
aqua est medium separandi tincturas om-
nium elementorū, & illas addendi coro-
nae regali per triangularem figuram.

CAPVT XLVI.

De conditionibus medicinarum nostrarum quot sunt,
& quomodo, & de quo acquisiuerunt.

PRima conditio elixiris est, quòd pote-
statē habeat separandi, & segregan-
di ac amouendi omnem sulfureitatem ex-
traneam, & immundā terreitatem ab
omnibus infirmis corporibus tali modo,
quòd omne leprosum & corruptum in fu-

K 4 sione

sione post proiectionem separetur, & ista conditio est in medicina acquisita virtute cōiunctionis elementorū, secundum quod fuerunt collecta per mixtionem humoris rerum alteratarum à virtutibus imprægnatis, & mixtis, & terminatis per gradus ministrationis ignis magnæ sollicitationis. Secunda conditio est, quòd medicina potentiam habeat illustrandi & nobilitandi, ac alterandi corpus omne in albedinem resplendentissimā, vel citrinitatem secundum intentionem, quam petis in luciditate magna, vt corpus à perfectione diminutum perficiatur, & sit completum de toto in totum. & istam conditionem lucratur medicina per virtutem nobilis præparationis de sua materia argenti viui, antequam ipsa sit facta medicina modo tali, quòd materia in elementum dissoluatur, & postea in profundiori corporis misceatur alterabilis absque separa-

paratione: sed fieri non potest, nisi ipsius
substantia corporis sit fortiter & mul-
tùm bene sublimata & subtiliata per dis-
solutiones & sublimationes factas per
diuturnas præparationes, & sic apparet
lux, fulgur & resplendor suarum illustra-
tionis & nobilitatis. Tertia conditio me-
dicinæ, quam per suam virtutem princi-
paliter habet, est, quòd metallum alterat
aut in terminatam fusionē lunarem, aut
in determinatam solarem fusionem ad fi-
nem, quòd metallū sit exhibitor omnium
probarum, & passibile ad omnes probas
& indicia, & ipsa medicina non possit se-
parari à mixto in fortibus indicum pro-
bationibus: & hanc virtutē acquirit me-
dicina per operationem indurationis &
fixationis in calce, antequam inceretur
& fixetur ad intentionē fluendi & fun-
dendi: quia tūc omnis phlegmatica humi-
ditas extranea, quæ ignem pati non po-
test,

K

5

test,

test, virtute ignis optetici, separatur & omnino disligatur, quando spiritus in calce alba ligatur, seu fixatur per reiterationem sublimationis de parte non fixa supra rem, & materiam fixam. Quarta conditio est, quod perpetuitatem habeat medicina per alterationem firmam impressionis contra asperitatem, & vigorem ignis sine fuga vel euacuatione aliqua: Et hæc conditio venit ei virtute propriæ fusionis post suæ substantiæ præparationem claræ ac splendentis cum suis fusibilibus fermentis. Quinta conditio est, quod medicina virtutem habeat dandi & tribuendi pondera perfectionis respectu terminatorum ponderum metallorum perfectorum: & ista conditio venit ei per proprietatem substantiæ metallicæ, de qua fuit composita cum proprietate operationis, quæ colligationem ac congregationem fecit plurimum minimarum partium

tium additarum & congregatarum in
vnum. Si velis scire filiores alterantes &
alteratas: Res quæ alterant, sunt argen-
ta viua. Alteratæ res sunt corpora, quæ
vocalamus sulfura, quoniam sunt alterata
per prima alterantia, secunda alterantia
sunt. Et, quia in ipsis alterantibus & ma-
ximè in vno est vniformitas densationis,
ideo naturaliter corpori adhæret, & cū
ipso ligatur ratione suæ vniformitatis, &
ratione suæ densitatis habet vim boni
ponderis, & ideo ratio nobis necessaria
dedit cognoscere illud, quod post expe-
rientiam vidimus claram, videlicet, quo-
modo de Mercurijs debet Medicina vera
creari magis, quàm de alijs spiritibus per
concordantiæ differētiam secundum suæ
præparationis gradus. Si habeas fili noti-
tiam præparationis, tu eris magnus philoso-
phus magnæ philosophiæ regalis plenus.
Scias, quod moderni philosophi et iuuenes
in vir-

in virtutū naturæ notitia deficiunt magis confortando virtutem naturālē, quā materiam purgando corruptam: & ideo, quia bene componere nesciunt suas confortatiuas medicinas, in quibus est plus de forma quā de materia, & nesciunt medicinalem materiam extra corruptas res projcere, in quibus est materia medicinans per totum virtute cœlesti influxa et fixa, in illa per cursum naturæ cum leui decoctione solis & stellarum infusa. Quia necessaria res est, quod naturalis virtus, quæ est calor & gubernatrix naturæ, sit adiuta per quintam virtutem naturalem cœlestem immissam, virtute medicinali subtili tractam, & extra suas corruptiones positā virtute boni intellectus, quæ bonus Physicus habere debet, si velit intelligere operationē, per quam tractatur materia medicinalis, & terminatur sub conseruatione suæ virtutis, per quam habet
ope=

operari. Et ideo, quando ignorant per defectum ignotæ euidentiæ extractionem & compositionem talium medicinarum, sunt multum decepti per ipsorum fatuas & tennes existimationes. Et, quia nos penitus ignoramus mensuram fortitudinis ligamenti, per quod ligata est operatiua virtus in sua materia, oportet vt superaddatur entitas certa caloris graduati super potentiam virtutis ligamenti: et ideo dicta virtus disligatur & dissoluitur à suo subiecto, & fugit ab igne ardenti & cremanti, qui eius inimicus est mortalis, et manet sine virtute confortata. Et causa, quare virtus recedit ab igne, ideo est, quia eius subiectum, vel corpus non fuit exaltatum, sicut dicta virtus, antequam ignis fuerit ei datus ultra mensuram fortitudinis sui ligamenti: quia virtus confortatiua tenet se, custodit, & cremat in igne cōmuni applicato cum igne naturali, in quo

in quo est virtus cœlestis, quam quæris. Postea tali informatione informatur, quòd ignis cōmunis non superet dictam mensuram: detur ergo in auiamentum omnium volentium iuuare naturam per confortationem, quòd discant attrahere virtutes notas per doctrinā præcedentem de corporibus vegetabilibus mineralibus, & animalibus, aut cōpositorum, absq; lesione suorū subiectorum. Et ad hoc agendū tuum excitauimus intellectū in aqua simplicis compositionis. Fili opus est tibi vt virtutes attractas applies magisterijs subtilibus, vt posse confortatiuū non conturbetur per materiæ grossitiem: ideo quando vis cōfortare, aspice quòd virtus possit supra materiam, & quòd sit ei tota simplex, et humilis ad faciendū suas actiones. Et talem confortatiuam medicinam poteris exhibere, et antepondere cōtra omnes infirmitates, quia calor naturalis dilatans

latans se, et extrà ponēs virtute medici-
 nae cōfortatiuæ cassat, expellit, et rumpit
 totū illud, quod est contrarium suis indiui-
 dualibus, sicut ignis, quādo addit et iungit
 homogenea, et segregat ac separat hete-
 rogenea, q̄ sunt homogeneis cōtraria. Vi-
 de fili, et aspice, quòd materia subtilis, in
 qua colligis virtutes essentiales, non sit de
 resolutione leni, nō sit in grossis partibus,
 sed in minimis, et insensibilibus, particula-
 ribus, vt virtus naturalis causata p acci-
 dens in magna cōplacentia recipiēdo con-
 fortationē regentē insensibiliter cōtra in-
 firmitatē quamcunq; possit eā annihila-
 re, sanareq; sine aliorum spirituum lēsiōe,
 quia per nimiū motum in tali casu factum
 multūm debilitaretur: & hoc esset contra
 confortationem, in quantum debilitare-
 tur corpus nimij motus excitatione. Et ad
 talē faciendū medicinā supra alias omnes
 inter omnia mineralia, vegetabilia et ani-
 malia

malia finum aurum electum est pro medicinis conficiendis. Et supra omnes virtutes inter vegetabilia & animalia sunt virtutes succi siue iuris lunariae, et musca besana, quae mel componit. Materiam auri in dictis virtutibus condire debes, & uti in substantia comestibili, & in liquore cibi condimentalis, aut in impositione mixta per unionem purorum subiectorum suorum miscibilium sine vexatione magna depuratorum per ignem, quem tibi diximus in capitulo 18 & consequenti: & talis exercitationis respectu, fili intellectus, facere potes medicinas diuersas aliarum rerum, quae nihil constabunt ad naturam conseruandam humanam, sicut tibi declarauimus in tractatu aquarum condimentalium, et potabilium. Et si nostrum magisterium intelligis bene, quomodo fiunt, intelliges et omnes alias medicinas sub conseruatione confortatiuae virtutis.

C A.

De modo separandi elementa in octo diebus ad consequendum operationes breues per literas ABC,
& compositio sulfurum, & eorum confectio.

QVando feceris Hillud in B proijce,
postea fac separationem de H, et de
B per Y, & pone H ad partem. post separa
I per X, et inuenies substantiā B mor-
tuam & siccam. Inde pone H in B, & po-
ne tamen in V, & postmodum separa H
Q C per Z, & postea separa H de C per
I, & accipe de B illud quod tibi mansit de
H per X, & habebis primum elementum,
quod terram vocamus: Et quādo vis aquā
habere, quod est secundum elementū, ac-
cipe C, et illud transi per X, & postea ad-
de cum H, & omne illud pone in camera
de V, & post biduum separa H & D per
Z, & statim de D separa H per Y, & de
C illud quod remansit de H beneficio de
X, & habebis secundum elementū, quod
L aquam

aquam mineralē vocamus. Et quando vis aerem habere quod est tertium elementū, accipe D, & illum transi per X, & pone & adde cū H, & in camera de V per diem naturalem: postea separa E cum H per Z. Et statim separa H per V. Et accipe D illud quod ei remansit de H, et habebis tertium elementum quod est de natura humida. Et si vis ignem trahere qui aliquando capitur loco aeris, illum pones de E, quando transierit per X, & adde cum H, et quando fuerint in camera de V per 12 horas, statim separa H & F per Z, post de E separa H per V capiēdo de E quod sibi remansit de H per beneficium de X. Et simili modo facies de F & habebis ignem in natura calida & calorosa, & omnia quatuor elementa à Mercurio aut argento viuo: & si bene nos intellexisti tibi diximus illius sublimationem, & sicut tibi de illo dictum est,

est de omnibus alijs corporibus intellige: post hoc te habitua creare sulfura talia, quæ velis tam de corporibus quàm de Mercurio coniunctim aut separatim, sicut per tabulas metallorum inuenies, per quas rota mixtica est concordata omnium septem metallorum. Et quando mixticè de materia Veneris aut Martis aut de ambobus simul, vel sit per gyafresiam aut anafresiam elementorum ipsorum, non ponas nisi B. Quoniam aliæ sunt malæ ac infirmæ minere. Scias fili quòd septem metala, non sunt nisi minere nostræ, in quibus argentum viuum nostrum congelatur in clara et simplici minera quam appellamus lapidē benedictū, et tincturam maximæ claritatis: omnia opera particularia fili quæ sunt infra latitudinem magni magisterij, non sunt nisi discurrere Mercurij elementa per omnia metallorum elementa tā simpli-

citer quàm compositè, sicut tibi monstra-
tum est, & doctum per tabulas huius ar-
tis, & tantas quantas inuenies cameras,
tot poteris sulfura generare diuersa-
rum virtutum, & de tantis, quæ habebis
sulfuribus, tot habebis particularia ope-
ra. Et si de sulfuribus facies coniunctio-
nes, de tantis, quantis coniunctiones fa-
cies, tot opera habebis composita particu-
laria ad proyiciendum seu proiectionē fa-
ciendum supra tot metalla, de quibus eo-
rum medicina particularis erit composi-
ta. Et per illum intellectum mouere debes
metallorū partes elementantes de Mer-
curio per primas cameras ad finem, quòd
postea possunt duci secundum naturam
partium suarum elemētatarum ad fixio-
nem, in qua fixatione per discursum sulfu-
rum generatorum de substantijs metallo-
rum, aut à suis naturis cum tertijs literis,
& quartis Solis aut Mercurij simul
adru-

ad rubeum aut Solis tantum, & ad albū
de sola Luna vel de ipsa & de Mercurio,
de quibus causatur I. secundum medici-
nas sine H, prout ibi per liquefactionis ta-
bulas ostendetur. Quia de I tracto ab H
causatus Ip F Mercurialis adhuc per G,
& tunc applicatiuus cum K albo. Item
si quæris I Mercurialem addere cum I lu-
nari, multum nobilis erit exuberatio. Copu-
la ergo quævis illorum duorum I I cum K
simpliciter vel compositè, & dabit tibi mi-
rabilem & admiratiuam fusionem per po-
tentiam naturæ. Et sicut est de albo, sic de
rubeo dictum est.

CAPVT XLVIII.

De natura supremi fermenti.

PEr media fermenta fieri potest totius
corporis natura fermentari. Et quia
de illis non adhuc fuimus locuti, dicimus
L 4 tibi

tibi quod antequā velis fermētare, videas primò, quòd fermēta sint bene preparata. Preparatio fermēti est fili, quòd trāsferit per tria principalia conuertētia, antequam de illo fermentationē facias. Nā opus est tibi, quòd primò fiat pulvis calcinatus per liquefactionē. Secūdò pulvis dissolutus per dissolutionem. Tertiò bene induratus pulvis per congelationē. Et quartò pulvis sublimatus per separationē. fili in indurando & mollificando est secretū nostrum: quia sine illis nullū simplex corpus fieri potest in vnione perfectā, & nisi facias perfectam mixtionē alteratarū rerū per veram vnionem, iam aurū vel argentum non erunt ad operandū habilia. Fermētū fili est perfectum corpus sublimatū & alteratum dictōrū conuertentium potestate in lapide totum simul. Quia nullū corpus sublimaretur, nisi cum naturæ beneficio lapidis, qui trahit ad se sicut adamas

mas trahit ferrū, et elixir, qui habet laxationē dare in adiutorio humidorum elementorum, qui sunt subtiles pulueres, qui sunt et erāt immediatē sublimati supra corpus sublimatū. Si ergo huius corporis sublimati subtiliationē reiterare intēdis in mixtiōe spiritus humidi sublimati, quotiēs hāc exercitationē facies, totiēs lucra beris 100 partes in p̄iectiōe sua. Ideo quòd corpus quanto subtilius et magis volatile ac leuius est, tātō melius ad p̄ficiendū vnū p̄odus supra centū, & centū supra mille et mille supra 10000, & 10000 supra 100000. Et sic in infinitum. Adde igitur corpus albo fermēto ad albū, & rubeū ad rubeū: et fac matrimoniū de ipsis, et de lapide, quousq; facta sint vnū corpus fixū p̄ mediū aquae Mercurij. p̄st da ei fusionē p̄ aliū lapidis tantū. Et nota si vis, quòd metalla parum habent, & fac totum per viam reductionis, & erit exuberata tin-

Etura in comparabilis precij. Et sicut tibi dictum est de sublimatione fermenti, sic etiam debes intelligere de sublimatione corporis in lapide per illa elementa. Adhuc plus tibi reuelamus, ut notam intelligas, quæ tibi data est, quod lapis supradictus venit ab argento viuo nostro, quod in sua natura portat adamantis virtutē Et corpora sunt, Sal fuliginosum, quando in sua natura resoluta sunt prima lapidis virtute, qui dulcescit.

CAPVT XLIX.

De alijs reuelationibus propriarum naturarum Et eorum subiectis.

ADhuc tibi dicimus, quod dictæ naturæ non sunt nisi sales acuti, quos habere non potes, quousque transierunt de prima in secundam partem. Nam illæ res quæ tincturas recipiunt, sunt materia naturæ, Et tincturæ sunt de propria materia

ria essentiali puræ naturæ. Ergo natura
nescit addere neq; aggregare, nisi per
suam naturam, scilicet per suā materiam
præuissimam intrinsecam per artificium
depuratam de ventribus mortuorum in la-
pidis adiutorio, videlicet metallorum di-
cta materia naturæ. In virtute filires vi-
talis est vocata & nominata sulfuris vi-
ui terra creata ab argento viuo in proprio
sale naturæ, qui est materia illius, & suæ
proprie essentiae et tincturæ sunt nostra
ar. viua, quæ similiter haberi nō possunt,
nisi p̄ sapiētes, qui regimina primæ partis
sciunt, qui primū operationis naturæ gra-
dum constituunt. Scias ergo fili te habi-
tuare in dictis regiminibus, vt animatam
habeas materiam, ad faciendum alti pre-
cij medicinā. Ideo quia de sulfure & argē-
to viuo facta est in sale naturæ. Istæ tres
res fili nō sunt nisi vna res sola communis,
de qua natura est naturata. Quia natura

materialis est imprægnata à natura formali. Et ab illa est natura ad suas reuolutiones faciendas contra corruptionem extremam, quam destructionem appellamus. Ideo fili, si nos intellexisti, diximus tibi quòd nunquam argentū viuum nostrum erit sine sulfure, sicut iam scis. Cū in eo conuertatur, nec sulfur esse potest absque salis natura, quòd est principale medium informatium, per quod transit natura ad faciendum, & ad implendum suas generationes: nisi natura fili argentū viuum habeat in suis operationibus suæ materiæ partes continuari nō posset, nec ipsa saluare posset partes in humido radicali, & nisi sulfur haberet, coquere non posset, nec cōgelare partes humidas, quæ formandæ sunt. Et nisi sal haberet, penetrare non possent partes, quæ sunt congelandæ propter acuitatis defectum. Ideo illud appellamus sal magnificum, sal honoratum,

noratum, sal animatum, deo quòd ex
 natura calida est prægñatum, quæ pene-
 trat, stringit, imprægñat & implet. et sic
 sui caloris virtute, à qua materia est natu-
 rata extēdēdo, penetrat et penetrādo ge-
 lat humidum argentum viuum per suā sic-
 citatem magnam in eius radicalitate. Et
 sic sal nostrū sequitur formale mixtionem
 armoniacā omnium elementorum. Quare
 non mireris, si eum salē armoniacū appel-
 lamus. Nā sic vocatur ppter eius exalta-
 tā & sublimatā proprietatē puram, &
 primā materiā naturæ, & est tota natu-
 ra in ea, quare est naturata, sicut faber
 est infra fabricam, qui se ad operam præ-
 parat. Et adhuc ideo appellamus illud sal
 ignis. Quia ignis natura est, nisi natura in
 arte philosophicè capta tanquā naturalis
 calor cōplexionatus existēs secundum na-
 turam à proprio suo subiecto. Est iterum
 istud honoratum sal vocatum aqua maris
 acuta,

acuta, cremans & ardens, & sal medietullij ouorū, aquæ stella, stella matutina, Aquila volans, nubes ignis, Sal amarum, sal nitri, sal cibi, borax, Cinis baracis, sal vrinæ, sal armoniacus, Attingar, sal attincar, sal saponis, sal alkali, Solda, Nubes congelatæ, ventus congelatus, Corporalis ventus, Secretum naturæ, aqua maris gelata, Arsenicus sublimatus, puluis in cælo exaltatus, Sulfur exaltatum, & Mercurius sublimatus. Et hæc omnia faciunt illos errare, qui per eorum ignorantiam fuscā & tenebrosā nesciunt materias naturæ eligere propter proprietates suas, vnde cæci sunt, & in arte decepti, tanquam gentes parui sensus. Sed tibi fili per reuelationem dicimus quòd bene recorderis & memoreris de sale prædicto in vna proprietatis parte, quia nullo tempore debes hic de alio sale intelligere, nisi sit de metallis, quæ in eo

re

resoluuntur, sicut per artificium potes ad
oculum videre. Si ergo illud sal dulcifica-
re scias, corpora intrabit tanquam vera
natura, quæ esse vult infrà, & ea trans-
formare habet de vna in aliam speciem
malogratis radijs de metha & rege, de
metha & igne calamine. Ideo cùm om-
nes sales sunt pura natura metallorum, de
proprietate metallina, propter amicitia
illius rei, adduntur & congregantur in
vnũ, cùm sal non sit nisi argentum viuũ,
positũ et reuersum in lapide precij qui est
materia naturæ alterata ac mutata de
vilitate in nobilitatẽ. Quia mixtio perfe-
cta fieri non potest sine alteratione rerum
naturæ, quæ misceri possunt perfecta vni-
tate, corporaliter loquendo. Scis fili qua-
re res talis est vilis reputata, quia nisi es-
set cognita, non fieret compotus. Etiam
quia res est completè non formata, nec
est res finita secundum naturam suæ actio-
nis

nis inesse cōpleto. Et quia res est naturæ
extra domum suam proiecta, sicut ho-
mo qui à possessione sua exulat, & valde
optaret reuerti, sicut res quæ sunt ei vti-
les, et sui corporis cōseruatio. Ideo libenter
querit & fortiter, quando per instinctum
& statū desiderat suas extremitates d-
stinctè retinere, in quibus finitur. Et ultra
ad hoc quod in omni loco reperitur, cum
sine ipsa nulla res possit generari. Sed cum
sit lata & larga, in figura ponitur, vt non
videatur in suorum elementorum profun-
diori, & recipit in ea terminationem fina-
lem per suam extremitatem vltimā, tan-
quam completam. vnde vulgus Philoso-
phus composuit hos versus.

Vna est res vilis, licet est vbicunque reperta,
Quatuor incerta naturæ nube referta,
Solue, gela, ac itera, quod putruit sit aqua vera,
A sale dulcifera fluit in igne quasi cera:
Quæstio sit ardua sed multum philosophalis,
Cur res tam vilis sit verissima regalis.

D.C.

D.C.P.R.V.T.E.Q.P.R. Sed tu fili nō
quæras maledicere de ipsa, quæ magistri
sui præcepto posuit te in esse. Nam ipsa
te creauit pro tua saluatione, si scias i-
psam obseruare et secretare ac celare ope-
ra sua, & recreando & spatiando ipsam
in magnas nobilitates reducere. Ideo qui-
dam ausi non fuerunt loqui, quia licen-
tiam non habebant à magistro naturæ,
nisi metaphoricè in aliqua pictura verbo-
rum ænigmaticorum, sicut per sua verba
confitentur consequentia.

Lempniadem lapidem purga, contunde, simulque
Bessatum puris inde coquatur aquis.

Calcis inextinctæ puluis tenuissimus illi

Mixtus, vt in massam transeat & lapidem.

Saturnina facit Iouialia, Iupiter ex hinc

Luna fit, inde Venus solis habet radios.

Et Mars in Lunam transit per eam mediante

Mercurio, per quem tantamicat nouitas.

Sic & Mercurius mediator vbique deorum

Alteritate sua quando fit hic vel ea.

Nec

Nec miretur homo subtili anigmate dici
Vilia, ne fiant ista latere volo.

Fili dictæ naturæ facies indurationē per
fixationis regimen, & si intelligas illud
quod tibi de natura diximus, tu intelliges
quomodo Iesus Christus nos per naturam
saluauit per triangulum infinitum, sicut
per illam quæ multum ad celandum facit.
Eramus omnes damnati. Nam cum appa-
reat, quod sit statera iustitiæ infinitæ, hoc
apparet in tanto, quod trina vnitas in nul-
lo præiudicari voluit triangulo naturæ
finitæ, quæ nos damnauerat, nisi humili-
tas, patientia, bonitas, magnitudo, æter-
nitas, potestas, sapientia, amor, virtus, ve-
ritas, gloria, perfectio, iustitia, largitas,
misericordia & dominatio fuissent præsi-
dentes in deitate integra: in potentia cu-
ius hoc præsens commendamus testamen-
tum. Et si hoc intelligis radicaliter, intel-
liges per naturam partem trianguli: vna-
que

quæ forma est de virtutibus trinitatis &
 vnitatis animalis intellectualis, & sen-
 sualis, qui creaturæ interiectus est, et ar-
 tificialis naturalis: & intellectiua, quæ
 operationi datæ sunt, & per consequens
 omnes aliæ, quæ in rota sunt contentæ de
 T. Et si bene per realitatem dictam ro-
 tam intelligas bene, & propriè de primo
 sentimento: hanc intelliges scientiam &
 artem, sicut nos facimus: vnde te roga-
 re volumus tota humilitate, quòd hac sci-
 entia nolis malè vti, sed ad finē magistro
 naturæ debitum. Et scias quòd illud vult,
 quia potestatem habet saluare te, secun-
 dum quod vsus fueris, & si malè te regis,
 superiorē virtutē peruertere vis cum pec-
 cato, iam victus. et sic tu es perditus, si vi-
 tium regat te. Et virtus nobis reuelat de
 rota A, quæ mouetur per rotam & vir-
 tutem de T, contra B rubea pars de X.
 Quæro, quare virtutes in deitate faciunt
 M triangu-

triangularitatem, vel diuinale triangulum, & non in alijs? Respondeo: hoc est, quòd omnium virtutum aliarum materialium omnium est mater. Et supremæ virtutes essentiales influunt, & influxæ sunt dictis materialibus triangulis, & per illas natura constituit eos in quadrangulis, qui nominati sunt media figurarum naturæ principalia, scilicet inter triangulos et sphaericos. Et debes ideo vel potes intelligere, si res naturæ potes formare per artem sine virtutibus diuinis altis & supremis, cùm natura tibi ostendat, quòd absque illis nihil formare potes. Quare, si quæras esse fortior natura, opus est tibi, quòd scias suere petiam caputij, sicut Virgilius, quando bonum nomen suum perdidit. Natura non potest reformare rem vnā in prima forma, nisi alia via moueatur adiutorio artis, sicut propriè vidimus per hanc

hanc scientiam, quando corpus corruptum in corpus simile, sicut erat, non vertitur, imo in puluerem siccum, & in elixir humidum, quod omnia alia conuertit in suum proprium simile. Et hoc totum natura perficere non potest, nisi ab arte & scientia succursum accipiat, quæ custodit suas species à corruptione individualium, de quo postea reformantur in forma omnium corporum, quando facit de metallo puluerem, & de puluere facit elixir, à quo omnes infirmi subito recipiunt multum notabilem sanitatem potentia magna illius, quod vocatur Elixir. Ideo fili non intelligas, quod sint in forma metalli terminatum, sicut prius. Nec etiam per hoc dicere volumus: nam valet multo plus, cum pro vno grano 100000 habeamus, & plus quam tibi dicimus à duplata virtute. Et adhuc corpus quod transformauit & mutauit, & virtutibus ornaui sit

M 2 plum.

plumbum aut stannum, ferrum vel cuprum, album vel rubeum, aut argentum viuum, vel quodcunque aliud metallum transmutat in aurum finum & verum, prout cementū, cōtra quod resistit, ostendit, & melius quā naturale propter eius virtutes, & maius habet posse contra leprositatem, et omnē aliam infirmitatem, quā naturale. Idcirco dicimus omnibus, quòd caueant se ab auro, factō arte alchymiae sine natura: nam melius esset comedere ignem ardentē cum oculis basilisci, quā loco medicinae per scientiā ignorantē venenum applicare: quia aurum sophisticatum est totū impuritate plenum, ex igne contra naturam, cum quo sophista operatur, & illud spoliare nesciuit, neque mundare: Præparatoria enim eligere nesciuit, neq; solum intelligere verbū, quomodo natura se habeat in suis ablutionibus. Tales fili fecisse credunt totū, quando vi-

do vident aurum suum in substantia & colore, propter applicationes extraneorū puluerum, sed fortiter diminutum est ab omnibus suis actionibus naturalibus, propter defectum & regenerationē suarum purgationum, quia nesciunt ei ministrare, neq; integrare cursum naturæ, per quem omne aurum bonum acquirit multas magnas virtutes ac proprietates: quare fili tibi dicimus, si velis integrare cursum naturæ, vt aurum tuum potentiam habeat supra omne aurum naturale, aspice quòd in fine primi gradus lapis bene purgatus existat à tota corruptione sua, & postea redde ei virtutes, quas perdidit, & quas reperies in spiritibus quintarum essentiarum. Et quantò plures virtutes illorū spirituum pones, tantò magis erit infusio & multiplicatio medicinæ: & secundū virtutes medicinæ, erunt virtutes metallorum reformatorum. Et quando spiritus

M 3 in la-

in lapide posueris, permittite ipsius continuare motum, quousque virtutes quintæ essentiae contra ardorem & asperitatem ignis resistent. Tunc fili, quando tale videbis signum, tibi sit significatum, quod superioris naturæ quintæ motus venit absq; corruptione quacunque, à qua venit naturæ confortationis virtus. Fili sicut natura in digestionem & præparationem suam materiæ simplicis recipit suas virtutes quintas essentielles ab influentijs specificatis cæli in sua minera, loco perfectiue formæ transmissas & immissas præcepto Creatoris in multum simplicibus ac tenuissimis spiritibus, respectu quinti Numeri, & ibi quieti terminantur. Similiter post resolutionem quintorum spirituum simplicium, & de virtutibus cælestibus repletorum, quæ ibi descendunt per influentiam cælorum in dictis materijs, nos in materia lapidis illas re-
influi-

influimus absq; læsione virtutum in ignis
 appropriata cautela secundum toleran-
 tiam spirituum, in quibus retentæ sunt,
 & illicitam lapidis virtute quàm virtu-
 te sui proprii motus & subtilis mixtionis
 terminantur & retinentur in multipli-
 catione tanta, quantam volumus in vir-
 tute vel quantitate: sed cùm sint pau-
 ci, qui intelligant, aut sciant hoc facere
 magisterium, vt dictum est, ideo credunt
 & affirmant, non esse aliud magisterium
 quàm ipsorum ruralis alchymia: & ideo
 ad euitandum malum, quod sæpe fieri per
 ignorantiam potest, inhibemus omnibus
 communibus Physicis, quòd nolint vti au-
 rum illorum in medicinis cōdimentalibus,
 hoc est in cibis & potibus: quia statim per
 res acutas ignis contra naturam humanæ
 naturæ contrarias, quæ intrant in illius
 sophistication, calorem naturalem mor-
 tificaret, et dissolueret, & resolveret cor-

dis spiritus, in quibus dictus naturalis calor cōseruatur, sed in cognitione habeant aurum sanum de minera sua propria, vel aurum nostri magisterij examinatum per suas examinationes in tribus proprijs cements. Fili, formam quam tibi diximus, perfectiuam, & infusam in materia lapidis purgati loco actionis animæ formantis, quia formatio non est aliud nisi pura actio illius sicut A, qui est principale perfectiuum, dedit ei in potentia, & propter istam resultabunt virtutes, quas tibi suprā diximus, & super hoc diffinimus formationem secundum philosophiam generale, dicēdo, quod formatio est illa res, ad quā ppriè spectat formare: Vnde tibi dicimus, quod actionem eius reperies per infusas virtutes in spiritibus quintarum essentiarum cum decoctionibus ignium leuium, cælestis caloris respectu.

CAPVT

Qualiter debent corrigi errores, & res in errore
positæ: & de impossibilitate erroris.

Impossibilitas fili regnat in hac scien-
tia, quòd possis spiritus quintos habe-
re sine aliqua mutatione materiali de co-
lore in colorem, ad quos sollicitationē ha-
beas tali modo, quòd omnes colores tibi
sint grati rubedine excepta, q̄ in materia
vnit post quintarum substantiarū separa-
tiones igne stimulatiuo cōtra materiā sic-
cam. Tunc fili quintæ substantiæ, quæ in
sicco remanent, cremantur & ardent, et
consimiliter eorum tinctura, quia nolunt
esse nisi vt aer humidus simplex, nec
contra trahi possunt, nisi sint artificia-
liter illis additæ, & virtute ipsarum at-
tractiua sint tibi collectæ per suarum
aquarum aera, & reuificatæ, prout appa-
ex puncto separationis aquarū vltimo in
balneo extractarum. Nisi scias ex aquis

M 5 aerem

aerem extrahere, roga naturā, quòd sua
virtute attractiua tibi velit ostendere:
quia tibi ostēdet, qualiter modicum illius,
quod p̄didit in calcinatione sua, separabit
aerē de medio aquæ in restauratione, quo-
usque materia virtutis attractiue est p̄pe
ex toto separata. Et caue à magno vel
multo igne in distillatione aerum: ideo,
quòd corpus rubesceret, et virtus suffoca-
retur attractiua, quæ dat aera tibi, & si
ipsa esset in gradu suffocationis, posset
trahere magis quàm indigeres, quia non
habes opus nisi de aere subtili multum.
Trahe igitur per inhumationes, quoniam
ipsæ tincturas ab omni adustione custo-
diunt, & humiditatem perditam resti-
tuunt, reuiuificando virtutem attracti-
uam. Et si videres, quòd corpus esset ru-
bificatum, & folia sua calida & calcan-
tia, quòd multotiens in prunæ similitudi-
nem mutantur: tunc projice in suā aquam
statim,

statim, & in illa fac coqui quousque viam
 nigredinis aut albedinis acceperit, &
 omnes extrahere aeres per inhumationes
 dulces in igne extraneo factas. Tres prin-
 cipales filii colores, sunt tria instrumen-
 ta, quæ dant cognoscere illud quod vult
 natura, & sunt: nigredo, albedo, ac
 rubedo, sicut tibi diximus in capitulo,
 Semper filii.

Sed hîc tibi dicimus intentionē extrahendi aeres, & corrigendi errata, & ab illis erroribus se custodire, qualitercunque tamen sit, caue ab omnibus albedinibus, ac de multis nigredinibus, quòd etiã non habeas nisi vnum ruborem, qui in fine debet venire primi gradus. Et si antè venerit, combustibilitatem colorum significat, qui rubificari volunt propter acuitatem, quam sentiunt à magna punctuitate ignis stimulatui sibi administrati per informationem malam, antequam
 eorum

eorum motus proprius sit integratus. Et quia de quanto rubificantur ante debitū tempus, de tanto perdunt de sua tinctura in ipsorum vltima & propria rubificatione, intantum quòd essentia eorum rubificatiua colligata & collecta est in materia extranea, quæ ignem pati non potest: & hoc est, quando ei data non est præparatio vera. Et si hoc bene intelligas, scies, quare sophistici deficiunt verum aurum facere.

CAPVT LI.

De compositione aceti nostri, quod constringit argentum viuum ad extrahendum naturam.

NOuum vinum accipe fili bene siccum, & in ipso resolue D ad quartam partem dicti vini, & tantum de C. Et si loco dicti vini ponas de succo vel iure lunarie, vna pars valebit decē, postea fac distillare, & per distillationē aquam suscipe,

suscipe, quæ est succus exuberationis magna, & prosequere ad Mercurij sui sublimationem, sicut antè tibi diximus in libro Mercuriorum, et extrahe aerem clarum in forti igne, prout in principio nostræ practicæ tibi diximus: & in illo fac dissolvere illud quod est dissolubile de lapidibus densis metallis. Et si primò corpus substantiâ menstrualis fætentis attraxerit, virtus mineralis multiplicabitur: & ideo tibi sit reuelatum, quò viuificatiuæ virtutes infusæ sint in materijs cum spiritibus quintis. Caue fili, ne de illis rebus aliquid dicere velis. & scias, quare ad legendum non datur hæc scientia, nisi generaliter cū alijs scientijs sine nominando aliquid de illa, nec apertè, nec occultè est, quia motus nō debet homini per naturam dari ad intrandum res naturales per artificium, nisi proprius naturæ motus, per quem benedictus erit ille, cui Deus dominus

minus noster inspirare volet dona gratiae
suae: nā dominus est cœli, qui cor scit illius,
in quibus forma & modo vellet uti, quo-
niā multæ res sunt, quæ per naturā fiunt,
quas si multi scirent, in operibus ac vsibus
prauissimis vterentur, totum confunde-
rent mundum, nisi per superiorem refre-
narentur. Quæro igitur, quare ars ista
facta est: hoc est, ut figura de T per ar-
tem & naturam impleatur in A, et quod
Artista & operator huius artis possit ad
loca alia ascendere. Et quod nobilis rex
Eduardus possit cōplere sui cursus opta-
tum permissione diuina contra paganos
P N A B Y Z E A V I G Z. Et om-
nes istæ litteræ cum alijs suprā notatis
significatæ sunt in nostra artis declara-
tione compendiose clamatæ & nomina-
tæ, Vade mecum, de numero philosopho-
rum cum omni integritate ac perfectiōne
huius testamenti.

CAPVT

De proiectionibus omnium medicinarum tam
vniuersaliter, quàm particulariter.

Proiectiones fili fiunt supra corpora
fusa secundum magis & minus virtu-
tum, quas requirit lapis sua subtilitate.
Ideo, nam quanto lapis subtilior, tanto ti-
bi opus est, vt magis de corpore ponas, &
minus de medicina. Sed sunt plures, qui
in medicinarum dictarum proiectioni-
bus curtis & particularibus per ignoran-
tiam decepti sunt, prout bene scimus, &
probari vidimus, nec alterationem suæ
medicinæ videre possunt: nam quando
aliquis de illa proiectionem facit, scilicet
de modico medicinæ supra multum
corporis fusi, nihil videt nec in penetra-
tione, nec in alteratione. Et sic sperat
dictam medicinam nullius esse virtutis,
non curans eam amplius prosequi: ideo,
quòd si statim illud metallum, in quo infu-
sa est

sa est medicina, per cineritium transiret,
aut per capellam sciret, & videret omne
illud quod est transmutatum radicaliter
à corpore in puro metallo cū omnibus me-
dicinis secundum plus & minus. fili sit ille
spiritus subtilis infusus, quē petis qui sua
necessitate & virtute suae proprietatis
tingit & mutat omnia corpora, sicut res
curatiua & purgatiua ab omni leprosi-
te, & antidotarium omnis infirmitatis.
Et hoc calorem naturalem nutriendo in
omnibus corporibus metallorum. Ista me-
dicina insensibiliter omnia corpora pene-
trat, in profundiori quē illius spiritus re-
stringitur, sicut natura & ignis naturae,
& humiditas radicalis, quae est multum
fixae retentionis, & multum magnae al-
terationis sub indiuidualium conseruatione
ne metallicorum. Hanc vltra cooperante
appetitiua virtute metalli immundi &
leprosi, quae ad se trahit spiritum humi-
dum,

dum, glorificatum, sicut corpus sitibundum & sitiens potat & sugit, & ad sui cordis profundius trahit etiam cooperante, & adiuuante impulsua virtute à calore naturæ mouente, quæ implet & impellit formatiuum spiritum in corpore, quod reformatur, quando partes tangunt se, cōiunguntur ac miscentur, & in tanto partes magis fixæ virtute spiritus mixti in profundiori ipsarum coactè se retinent in vita perpetua. Et metallum supra corpus proiectionem tuam. Sic similiter supra Mercurium facies. & si medicina, de quibus proiectionem facere vis, supra Mercurium non essent subtiliæ substantiæ, ratione breuitatis suæ confectionis ingressionem ante ipsius fugam nō haberet, nisi Mercurium congelaret alterius Mercurij virtute seu vapore vegetabilis, vel mineralis in sulfur transmutati, congelatio cuius fit, vt prædiximus

N mus

mus, in tali vase cum longo collo, in quo fit multiplicatio sulfuris: & sicut diximus in eius congelatione ad proyiciendam medicinam: sed, si de superiori medicina projectionem facere vis, non cures dictum congelare Mercurium. Nam antequam ad fugam se constituat elixir, cum sua subtilitate penetrabit, quia res est omnibus virtutibus adimpleta. Si tamen fili dictas particulares medicinas tantum subtiliare velis ad hoc agendum, subtiliare poteris per solutiones & congelationes, & per additamenta fermentorum, quod similiter supra unum milionem partium una pars intret, & illas omnes conuertet, sed ponderis certitudinem in projectione & subtiliatione dictarum medicinarum in adiutorio eius, quod tibi diximus, indagationi tui magisterij dimittimus, cum ad plenum tractatum sit in Codicillo nostro, in paruarum medicinarum proie-

proiectione. Fili, tuum reperiēs metal-
lum modicum alteratum ad vtilitatem
extrinsecam, quousque per cinericium
transierit, quia stannū videtur stannū, vt
antē, & est modicum frangibile, indura-
tum sine luciditate, vel claritate manife-
sta, quousque per cinericium bene purga-
tum sit: & similiter de plumbo, & sic
de Venere, nisi quia versum est in colo-
rem Iouis. Sed quando per cinericium
transierit, videre tu poteris illud, quod de
eo transmutatum est in argentum depu-
ratum. Et istae diuersitates veniunt à
minoritate virtutum lapidis secundum
magis & minus præparationum suarum
& subtiliationum, quia calor mutatiui
spiritus, quem non habuit in tantis virtu-
tibus, in eorum grossis substantijs defuit,
quod per suam proprietatem bene segre-
gare possit, nec disgregare res heteroge-
neas metallorum, quando per suum spiri-

N 2 tum

tum transformaretur, nisi sit per adiutorium cinerici, & hoc ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua nimium collecta est transmutatiua virtus, quæ actionem integram sui spiritus impedit adimplere, qui diuisus in eo quod non est de essentia naturæ, & coniungit omne illud, quod est vicinum & propinquum naturæ argenti viui, quod postea mutatum reperitur in argentum melius quàm de minera. Et ideo in hoc casu spiritui succurrimus per diuisionem illius quod est extraneum suæ naturæ puræ. Sed non intelligas, quòd in eorum cinericijs debes plumbum ponere, quia medicina totum faciet adiutorio ignis cinerici. Quando tales medicinae fili supra corpora proiectæ sunt, ipsa corpora postea non possunt pati ignem ignitionis, sed statim funduntur absque ignitione determinata. Et hoc, quia natura eorum patitur contrarie

trarietatem materiae indigestae, quae faciunt ea fundere ante tempus, quousque per cinericium fuerit consumpta, & materia indigesta fuerit deuastata, quae est loco phlegmaticae substantiae vaporabilis. Adiua ergo virtutem tuae medicinae per cinericium, & in illa aurum & argentum reperies, secundum quod medicinae erunt ad album vel ad rubeum. Quando fili vis dissolvere per liquefactionem, te mouere oportet H B per V, & per X, quousque dissoluantur. Et si velis per dissolutionem congelare, oportet te mouere C D H per Y X V, & successiue, quousque possint obiectum fusibilem attingere in litteris de I nigris Indis incolis & citrinis, quò propinquiores sunt naturae de K. Et pro tanto finem facimus nostri testamenti, per quod completum est tertia potentia: vnde duae generatiuae, scilicet prudentia & charitas suum accipient

complementum rectum in terra laboris.
Nisi nos intelligas, reitera legendo quam-
libet lectionem ipsam in diuersis lectioni-
bus diuidendo, vel in diuersis capitulis. Et
reitera quodlibet capitulum. Et in capitu-
lo diuide. Et quodlibet capitulum erit ti-
bi vna lectio, & memoria recordabili, &
intellectu intelligibili per voluntatē ar-
matam, vnā lectionem cum alia misce,
quia intellectus vnus intellectum tibi
aperiet alterius. Et vna res extensa &
intellecta tibi faciet aliā intelligere cum
frequentationis adhaerentia. Et sic plan-
ta per calcinationem gubernata non te
suo fructu priuabit.

FINIS MERCVRIO-
RVM LIBRI.

HOC

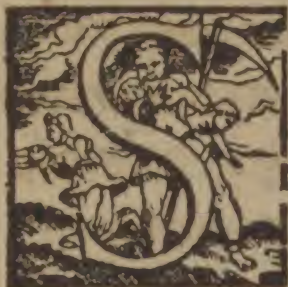
MERCVRIORVM LIB. 183
HOC EST ALPHA-
BETVM LIBRI HVIVS
PRACTICI.

<i>A</i> Deus	<i>C</i> salpetrae
<i>B</i> arg. viuum	<i>D</i> asoqueu vitriolu
<i>E</i> menstruale	<i>P</i> aqua compositi
<i>F</i> argentu purum	<i>rubei</i>
<i>G</i> Mercurius phi-	<i>Q</i> aer comp. rubei
losophorum	<i>R</i> ignis cōp. rubei
<i>H</i> aurum	<i>S</i> lapis, vel medi-
<i>I</i> compositu lune	<i>cina alba</i>
<i>K</i> compositu solis	<i>T</i> medicina cor.
<i>L</i> terra compositi	<i>poris</i>
<i>lunae</i>	<i>V</i> calor furni secrti
<i>M</i> aqua cōp. lunae	<i>X</i> ignis cinerum
<i>N</i> aer comp. lunae	<i>Y</i> calor balnei
<i>O</i> terra compositi	<i>Z</i> separatio li-
<i>rubei</i>	<i>quoris.</i>

N 4 RAY.

RAYMVNDI
LVLLI DOCTISSI-
MI ET CELEBERRI-
MI PHILOSOPHI
Apertorium.

De veri lapidis compositione.

Sapientes asserunt, quòd tantum sit vnus lapis compositus solum ex quatuor elementis, nullius extranei indigens, nisi sit eius naturæ. Primò omnium purgatur de tota eius superfluitate & phlegmatica materia corruptibili, quæ ipsius mors est (ex quo patet, quòd mors corporis, quæ in ipsius putrefactione vel copia sit, ipsius etiã purificatione tollatur) & quæ mortificat ipsum spiritum, qui habet potestatem viuificandi suam terrã. Purgetur ergo, & separetur ab eo phlegma corruptibile per subtile

subtile ingenium, quod tibi dicam. Nam si
 non benepurgetur, nunquam terra eius bene
 purgatur, albificatur, neque fiet matrimo-
 nium inter corpus et spiritum: & sic tunc
 ille spiritus nominatus est spiritus lapidis,
 qui habet viuificare corpus suum mortuum,
 a quo compositio per suam preparationem
 exiuit. Et ideo, quando corpus reuersum
 est de morte ad vitam, tunc ipsum est cla-
 rum, purum, album, & resplendens (no-
 ta, ut Mercurius) cum magna subtilita-
 te, & vestitum pulcherrimis indumentis.
 Scias, quod quando iste igneus spiritus in-
 trabit suum corpus, & ipsum resurgere
 faciet, tunc Philosophi nominant ipsum
 lapidem benedictum, & lapidem magni
 precij & honoris post suam resurrectionem:
 & illud intelligitur de igneo & no-
 bilissimo spiritu predicti lapidis, qui sic il-
 luminatus est in natura quatuor elemen-
 torum. Non tamen intelligitur sic se ha-
 bere,

N 5 bere,

bere, quòd sit terra solùm, vel aqua solùm, nec aqua, nec ignis: sed tantummodò est vna sola natura, quæ continet in se de natura & proprietate quatuor elementorum simul, aliàs non posset ligari cum sua terra: & per consequens terra non posset albificari per eundẽ spiritum, si ipsa de natura non haberet. Ideo omni tempore cõsiderandum, quòd natura, & proprietas, quæ est in isto spiritu, nõ sit combusta in præparatione eius per potentiam ignis: quoniam tunc spiritus nullo tempore haberet à se potestatem albificandi, aut se coniungendi cum terra: quia mediũ & anima, quæ participat intra mortẽ & vitam, separaret se ab ipso spiritu per potentiam ignis in tali forma, quòd spiritus maneret mortuus sine anima: & sic anima elongaretur ab eo fugiendo in regionem suæ sphæræ. Et tale secretum non est dicendum apud ignaros & inscios. Non
igno-

ignoras tu, quòd illi, qui credunt facere
aquam vitæ, ipsi certè faciunt aquā mor-
tis, combustionis causa. Ideo supplico ti-
bi, vt custodias ignem in præparatione
ista, & non destruaturnimio calore: nam
cùm anima recedit, tunc spiritus nō ha-
beret posse viuificare suū corpus, quum nō
dare possit, quod nō habet in se. Et nota,
quòd præparatio ipsius spiritus fit sub tali
forma. R. de meliori succo Lunariæ (in-
tellige Mercurium) quem inuenire potes:
scilicet de fortissimo libr. 1. aut 2. & pone
in vas cū alembico, iuncturis bene clausis
& lutatis, pone ad furnellū, & fac subtus
ignē de vno lichnio, & subtili lento igne
prædicti spiritus distillentur: & tamdiu
distilletur, donec amplius incipiat venas
facere: tūc p̄ illud separare poteris spissum
aeræ animæ: et ideo quando phlegma in-
cipit venire aut venare, tūc signū est quòd
spiritus distillatus est, q̄ tenet in se omnes
perfe-

perfectiones vitæ. Et tunc recipe illū spiritum distillatum, & custodi ipsum optimè in vitreo bene obstructo cum cera alba: pòst appone aliud receptaculum sub alembico, & recipe secundā aquam, quia adhuc retinet de sublimato spiritu, licet nō ita forti vt primò: de ista secunda aqua distilla tamdiu quousq; nihil amplius veniat nisi phlegma, & quæ non habet se aliter, nisi sicut aqua corrupta communiter gustando modicum per os tuum, si adhuc habet aliquam virtutem, tunc adhuc magis poteris distillare: si autem est sicut alia aqua pura in gustu, tunc depone receptaculum cum ista secunda aqua, et pòst pone aliud purum ad recipiendum totum phlegma, tamdiu distillando, vt nihil plus distilletur: & tunc totum phlegma effundatur, quoniam ipsum est quod mortem infert nostro lapidi precioso: & hoc vulgus non cognoscit, sed nos cognoscimus.

Iam

Iam ibi habes terram, quæ mansit in fundo vasis in toto nigra ad modum picis fusæ: illa enim terræ calcinatio non potest fieri igni forti, sicut Sophistæ credunt, sed ipsa fit per proprium spiritum suum, qui custodit eam à crematione, quia suus spiritus animam suam à suo corpore trahit, & repellit phlegma suum superfluum, & terram mortificat, & postea perpetualiter eam viuificat. Et ergo nunc calcina terram prædictam sub ista forma: R. secundam aquam distillatam, et funde eam super terram nigram in vase suo, & misce bene, quousq; sit dissoluta, quia terra statim soluitur. Et caue, ne à fecum fumositæ (spiritus) recedat, quia ibi est sulfur, quod habet posse congelare nostrā aquam in laminam crystallinam, vel formam albisimi pulueris, sicut est nix pulcherrima. Moue ergo bene prædictas feces, & scias, quòd iam dictæ feces fumosæ intantum

tum manibus moueri debent in suo vase,
donec bene sint dissolutæ in suo spiritu.
Pòst desuper pone alembicum, & luta be-
ne, & distilla suum spiritum per ignem
cum vno ligmine (lichnio) subtili forma,
vt prædixi, donec videbis, quòd nullæ ve-
ræ, quas spiritus faciunt, iterum corrumpuntur
in capite alembici: & tunc iterum
recipe receptaculum alembici cum spiri-
tibus, & pone ad partem, et appone aliud
receptaculum, & distilla, vltèrius viden-
do, an adhuc ibi sint plures spiritus: sin
autem, tunc aqua quæ distillatur, habet
saporem sicut aqua communis fontalis ca-
lida, tunc eam effunde iterum, quia talis
aqua phlegmatica, quæ distillatur, addu-
cit etiam mortē nostri lapidis. Et post to-
tam distillationē, tunc accipe vas cū tota
materia, quā tunc inuenies magis duram
quā prius: & hæc est ratio, quia tunc ille
spiritus attraxit sibi animam aeream de
suo

suo corpore, eò quòd ipse est locus, in quo anima cōtinetur: illam operationē reitera totiens, donec tu videbis materiam tuam calcinatam in fundo, in puluere nigro: vel etiam tamdiu, vsquequo videbis nullum amplius pręstare phlegma et saporē, sicut prima (N semel pro semper accipe, & intellige, quòd vbicunque vel quotiescunque ponit distillationem in prędicta forma, scilicet per diuersarū aquarū aut partium receptionem, & per indigentia diuersorū vasorum: hæc & similia, et omnia sibi adiuncta semper sint tibi suspecta, tanquā verè mēdosa et à veritatis tramite deuia, & ad deceptionē & illusionē incautorum posita, quia vno vase et vniformi sublimatione philosophica hoc opus philosophicū perficitur.) Sequitur in textu. Et nō ignores, quòd in distillatione misceas illos duos spiritus simul super terram suam tamdiu vsquequo terra & spiritus habebunt illa
signa

signa supradicta, nempe terra sit calcinata, & spiritus nullum faciat phlegma.

Scias fili carissime, quod in isto capitulo primo magnum secretum continetur, quantum ibi est extractio animæ à corpore, per quam spiritus eius viuificatur, sicut corpus in absentia eius mortificatur. Ergo subtrahere humorem mortificantem calorem naturalem: ipse enim calor est causa generationis nostri sulfuris. Sic Philosophi testantur, quod nostrum sulfur non poterit generare sine calore: nos enim trahimus tunc istum calorem de morte ad vitam, quia prius in sulfure nigro mortuus fuit: nunc autem est viuus & indutus magnis virtutibus & potentijs. Et scias, quod iste calor nunc debet posse penetrare omnes partes sui spiritus mediante causa suæ acuitatis, & etiam habet coagulare ratione suæ siccitatis: quia scriptum est, quod omne siccum libens

libenter ebibit suum humorem, & conuertit ipsum sulfur, quod postea potestatem habet coagulandi totum argentum viuum.

Inspice fili charitatis: Quòd si ista conuersio seu transmutatio inspiciatur, tunc ibi nulla est contrarietas sensus in generatione, quia omnis generatio habet fieri per diuersitatem suæ corruptionis & generationis, quæ sunt simul contraria: Et corruptio, quæ est potens in materia, illa ducit eam posse deuenire in nouam generationem vitæ æternæ. Et propter hoc est necessarium, quòd corruptio sit facta per elementorum separationē: post præparationem earum creatur suum sulfur: et de illo poteris postea conficere medicinam lapidis secreti, in quam fluxit talis virtus sulfuris, quæ habet viuificare et ligare duo contraria, scilicet corpus & spiritum, subtiliando & miscendo corpus

O

pus

pus cum spiritu, et cōgelando & retinendo corpus in spiritu, & spiritum in corpore, fixatione permanente. Et hoc testatur Philosophus, quum dicit: Nos non possumus facere transitum de mollitie Mercurij ad duritiem metalli sine dispositione media, quæ participat de vna sicut de altera, et immediatè illa participatio ne habet potestatem colligare simul, & facere vnionē. Quare, si tu es indagator veritatis, intellige quòd tria facta sunt vnum. Et hoc testatur Philosophus in libro de Trinitate, vbi inquit, Lapis noster preciosus cōpositus est ex tribus, scilicet spiritu, corpore, & anima: & simul scias etiā quòd spiritus est medium, quandoq; inter corpus & animam, quia spiritus attrahit animā à corpore mortificando corpus, & postea reddit sibi animam et resuscitat ipsum. De ista resurrectione loquitur Hermes ad omnes inquisitores artis,

artis, & veritatis: O fili recipe animam
lapidis, & semina eam in terrā foliatam
nostram albam, quæ est volatilis: si enim
vis quòd perdat sua magna elementa, &
scias, quòd anima retinet eam ita quòd nō
poterit fugere, quādo ipsa ascendit in cœ-
lum, & descendit in terram, & tamen
virtutem corporis spiritus recipit sub tali
forma, scilicet quòd nihil est quod possit
contra eam, nec mors etiam poterit eam
iteratō mortificare, quòd scriptum sit,
quòd si qua vna vitæ resuscitatur: nun-
quā aliās morietur. Ideo fili potest intel-
ligi quòd vita æterna nō potest esse in ali-
quo corpore, nisi prius fuerit mortuū: quia
mors est causā glorificatiōis ipsius corpo-
ris in vita æterna, sicut corruptio est cau-
sa nouellæ generationis diuinæ substātiæ.

Mortifica ergo corpus prius per corru-
ptionem, antequam aliud aliquid facias,
& post parum, iterum parū trahē ipsum

O 2 ad vi-

ad vitam, donec perueniat ad tale mediū corporalitatis et spiritualitatis, quod nos nominamus mediū participans naturam duorum extremorum, scilicet inter animam & corpus: & secundum istam rationē dicimus spiritum esse vitam animæ, quando ipsa continet in se animam, et etiam ipsum spiritum nominamus corpus ratione suæ corporalitatis palpabilis & visibilis, à quo cōponitur, & etiā in loco locatur, & illa est ratio, quare hic spiritus retinet in se de natura corporis. Et præter illas duas proprietates iā dictas, scias hoc tertiū inter corpus & animam, quod nos nominamus mediū, quod habet posse viuere & ligare ea adinuicem sine separatione, & postea ille spiritus continet in se animam, per quam mortuum corpus reuiuificatur. Ergo hæc est causa motiua, quòd coniunctio inter corpus & spiritum per naturalem amorem, & per dispo.

dispositionem amicabilem facta est. Ipsa enim amabilis dispositio & coniunctio amoris, est illa, per quam cōiunctio spiritus & corporis se facit esse natura corporis indiuidualis, in qua est spissitudo corporis, et potentia cum istis omnibus figuris, quæ intrant primò in substantiam de subtili spiritu. Etiā eius spissitudo elongata est in substantia cum subtili spiritu per talem subtilem modum, ita quòd non est oculus corporalis, quo aliquid aliud videri possit, quàm solutio spirituum, quæ est in forma aquæ, et sic ipsa anima et spissitudo corporis ibi inuisibiliter simul requiescunt. Et tunc etiā apparet, quomodo anima ligata est virtute et qualitate corporis, & etiam anima est de natura & spissitudine corporis eiusdem: Ergo quando corpus est mortuum ex siti, tunc illud desiderat humectare suam sitim, & bibere pro restauratione suæ naturæ humi-

O 3 da,

de, quam excellenter & potenter perdidit in sua calcinatione: & sic tunc per resurrectionem viuificatiuam trahit ad se naturam quam amisit, & intrat in naturam suam, & etiam trahit ipsum multiplicatum de propria sua substantia, & exuberatum per naturam sui corporis, quæ effusa est per totam substantiam spiritus. Et sic illa extractio, quæ facta est per supradictam naturæ amicitiam, & est coniunctionis causa inter corpus & spiritum: & de illa coniunctione Philosophus ad Filiū veritatis sic dicit, Quia si coniunctio non fuerit facta intra corpus & spiritum, nunquam fit ibi conceptio: & si non fuerit conceptio, nunquam potest fieri imprægnatio: & ubi non est imprægnatio, ibi nunquam potest fieri nati generatio. Et sic isto modo potest videri potestas istius coniunctionis. Et propter hoc manifestat
Philo-

Philosophus, quòd generatio nostri lapidis assimilatur humanæ generationi ex ista ratione, quia quando infans nascitur, tunc nutriendus tamdiu est, donec bene fortis, & patiens est contra ignem seu ignis substantiam: & nō æstimes, quòd tunc compleueris, ubi modo primo incipere debes, quia adhuc non vidisti secretum quod retentum est filiis veritatis demonstrandi. Et illud modò hīc incipit in secundaparte de nutrimento lapidis, quando hīc magnæ transmutationes illius lapidis secundum posse manifestantur. De tanto magis transmutationes videbis, & multorum mirabilium secreta, & potestas naturæ manifestabitur tibi visibiliter coram oculis tuis. Et illud secretum nulli hominum carnali reuelare expedit, quia maledictus eris per tanti secreti manifestationem, quia nemini reuelare licet, nisi

O 4 soli

soli Deo. Ipse enim cui vult & quibus interest reuelari, illis reuelabit, & non alijs: quia est donū Dei, & nullius mortalis hominis. Et cui Dominus Deus fecerit tantam gratiam, illi hoc secretum naturæ reuelabit, & secundum suum placitum, quod in ipsius virtute ac potestate locauit.

Terra viuificatio.

S*Cias fili, quòd necessarium est in illa viuificatione, vt terra recuperet illud quod perdidit, & quòd suus spiritus humidus reportetur in corpus suum siccum per naturalem transmutationem. Illa autem non potest fieri per potentias seu per ingenium naturale: sed ingenium naturæ est locus nostri sulfuris, scilicet in complexione & utilitate. Et ex his habetur causa necessaria, scilicet quòd granum spermaticale, quod est humidum & calidum hoc transmutare habet: ideo Philoso
phi*

phi considerarunt dicendo, quòd totum illud facit vna natura, quoniam ipsa de dispositione in dispositionē conuersa est, & conuertit, & in tali dispositione ipsa natura transmutat: & sic etiam granum tale modo transmutat: & hoc intelligendum de calido & humido spiritu (N. hic aduerte, quòd spiritus Philosophorum differt à spiritu vulgi in calido) quia Mercurius vulgi est frigidus et humidus: Philosophorum autem spiritus estiam calidus, & humidus.) Sequitur: O fili veritatis, per istam transmutationem Philosophi notant, quòd terra lapidis debet priuari de tota sua humiditate tamdiu, quousque conuersa fuerit in qualitatem siccam. Et post hoc concludunt, quòd humiditas conuersa fuit in siccum locum suum: hoc intelligendum est, id est in propriam suam terram, quia illa est proprius locus generationis nostri sulfuris.

O 5 Et

Et hoc tunc apparebit manifestè, quòd illa terra illud ante suam præparationem & calcinationem non facit, & tamen ipsa post calcinationem hoc facere habet propter calorem ipsius naturalem, qui fuit confortatus per subtractionem humiditatis quæ habuit eum mortificare, et totaliter submergere. Et tunc terram istam præpara et bene calcina per rationem philosophicam, antequam ad eam sementum seminaueris, quod nos multum diligimus. Et ergo post R. terram & cum ea quartam partem ponderis sui de spiritu, & post pone ad vas tuum, quod nos appellamus retentorium, & loca ad furnum continuando ignem lentum tam diu donec spiritus omnino coaguletur in terram. Scias fili, quòd corpus quod est mortuum, illud induit se albis vestimentis, sicut si Deus voluerit, tu videbis, quando illa prædicta experimentabis.

Istas

Istas apparationes, fili, reiterabis tamdiu
donec videas terram totaliter albam ad
modum niuis: et sic tunc terra est ingros-
sata & imprægnata cum æterna clarita-
te, quæ habet infantem parere: ille enim
partus finem imponit scilicet quādo spiri-
tus cōgelatur in sulfur, quod operatū erat
de terra, et desiderabat in ea splendidam
claritatē ad finē illius, quòd ipsa esset pu-
ra et sine corruptione, et quòd esset supra
impurā et corruptibilē. Et secundū istum
modū quando terra fuerit bene alba, tūc
fili extrahe eā ex suo vase, & tere eā vt
fiat pulvis minutissimus, et hoc fac supra
laminā vitreā. Pōst iterū imponitur vasi,
lutādo eius iūcturas bene, et ponitur vltē-
rius supra furnellū, et accendatur ignis
cōtinuando per triginta horas, et inuenies
in angulis et parietibus vasis infantē na-
tū, resuscitatū, p modū pulueris albißimi,
pulcherrimi, et tam clari, & in tali clari-
tate

tate sicut corpus lune. Custodi ergo illum
valde honoratum, quia ipsa est terra no-
stra foliata, & de spiritu corporum sub-
limandorum cōuerso in terram foliatam:
& in eandem semina animam, quæ est
tinctura totius claritatis: ipsa enim est
verum medium sulfuris & arsenici, &
nostri lapidis, qui habet facere pacem in-
ter inimicos mortales, quos maximè dese-
derat. Et ex quo ille lapis erit corpus au-
reum, spirituale & incorruptibile: tunc
propter illam rationem ipse tenet virtu-
tem vtrunque, & de vna sicut de alia, il-
lo non obstante, quòd ille sit in tantū per-
fectus sicut sua corporalitas, non tamen
sic est in operatione, quia non potest tam-
diu donec sit nutritus, sic quòd habebit o-
perandi potentiam secundum posse suum,
& hīc inuenietis fortitudinem sui nutri-
menti. Et illius propositi fuerunt antiqui,
quos ego vidi in societate Regis Ruperti,
qui

qui de illo lapide proiectionem fecerunt
statim post suam creationem: et quum vi-
derent quod non esset nutritus in fortitu-
dine sua, & etiam quum non inuenerunt
de perfectione ipsius, post hoc ingeniati
fuerunt rationem & possibilitatem sue
operationis, & inceperunt operrari de il-
lo pulchro opere, quod est ipsius medicinæ
comparatio, & nutrimentum lapidis: &
illa est secunda & vltima pars ipsius ma-
gisterij totius. Propter hoc, fili, potes in-
telligere secretum operis Philosophorum
diuisum in duas partes: in prima docet in-
formare sulfur, in secunda docet conuer-
tere sulfur & medicinā fixam & fluen-
tem, sicut docet Morienus in libro suo, di-
cendo: Quod totum magisterium nostrum
necessariò fieri debet in duabus creatio-
nibus, et illæ mutuae causæ creationis sunt
sibi proximæ in natura, quia quando pri-
ma creatio completa est, tunc incipit se-
cunda

cunda pro opere medicinae: & quando secunda est completa, tunc totum magisterium est completum. Et fili veritatis intellige, quod nos in prima operatione nostre artis purgamus & præparamus materiam pro sui sulfuris creatione. Qua præparata, modò in secunda operatione componimus & creamus medicinam, quæ habebit tantam virtutem et posse, ut patebit. Et ideo primò debes creare suum sulfur, quia sine eo non potest facere aliquis Elixir completum. Et quando creasti sulfur, tunc incipit opus Philosophicum. Et non habeas tædium in ipso nutriendo, et ne festines, quia scriptum est, Qui patientiam in opere non habet, & non inspicit in nostris libris naturæ mutationem, ille propter festinantiam corrumpit opus: ideo patientiam te habere oportebit, & nutrire ipsum tamdiu, donec de illo lapide facere poteris proiectionem: & tunc videbis naturæ

turæ mirabilitatem. Et illud secretū cum perfectione sua est demonstratū filiis veritatis. Et hæc est secunda pars de creatione lapidis & præparatione materiae illius, de qua nostra medicina creari debet. Et fili doctrinæ, si illa materia sulfuris non fuerit bene præparata, tunc ex illa nullam tibi medicinā creare poteris: quia scriptum est de ordine naturæ, quòd materia non præparata non potest facere aut creare causam præparationis. Præpara ergo primò tuam materiam, & separa subtile à spisso, et nobile de vili. Et quādo res præparatae fuerint, tunc exhibit causa præparatiōis, sicut de lumine exit splendor.

Secunda pars de opere Philosophorum, de
confectione Medicinæ.

Nunc per secundam partem colorabit se lapis, fixatur & fermentatur: fermentum autem lapidis ad album, est argentum: et ad rubeum est aurum, sicut
Philo-

Philosophi demonstrant, quia sine fermento non venit Sol, neq; Luna, nec aliquid aliud quod sit suæ naturæ. Coniunge ergo fermentum cum sulfure suo, & generare poterit suum simile, quia fermentum trahit sulfur ad suum colorem, & etiam ad suam naturam, & ad pondus, nec nō ad saporē & sonū suum, quia quodlibet simile generat suum simile, quia fermentum vt Sol tingit, mutat suum sulfur in medicinam permanentē & penetrantem: ideo dicit Philosophus, Qui nouerit sulfur & argentum viuum tingere cum Sole et Luna, ille peruenit ad maximum arcanum: Et propter hoc oportet quòd Sol & Luna sint tinctura et fermentum ipsius spiritus & aquæ permanentis arg. viui, & per illam aquam aliæ naturæ debent fixari, & nutriri cum naturali calore tamdiu, vsquequo habebūt suam fixationem & fusionem perfectam.

Post

Post hoc fit regimen coniunctionis lapidis cum suo fermento, scilicet usque donec ad completum suum opus peruentum sit. Et hoc non fit una vice simul, quia hoc de intentione naturæ non est, sed bene per copulationem, scilicet parum post parum, & etiam per coagulationem fit vera medicina vniformis. Et propter hoc illa copulatio causatur à subtilibus partibus transmutatis & alteratis in formam et essentiam spiritualem, quia scriptum est, quod corpus crassum cum simplici, et simplex cum crasso, propter eorum cōtrarietatem se coniungere nō possunt, nisi crassum cōuertatur in subtilitatem suam, per suum simplicem spiritum, et tunc sint commiscibilia simul. Et hoc notificant Philosophi declarando cuidam veritatis filio, et dicunt, quod perfecta mistura est, commiscibilium alteratorū corporum per indiuisibilia sibi iunctorum vnio, quia illa

P hīc

*hic requiruntur per patentem rationem,
quia mistio siue vnio non potest fieri sine
alteratione, quæ est subtiliatio corporis,
& reductio in formam spiritualem. Et
de illa parte dicunt Philosophi, quod iam
medicina completa est ab vna manerie
in aliam maneriem crystallinam: & tunc
apparebit quod illa lamina composita est
de subtilibus partibus naturalibus per na-
turale ingenium vniformiter coniuncta
sine diuisione illarum partium per modi-
cum, & iterum modicum, quia talis cau-
sa non potest fieri sine subtiliatione et ho-
mogeneitate naturæ: & propter hoc con-
uenit vt veniat illa materia ita subtilis,
quod omnes partes in natura æquales
sint mistæ cum aqua: & hoc videre pote-
ris per tuum intellectum quum factum
sit vnum corpus transparens, & in vnum
continuum per coniunctionem & con-
nexionem multarum partiũ sine diuisione,
discon-*

discontinuatione & terminatione in vnā
spissitudinē et figuram transparentē per
omnes partes suas. Iam fili, tu modo ha-
bes non modicum secretum. Scias nunc,
coniunctionem inter sulfur & fermentum
in forma homogenea (N. hic nota,
quod spiritus Philosophorum solutus di-
citur fermentum, quia de Sole venit &
Sole est: qui spiritus conuertit sulfur suum
in homogeneitatem suam iteratō, & hæc
est fermentatio vera, quæ alias multipli-
catio dicitur:) sequitur: Illumina primò
corpus antequam imponas animam: quia
alias nunquam posset suscipere aut in se
retinere spiritum.

Iterum de lapide minerali.

REcipe nunc dimidiam vnciā Lunæ
finatæ, & dissolue in aqua Mercu-
riali: ipsa enim dissoluitur in aquam viri-
dem: & post separe aquam per ratioonem
Philosophorum: & scias quòd prima for-

P 2 ma

ma argenti est aqua: & tunc recipe ter-
ram de illa Luna, & pone ad partem: &
postea recipe aquā, & diuide in duas par-
tes: in vnāq̃ partem projice vnā par-
tem lapidis (arte argenti) puluerizati,
& obstrue bene ampullam, & pone ad
Solem, & dissolue in aquam claram: et il-
la est aqua fermentabilis, in qua fermen-
tatur noster lapis, & trahitur ad mate-
riam metallorum. Illam aquam diuide in
duas partes, & vnā partem pone in vi-
trum ad congelandum super ignem: post
recipe vnā partem argenti, et amalga-
ma ipsum in duplo cū argento viuo: dein-
de recipe de lapide congelato quartam
partem, & misce simul cum prædicta
amalgama, & contere eam simultam-
diu vsquequo facta sint vnum corpus: post
imbibe iterum aliam partem tue mate-
riæ de aqua fermentabili paulatim, sicut
prædixi in Creatione lapidis: post mitte
mate.

materiam tuam in vnum vas adnutriendum continuando lentum ignem. Hic debet intelligi, quod vapor lapidis coniunctus cum vapore lapidis argenti viui perfecte congelat in veram medicinam albam finitam resplendentem. Et quanto plus istam operationem reiteraueris, tanto magis multiplicabis in patientia & virtute tuam medicinam: videlicet sic si vna pars medicinae prima vice conuerteret centum, secunda vice mille, tertia decem millia, et sic in infinitum: propter hoc non negligas istam operationem multiplicationis: Quia quae medicina plus disponitur digestionem illa, plus perfecte agit in operatione.

Fixatio & compositio tincturae.

Nunc dicam fixationem aeris, quae portat in se tincturam: Accipe terram Lunae quam prius posuisti ad partem et modicum aquae, et pone totum ad di-

P 3 Stillan-

stillandum, & separa aquam distillando igne vnus puncti tamdiu, donec amplius nil exibat per illum ignem: post pone aliud receptaculum ad nasum alembici, & recipies aerem, qui est rubei coloris, aut glauci per maiorem ignis expressionem æqualiter continuando, & totum quod potest distillari recipiendo. Quum autem non plus distillatur, tunc pone aquam ad partem bene obstruendo: postea tere terram quæ remansit in fundo vasis, & iterum bene contere eam super laminam vitream, & etiam modicum de lapide præscripto cum ea, & imbibe has res cum aqua, quæ distillata est à terra tamdiu donec sit vt pasta: postea pone ad distillandum per alembicum, & fac ignem de duobus punctis, quia magis strenue distillatur quàm prius: et quò tardius humor separatur à suo corpore, tanto magis nobilior, preciosior, melior et potentior erit: et reitera

tera vltcrius istam distillationem, donec
extraxeris animam à suo corpore, sic vt
amplius nil possit distillari: et eandem di-
stillationem pone in aere, quæ rubei aut
glauci coloris est. Deinde semel rectifica
distillationem per se ipsam solam: et sic
habes aerem per quem tu tinges et fixa-
bis tuum lapidem in illa manerie aut spe-
cie. Recipe argentum viuum quod modo
congelatum est per vaporem lapidis &
corporis, et contere ipsum super laminam
vitream, vellapide marmoreo in pulue-
rem subtilem, & imbibe cum aere præ-
dicto modicum & modicum, vsquequo
fiat per modum pastæ. Illam materiam nu-
trias igne lento, & continuo cum vno li-
gmine, & tamdiu quoad aer congele-
tur cū lapide, sicut fecisti cū aqua in lami-
na crystallina, reiterando illam operatio-
nē vsquequo bibat medietatē sui pōderis.
Post hoc recipe de ista lamina crystallina

P 4 modi-

modicum, & pone super laminam cupri
rubeam, & lique scat ad modũ ceræ sine
fumo: & tunc illa medicina creata est &
fixa. Et reitera decoctionem tuam vsque
quo habebit tale signum. Et de eadẽ me-
dicina recipe, & proyce super centũ par-
tes Iouis albi, vel alterius cuiuscunq; me-
talli, & conuertetur in argentum, quod
melius erit minerali. Et quando vna pars
medicinæ proiecta fuerit per modũ præ-
dictæ proiectionis super centũ partes ar-
genti viui, tunc congelatur in verum ar-
gentum etiã melius minerali in omnibus
proprietatibus. Et quando medicina fuit
semel multiplicata, tunc fac sic ex ea pro-
iectionem. R. vnã partem ipsius medici-
næ, & proyce super centum partes Mer-
curij calidi, & iterum cõuertetur in me-
dicinam: & vltèrius faciendo proiectionem
medicinæ super alium Mercurium
calidum, tunc vna pars istius medicinæ
conuer-

conuertit centum partes in verum argentum.

Si vis per alium modum facere tuum Elixir, & plus facilius, non miscendo lapidem tuum cum aqua argēti aliàs: Tunc recipe amalgama factum ex argento & Mercurio, & misce illud amalgama cum tuo lapide in quarta parte sui ponderis, et totum illud contere bene super laminam vitream, donec fiat vnum corpus: imbibe totam medicinam cum aqua Lunæ modicum, & iterum modicum, sicut prædixi de creatione lapidis: pōst pone tuam medicinam in vas tuum nutritorium, & fac totum illud eodem modo, sicut scriptū est.

Adhuc fili per alium modum poteris facere aut componere tuum Elixir: Et custodi, quòd habeas perfectam temperantiam coniunctionis & proprietatis, & scias, quòd recipies vnā partē, & semissem de aqua argēti, & dissolue in vnā

P 5 partem

partem de præscripto lapide, & totum
erit in dispositione aquæ claræ. Et post
proijce duas partes aeris in istam aquam,
& eandem pone ad cōgelandum, confor-
tando virtutē lapidis, quia ille habet to-
tum congelare & fixare: & sextam par-
tem aquæ, aut quartam separabis cum
igne per viam decoctionis de toto compo-
sito, quia magis est de aqua, per quam sul-
fur se posuit in distillatione, & conuertit
se in naturam aquæ contra potentiam sul-
furis: & sic per eam apparebit, sicut illa
materia demonstrat, quòd in omni tem-
pore fortiozem vincit minus forte, eò
quòd nō succurritur: Et propter hoc enim
opportunū est, quòd aqua separabit sulfur
per suæ naturæ cursum, et cōuertit ipsum
per dissolutionē in suā naturā, propter si-
militudinē materiei. Etiā conueniens est,
quòd sulfur habeat posse separare aquā,
& eam conuertere à proprietate suæ na-
turæ

turæ per congelationem, & conuersio fit cum naturali ratione: nos enim demonstrauimus et per experientiam certificamus, confortando virtutē lapidis, & damus ei tale subsidium, quod habeat posse cōuertere aquam, quæ ipsum prius cōuertebat in suum simile: propterea oportebit te scire illud secretum, scilicet non solum quæ sit causa, sed etiam modum, per quem modū poterit operari aut confortari virtus alicuius. Et talis confortatio non potest fieri in re vna sine debilitatione alterius, sicut manifestè apparet in dissolutione sulfuris. Et fili, omnis dissolutio est debilitatio sui ipsius: & ex hoc surgit illud, quòd lapis noster per solutionem debilitatur, quoniā virtus aquæ ad hoc se confortat, vt habeat succursum confortare virtutes aquæ: per quas confortationes possunt separari virtutes nostri lapidis debilitati, & conuertere se in suam qualitatem

tatem & naturam: & ex tali conuersione facta per debilitatem vnius, & confortationem alterius est corruptio nostri lapidis, & sicut videtur, subuersum est in profunda fouea aquæ, sicut per eandem naturam appositam, & per competentem rationem natura sagax nobis demonstrat, quòd virtus lapidis debilitata posset confortari per debilitatam virtutem aquæ: confortatur tamē sub tali specie, quæ habet potestatem conuertendi aquam in suam naturam. Et sciendum est, quòd illud quod est de natura humida, reduci debet in naturā siccam, & pariter frigida in naturam calidam. Et propterea relucet doctrina Philosophorum, quæ dicit, quòd conuersio lapidis in argentum viuum non est alia causa, nisi coniunctio vnius veræ naturæ in aliam. Fili doctrinæ, nonne percipis quia naturæ sunt multiplices? & tamen nisi vna sola natura

la natura diuifa in quatuor partes, & quælibet pars in suum elementum, quia nullum elementum potest esse sine diuisione suæ naturæ, eò quòd nullum elementum ipsas partes habet integraliter, & per hoc vnum elementum solum non potest corrumpi, neque generari in seipso, quia non est spiritus natura. Et ergo Philosophi dicunt, quòd nostrū magisterium nō potest perfici sine natura quatuor elementorum simul, & eadem natura, quæ est causa homogeneitatis, separat se de toto heterogeneo, quando potest mutari in omnes elementales qualitates: & illud boni artis consideratores nolunt quòd elementa sint de simplicibus qualitatibus, et per hoc habent posse cōuertere et mutare naturam de qualitate in qualitatem, aliquando in siccum, aliquando in humidum, & sic de cæteris, secundum quod diuisio naturæ est confortata per coniunctio-

iunctionem suorum elementorum, vel
etiā debilitata. Et fili, hoc intellige, quòd
lapis noster non fit aliter nisi de vna sola
pura natura, quam quilibet sapiens scire
poterit per duos modos: primò per sapien-
tiam speculatiuam, id est per moderamen
intellectus, & per experiētiam cum per-
fecta illuminatione.

Et hos modos specialiter testifican-
tur Philosophi, quando dicunt, quòd no-
stra medicina est vna sola natura, & illa
est vna subtilis substantia, in quam quali-
tates elementorum intrant. Ideo illæ qua-
litates elementorum de illa magis ad se
trahunt, in quo plus abundat: & sic quali-
tates sunt sicut materia elementorum, in
quas ipsa ponunt suas formas, & in eis
sunt retentæ, sicut eius natura demōstrat
in omni generatione. Et fili, in subtili sub-
stantia condensant se qualitates elemen-
torum, & propter hoc capiuntur: & per
hoc

hoc elementa sunt quæ dant tam multas
virtutes in illam substantiam, per quas
ipsa poterit penetrare, tingere & facere
operationem mirabilem, quam populus
communis & ignarus æstimat pro maxi-
mo miraculo: sic, quòd putant tale factum
esse per incantationem magicæ artis,
quum ipsorum memoria & intellectus
non valet comprehendere nostrum magi-
sterium, quod per naturam & de natura,
& etiam ex natura factum est. Fili
doctrinæ, si ista natura non fuisset de
subtili substantia essentiali elemētorum,
tunc illa impura essentialitas elemen-
torum non potuisset esse, & dominari
in substantia: & etiam si quodlibet ele-
mentum seorsum secundum suam sub-
stantiam esset minerale, tunc illa substan-
tia non posset etiā penetrare, nec ingres-
sum habere, neque colorare. Ergo pro-
pter istam proprietatem fili nō conuenit
quòd

quòd ignis perdominetur in prædicta substantia elementorum secundum suam mineram: cuius causam quæras in testamento nostro.

FINIS APERTORII.

INTENTIO SVMMARIA, QVAE ALITER DICTVR REPERTORIUM, VALDE utilis ad intelligentiam Testamenti, Codicilli, & aliorum librorum Raymundi Lulli.

Qua nostra philosophica tribus naturis componitur B, E, & H. & aqua mineræ consimilis, in qua lapis noster dissolvitur, & in ipsa terminatur, dealbatur, & rubificatur: non enim operi coniungitur, nisi essentialiter humefaciendo partes lapidis re-

dis resoluti, tanquam phlegma præseruās
totum opus à combustione, industria ar-
tificis mediante: Veruntamen noueritis
totam eius substantiam, scilicet phlegma
in decoctione à toto composito separari.
Est enim phlegma nostrum substantia
media, & aqua Mercurij prima in qua
principium lapidis est, scilicet dissolutio
eius, nec intrat cum eo, quanuis viscera
eius implentur naturæ sensu ablato, nisi
tanquam phlegmatica humectans partes
rerum, & non generans vel augens. Vnde
radicales humores sunt essentialis lapi-
dis partes sibi ipsis rebus imbibitæ, à qui-
bus constant partes rerum duntaxat: per
istud utique augetur & nutritur quod-
cunque augetur & nutritur, per exube-
rationem illius humoris radicalis nutri-
tur & augetur lapis noster, de quo loqui-
tur in suo Codicillo in cap. de Virtutibus
& doctrina, quibus corrigitur error
Q &c.

¶ c. ¶ de illius exuberatione loquitur in sua practica. Est autem istud verè natura germinata, quæ quanto magis in suo vase per ignē exigentē suo phlegmate decoquitur, tātō eius magis insita virtus cū singulis partibus amplius decoratur & aptior redditur, vt ex ipsa fructus multiplex generetur. Hoc enim dicitur natura, mediū et lapis, & Mercurius, arsenicum & spiritus subtilis, duabus participans extremitatibus, & sulfur album et rubeū, stringens Mercuriū, & cōuertens ipsum in argentū melius quàm de minera. Phlegma enim, in quo decoquitur sulfur nostrū quod dicitur aurū, istud est, vt recipiatur spiritaliter aer humidus in Mercurij substātia, donec ipsius media pars in aquā cōdensetur aēione caloris corporis mediante: namque corpus metallicum velut virtus agens operatur tanquam masculus. Et istud ideo, quoniam de proprietate

prietate sui est, quod calor ipsius in humis
do includitur aereo, qui quum intrat po-
ros Mercurij frigidi, patitur & alte-
ratur paulatim & paulatim: vt illud
quod digeritur per calidum naturale, id
resoluatur in aquam per minima, quo-
niam de proprietate cuiuslibet elementi
est habere in se contrarietatem, & age-
re in suum contrarium: partes verò, quæ
in aquam resoluuntur, sunt in forma ar-
genti viui amalgamaticum corpore, qui
resolui nequeunt, nisi magis et magis sub-
tilientur. Et ideo, si argenti viui volueris
frigiditatē dissoluere, magis ipsam coagu-
las. Calor corporis quidē digerit et resoluit
Mercuriū quantū deportatur in aquā cū
suis partibus Mercurialibus dissolutis: &
sic phlegma nostrū ex tribus constat sub-
stantijs essentialibus, quæ quidē essentia
elementorū sic ligantur adinuicem, quod
plurimum vniuscuiusque cum plurimo alio

L 2

terius

terius est adiunctum qualitatibus ipsorum: unde Alexander Peripateticus dicit, quod commistio elementorum facit mirabilia: eò quod elementa quosdam effectus melius operantur in misto quàm in simplici. Et illud ideo, quoniam in tali misto remanent propriæ essentiae elementorum, quæ sunt propriæ virtutes operatiuæ ut patet per aquam nostram Philosophicam, quæ dicitur Metallina, eò quod ex solo genere metallico generatur. In hac enim aqua saluatur dispositio media, quæ est inter mollietatem & duritiem, mediante qua fit transitus à mollietate argenti viui ad duritiem metalli perfectissimam. Unde nunquam fit transitus de extremo ad extremum, seu de contrario ad contrarium nisi per dispositionem determinatam, quæ participat de duobus contrariis. Nec est ista dispositio essentialis, arg. vi. in sua natura, nec sulfur in sui substantia

stantia seu natura, sed solum pars illorū:
ex quorum alteratione partium essentia-
lium ad terreā substantiā mediā vna-
nimit̃ perueniunt: ideoque fixatio-
nem quandam suscipit tanquam spiritus
fixionis pronus ad requiem, qui cūm fixa-
tur, separatur phlegma eius per desic-
cationem à toto composito generato. Ad
suscipiendum ergo phlegma, condensa ae-
rem per calidum et siccum, & siccum re-
ctifica per calidum et humidū (inhuman-
do) & habebis aerem in vapore: quo-
niā aer spiritualiter intercipitur in auri
materia, & aliorum mistorum. Aqua ve-
rò nostra composita post eius separationē
alembici est in colore clara sicut aqua
cōmunis, & in principio suae separationis
per filtrū, est in colore pallido, habens al-
bedinem sicut albedo plearū tritici: cuius
causa est digestio (seu concoctio) conuer-
tens corpus ad citrinitatē. Et antequam

Q 3 Sepa-

separetur per filtrum, est nigra: cuius causa est corruptio terreitatis corporis tenebrosi, lucidiores partes corporis detegens in forma corrupta, quamvis ita non sit. Et post eius decoctionem completam quæ sit per rarefactionem, est candida in occulto: qui quidem candor nil aliud est quam spiritus à corpore resolutus, deportatus in phlegmate suo. Phlegma verò variatur in colore, quotiescunq; enim suum continens variatur, & toties phlegma, quoniam phlegma non variatur, nisi propter formam spiritus. Nam spiritus in aliqua decoctione variatur in colore, et certe etiam tenetur in pondere, & augmentatur in virtute & potentia. Quum verò terra imbibitur cum aqua post separationem per filtrum, albescit materia nigra super Porfidum: sed statim cum materia conuertitur, albedo occultatur in materia: et ita facit, donec virtus aquæ vincit virtutem terræ.

terræ. Attamen antequā ad eius termi-
 nū verū in colore terra peruenerit, multi,
 vel quasi infiniti colores apparebunt, de
 quibus incertissimè sciret aliquis dare in-
 telligentiā. Facit enim terra in decoctio-
 ne sua cū aqua sua multas glandulosita-
 tes siue gibbositates ad modum ampulla-
 rū, in quibus apparēt omnes colores mūn-
 di ita resplendentes, quòd rarò crederet
 quis, nisi qui videt & expertus est. Sub-
 stantia verò huius aquæ est spiritus cor-
 poris lucidans atq; illuminās, qui in radi-
 ce naturæ metallo erat vnitus et coagula-
 tus, nō igne, sed virtute mirabili: sed dum
 coagulatus est, inuenitur participās dua-
 bus extremitatibus, & est partim fixus,
 et partim volatilis: et ideo dicitur mediū,
 in quo est virtus fixatiua, sed dū figitur,
 sequitur propriā naturā metalli, eò quòd
 materia est natura metalli. Hoc enim vo-
 catur sulfur, et est liquor dulcis, ad modū

Q 4 spiri-

spiritus in puluerē sublimatus: nunquam enim potest creari liquabilitas in materia aliqua, nisi mediante isto spiritu liquoroso. Iste enim spiritus generatur ex humore seminali duorum contrariorū quoad caliditatem & frigiditatem, et vnius generis, quoad suam naturam, quorum vnus est Sol, & aliud argentum viuum in vno gradu, in alio verò gradu est Luna & argentū viuum. Veruntamen hoc argentum vi. in certo gradu, quando cum Sole coniungitur, cum non sit argentū vi. in natura sua, quia alias fortiores vires acquisiuit caliditatis. Argentum verò vi. tanquam materia patiens iungitur Soli: Sol verò tanquam agens. Non autem Sol iungitur arg. viuo, nec masculus cum femella, nec è conuerso: quoniā realiter natura media viui arg. dominatur in auri materia, et corrumpit ipsum, ac si ageret in ea sicut masculus. Non autē solūm corrumpit

rumpit ipsum, sed ulterius ingreditur humiditatē fixam & calidā Solis, & cū suo iungitur spiritu, & hoc mediante illo, in quo deportatur vtriusq; genus. Vnde Sol nō iungitur cū arg. vi. nec arg. vi. cū Sole, nisi per substantiam mediā. Nec vnū diligeret aliud, nisi per talē dispositionē naturæ affinē, quorū substantia vna, scilicet argentū vi. supereminet substantiam Solis in quadrupla sui parte, & Luna in dupla sui parte, eò quòd frigidior Sole: quia magis vigent virtutes actiue in Sole quàm in Luna in principio confectio- nis lapidis. Veruntamen quantitas materiæ Solis non excedit precium in veritate vnius aurei. Plus autem excedit in valore materia Lunarioris, eò quòd terrestrioris naturæ & fragilioris virtutis est: Et ideo cum auri virtute confortatur, & sine ipso debilitatur. Nam Luna quamuis frigida sit apud omnes in secun-

Q 5 do,

do, tamē est in tertio gradu: sed nō habet tantam virtutē quōd possit agere in materiam passiuam arg. vi. nisi succurratur per materiā magis actiuam: et ideo terra sulfuris præparatur cum arsenico nostro, sicut arsenicum cum sulfure nostro. (arsenicū nostrū, terra Lunæ: sulfur, terra auri) Sulfuris autem compositio est, quōd si decoquatur oleo suo (id est aere) cum modico fermenti infra octo dies reuertitur totum in puluerem rubicundissimum tingens argentum in aurum.

Vbi seruetur materia quæ sita.

PRæparatio autem aquarum, & an debeat poni in opere, & quid de ipsis fieri debeat, iam enarratum est in libris Philosophorum. Et iam dixi, quōd materia quæ sita re seruatur in humido balneo Mariæ, phlegmatico conseruatio & putrefactiuo cum sua spissitudine in furno secreto Philosophorum.

Qualiter

Qualiter fiat distillatio.

Distillatio autem fit per venas vitri absq; separatione materialium: imo coniunctione in furno nostro secreto est nostra sublimatio. Etiam de mediorum naturis est satis declaratum.

Quomodo corpora nutriantur.

Corpora autem non nutriuntur, sed solum germen eorum in seipsis cum igne variae decoctionis, circa quam est hîc aspicienda practica. Nam & corpora non sunt nisi germinis eorum pabula: quoniam hoc certum est, quod corpora mutantur, & alterantur, & reducuntur ad naturam germinis spiritualis: ipsum enim germen augmentatur congelando, & nutrit seipsum dilatando sicut puer cum lacte virginis: ita quod corpora tanquam fercula eius resoluuntur, & in ipsum connertuntur: sic, quod dissolutio corporum fit, cum spiritus conge-

congelatur & nutritur. Et cōgelatio spiritus fit, cū corpora dissoluuntur, & in aliā naturā reducuntur. Et ita cōgelatio vnius nō fit absq; dissolutiōe alterius, nec è cōuerso. Et generatio formæ aduenientis non potest fieri absq; corruptione præcedentis. Forma quidem corporū propter formam spiritus aduenientem, & tota substantia corporis cedit in alimentum, & formam substantialem spiritus: sic, quod omnis solutio est mortifera (corpori) sicut omnis congelatio viuificatiua, & causa vitæ propinquissima.

De forma vasis, & qualis sit.

Forma vasis quidē artificialis, in quo dictum opus perficitur, talis est qualis est forma vasis naturalis cum suis longis venis, in quibus fit separatio puri ab impuro: nec est alterius formæ, et est vnicum vas cum duabus cannis. Nam ad hoc præcipuè debemus naturam imitari.

Quando

Quando fiat fermentatio.

Fermentatio autem fit post originem infantis (id est post sublimationem sulfuris) ut sibi administretur optimum ferculum existens cum tota sui substantia, ut corpus debile magis ac magis sustentetur & reducatur ad naturam fortio-
riorem. Nam fermentatio nil aliud est, quam cibus spiritualis conuertibilis in essentiam infantis: & ut totum efficiatur opus vnius naturæ, veruntamen in tali cibo præcedit ipsius præparatio. Nam hæc fermentatio cibalis, debet esse de sua propria natura, & sibi assimilanti, quoniam nisi assimilaretur ei, nunquam in eorū naturam incorporaretur, vel conuerteretur in naturam sulfuris.

Quare fermentum præparatur.

Præparatur quidem & subtiliatur ut puræ sit nutrimentalis conuersionis, & tunc talis est natura nostri lapidis,

lapidis, quod est conseruatiuus & confortatiuus: quanto enim magis præparaueris fermentum, tanto magis habilius erit ad conuertendum & dirigendum.

Quot modis fiat præparatio fermenti.

FIt autem præparatio fermenti multis modis: vno modo per dissolutionem in aquam lapidis, & per reductionem: alio modo per calcinationem & lauationem cum arg. viuo, & eleuationem eius substantiæ mediæ: & deinde per dissolutionem in aquam lapidis & aquarum coniunctionem, & per istum modum est facilius conuersiuus: Alio modo per incerationem calcis, & dissolutionem eius: Alio etiam modo per vacuitatem suæ naturæ terrestris duræ & compactæ: Lapis enim noster est sicut corpus simplex, quod recipit cuiuscunque rei formam quæ sibi adiungatur.

Quomo.

Quomodo fiat coniunctio Solis & Luna.

Cum verò lapis ad album perficitur, fit coniunctio Solis & Luna, donec Sol traxerit Luna substantiam ad eius naturæ colorem: hoc verò fit cum igne lapidis: deinde continuetur, quousque patiatur cum rebus sui generis.

Quomodo medicina habeat ingressum.

Medicinæ autem tam albæ quàm rubæ cadere possunt et impressionem habere in omni quod sibi per minima iungitur.

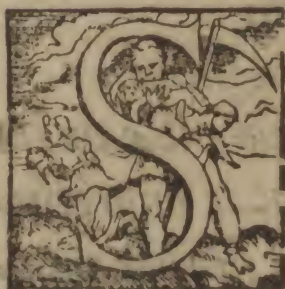
Ad dandum ingressionem medicinæ.

Si autem volueris facere proiectionem super corpus, pone de eius spiritu in Elixir, & per tale artificium in illud habebit ingressum medicina: Et in hoc latet Practica apud plures.

FINIS REP ERTORII.

RAYMUN.

RAYM VNDI
 LVLLI DOCTISSIMI
 ET CELEBERRIMI PHILO-
 SOPHI ARS INTELLECTIVA
 super lapidem Philosophorum.

*V*nt plures nimis erran-
 tes per vniuersum mun-
 dum deuiantes ab opere
 naturæ ex defectu inge-
 nij, quia non philosopha-
 runt, nec intellexerunt causas, per quas
 procedunt effectus, quos natura demon-
 strat omni bono intellectu: propterea ni-
 mis fuerunt excæcati in hoc, quod semper
 vident corporaliter: quare nimis sunt de-
 cepti, quando nituntur cæcaliter velle
 assimilari naturæ, & suas secretas ope-
 rationes conuerti mundanis operibus me-
 chaniter. Dicemus tunc sicut illi, qui pro-
 priè cognouerunt naturam, sine qua opus
 nostrum,

moria: aliquorum vnitas fit in imagina-
tiua, & attractiua operatione, quando in
suo retinaculo firmiter tenetur, tunc est
formatum philosophiæ instrumentū, per
virtutem totius essentialiter.

De materia medicina nostra, & quares sit.

Propterea oportet, quòd tu cognoscas
materiam propriorem, de qua imme-
diatè cōponitur nostra medicina cum cer-
ta proprietate: habes etiam notabiliter
intelligere post rationalem et naturalem
considerationem, quòd materia non est
nisi natura pura fini & puri metalli ex-
tracta per artem magisterij, & per ope-
rationem naturalem in actionem mani-
festam de substantia subtili & pura ar-
genti viui portata ad fixationem, & ad
magnam claritatem per ingenium natu-
ræ, & suorum priorum modorum, &
post reducti in speciem volatilem, per
virtutem suæ mistionis cum subtili sub-
stantia

stantia materie sulfuris fixi, clari, & lucidi: quæ est propriè calor naturalis ligata & coniuncta cum suo proprio subiecto radicaliter, quod est arg. vinum.

Doctrina intellectualis super materiam & suam formam, & super suam operationem.

Primò habes scire & fortiter fixare in tua mente instrumentaliter, quòd cum tua intètio sit ad operandũ pro aliquo fine, & formare, & venire ad illum ad complendũ perfectionẽ tuæ intentionis, necesse est primitũs, quòd tu cognoscas totaliter naturã dicti finis. Et hoc in forma, materia, & operatione priusquam te intromittas aliquid facere, quia secundum intentionem finis cogniti operator naturalis habet consequi neecessariò suum desiderium. Et sic opus vix aliquid valet sine materia intellecta, tam modicum, aut nil valet totum, si formæ ignorentur. Quia materia propriè

R 2 intelle

intellecta verificat operationem equipol-
lentem illi, & opus verificat materiam
habenti clarum intellectum, mediante
forma vnius & alterius. Quia materia
non potest compleri sine propria forma
veniente à recta mensura naturæ in suis
gradibus sine operatione formali habita
per ingenium artificij & intellectus, re-
spectu passionis materiæ naturæ, & suæ
proprie formæ. Istam considerationem
debes seruare instrumetaliter in duobus
membris. Vnum est materiale, & aliud
operatiuum, & quodlibet de suo passu
equipollet alteri sicut res propria alteri:
quia nulla materia potest perfectionari
sine proprietate operationis quæ est ei si-
cut causa perfectiua. Et ideo debet opus
esse propriū, & in tali forma appropria-
tum, quod non transgrediatur proprie-
tatem materiæ, quæ proprietas mate-
rialis est cognita per proprietatem suæ
formæ,

formæ, & per suum effectum. Et quum
iam dictum sit, quod materia non est nisi
pura natura, & natura ad conseruan-
dum suam proprietatem indigeat opere
naturæ, & non vulgarium, declaratur
quæ sunt principia proprii generis quæ
respiciunt media, & fines, & per con-
sequens perfectionem, quæ est finis cau-
sæ, quem quæris, dum ipsas bene intel-
ligas, quoniam per istas consequitur per-
fectio quæ est finis causæ. Quum sit ve-
rum, quod sine propria materia non pos-
sumus habere medicinam perfectam,
nec etiam illam ponere in fine sine pro-
pria operatione, in tali forma, quod pro-
prietas operationis naturalis, æquipollet
proprietati materiæ naturæ sine trans-
grediendo totā latitudinē sui proprii ge-
neris. Vnde nos dicimus tibi quod quodli-
bet genus habet in se naturalem proprie-
tatem secundū suam propriā speciem, &

R 3 per

per consequens genus quodlibet illorū habet proprias operationes equipollētes eorum proprietatibus secundū eorū exigentiam differentē vnā ab altera, et cōseruationē specierum earū propriarū. Quare apparet, quòd si tu nō intelligas materiā naturæ ipsius latitudinis, et operationem eius præcise, nunquā poteris consequi finē quem quæris. Audi quid dicat auctoritas philosophicalis, & nota eā, si vis quòd ad eam dimittam cū integra doctrina. Opus est ei homini rationis volenti facere nostrū Elixir completū, quòd primitus habeat in intellectu suo veras et proprias causas, et virtutes lapidum istius latitudinis per scientiā contrariam suæ corruptionis ignis consumptiui omnino radicaliter humidi naturæ, quod est ipsius latitudinis per instrumentū contrariū, quod in chorda recta magnæ latitudinis, quæ sunt magis per differentias contrarietatum, secun-

secundum proprias formas mineralitatis,
sicut videre potes per præsentē figuram.

Latitudo diuersarum specierum ex-
tra metallum, argentum viuum, nitrum,
sal, sulfur, vapor.

Latitudo speciei metallicæ, Mercurius, Saturnus, Iupiter, Venus, Mars.

Latitudo vnius salis omniū metallorū.
Cum instrumentis per reuersionem appo-
sitionis materie puræ secundæ latitudi-
nis cū illa, quæ est in prima extra argen-
tum viuum inuenies scientiam propieta-
tum, quæ fortiter contrariantur in specie
& forma numeralitatis. Et adhuc inue-
nies per primam latitudinem cum arg. vi.
quæ est respiciendo formam et suam cor-
ruptionem per transmutationem speciei
in speciem, quæ est alterius latitudinis,
videlicet, tantum vadit arando calor cō-
burens de materia in materiam, quod il-
las vadit domando, donec argentū vi. sit

R 4 gela-

gelatum sub proprietate speciei metallo-
rum per illum magnum transitum, quem
ille facit cum argento viuo de medio in
medium. Vnde omnia corpora creantur,
sicut potes sentire per propriam essentiam
corporis lucentis compositi de argento
viuo per calorem caelestem, & non per
terrestrem: per istum modum intelliges
proprietates materiae, de qua indiges cum
signis cognitis et demonstrationibus, quae
de sua propria latitudine saltant. Et erit
tibi manifestè declarata per clarum in-
tellectum rectitudo virtuosa operatio-
nis materiae, naturae istius latitudinis,
quia virtuosa rectitudo operationis pro-
cedit à perfecta cognitione. Et per hoc
omnis Artista habet tam directè opera-
ri, quàm propriè cognoscit, & nō plus: ita
quòd si nihil intelligat, nihil scit facere.
Et ideo dico tibi, plenā cognitionem dis-
positionis operis habere non potes, nisi
per

per considerationem illius, respectu sui perfecti finis, quoniam sicut effectus cognoscitur per causam, sic sua causa cognoscitur per effectum suum. Et hoc sit tibi canon directuum cognitionis naturalis, & per genus operationis naturalis, & regula propria dirigens intellectum operatoris naturalis, non solum ad mensurandum transitus, id est temperamenti. Imo similis est regula directa ad mensurandum virtutes elementales, & similiter cœlestes, scilicet luciditates & preparationes naturæ, & proportionem mixture substantialis in coniunctis essentijs elementatis, quæ constituunt temperamentum in re intemperata. Et sic hoc fuit declaratum in collectione causarum supradictarum, quod tibi primò necesse est intelligere, priusquam per scientiam possis operari, quia qui non habet causam, non potest habere effectum. Patet igitur ma-

R 5 nifestè,

nifestè, quòd scientiam intellectualem, priusquā aliquid facias operis, te habere oportet, quia omnes Philosophi ꝑ regula generali hoc dixerūt. Modus ergo ad sciendū istud instrumentū, quod sciētia intellectualis dicitur, in forma theoricali est iste. Modus habēdi instrumentū intellectuale.

DIximus suprā in sensu philosophali, quòd plena cognitio dispositionis operis non potest haberi, nisi per comparationē ipsius ad suum perfectum finem, qui est extremitas vltima latitudinis operationis naturæ, per quam quilibet Artista debet perscrutando applicare totum suum intellectum, sicut apparere potest per istam figuram, quæ est operativa perfectionis, & vocatur figura latitudinis, in qua includuntur extremitates et media, & perfectæ operatiōes naturæ.

Per intellectum istius figuræ potest cognoscere naturalis intellector per doctrinam

Et trinam intellectualem, quomodo diuersificatur in forma ad finem optatum conquirendū in operatione in tantum, quod incepit ad finem operationis naturæ.

Naturæ latitudo

| Finis intellectuæ artis

Calor in materia

| Latitudo, calor in materia

Principium operis secundi

| Intellectus naturæ

Latitudo, motus materiæ

| Latitudo, resolutio mat.

Principium philosophandi per data à naturæ

Latitudo, mistio materiæ.

Finis operis secundum intellectum

Latitudo, perfectio in naturæ.

Et hoc per hoc, quod non posset habere instrumentum originale habendi notitiam descendendi ad suam causam in vera intentione, quæ descensio fit ab antecessiua graduatione refluendo de gradu in gradum vsque ad suum finem, quæ est principium materiæ & operationis, per quem effectus demonstratur, nec alias nisi per effectum descendentem à causa. Quoniam natura nobis monstrauit finem

finem causæ, sicut per Solem, & alia quæ ipsa creauit, quæ sunt effectus & terminationes causarum, secundum meritum suæ latitudinis, immediatè intellectus cōsiderat, & inuestigat primò causam præcedentem & immediatam illius, de qua & per quam successiuè cadunt sine alio medio. Et ita de medio in medium cum resolutione graduata, et cum instrumēto præuiso, quod excitat intellectum non transeundi vltimam istam latitudinem, donec sit ad finē suum, quæ est principium materiæ & operis, vt suprā dictum est, & principium latitudinis respectu materiæ & operis, & finis dictæ latitudinis respectu habendi propriā notitiā doctrinæ intellectualis, ad satisfaciendum operibus naturæ. Et quando per talem inuestigationem intellectus inuenit per instrumentum demonstratiuum accommodatum corruptioni, quæ corruptio firmat

& ro

Et raborat intellectum in actualitate,
per vera & infallibilia signa, quæ falli
non possunt per causas desideratas, tunc
veniunt effectus. Totum hoc rotatur &
vertitur simul per rotam circulatam,
quia sic transit medium sicut principium,
& etiam principium sicut finis. Tunc scit
principia per causas cognititas, de quibus
postea potest homo operari, qui hoc co-
gnoscit, & conquirere effectum suæ cau-
sæ, quæ est suæ naturæ verum principium
& operatio naturalis, & ita declaratur
modus, quomodo habemus notitiā per ar-
tem intellectuam, per proprium instru-
mentum, non tantummodo de principiis,
scilicet materiali operatio naturæ, sed
de tota ista latitudine inclusivè sine trans-
grediendo illam, cuius investigationis no-
bis pateret demonstratio, sicut patet per
hoc, quod dictū est suprā, quod opus natu-
ræ nō transit de extremo in extremum,
nisi

nisi per media, nec per consequens opus cum intentione, nisi per successionem operationis. Et, ut sit verum immediatè, demonstratur per formam intellectualem et intellectuam, quæ figuratur ab operativa vniuersaliter. Per istam figuram demonstratur quomodo intellectus inuestigat spiritaliter, quod natura monstrat corporaliter, & in quo loco incipit perscrutatio ad intelligendum essentiam operationis, vnde nos docuerunt omnes Philosophi per magnum excitamentum.

Figura intellectualis.

Principium inuestigationis	Finis inuestigationis
Mistio in igne	Resolutio in aere
Perfectio in auro.	Vniiformitas in auro
Motus in vapore	Calor in aqua.

Aurum in loco instrumenti finalis, & perfectionis quod creatum est per naturam exemplariter: quum ergo aurum, quod est nobilior lapis omnium preciosorum sit finis, & perfectio operis naturæ per

per suum complementum in latitudine
 mineralitatis, citò venit actio intelligen-
 tiæ perscrutando per scientiam propin-
 quam sensibilitati causæ immediatæ, quæ
 præcedens est istius perfectionis. Et sic
 dat nobis intelligere sensus sensibilitatis
 per directum signum tam in materia,
 quàm in operatione. Et scito quòd in per-
 scrutatione incipit moueri spiritus ratio-
 nis, qui rectum est instrumentum nostri
 intellectus, citò facit videre uniformita-
 tem, quæ propria causa perfectionis suæ,
 scilicet auri, sicut ipsa confirmat per
 proprios effectus suarum experientia-
 rum. Vnde exemplum contrarium
 viuè demonstrat per verba, vel lo-
 quelas viceuersaliter, quòd materia
 contraria uniformitati est causa quæ re-
 sistit suæ perfectioni. Ergo materia dif-
 formis non est tam completa inquantum
 contradicit causæ, quæ est propria perfe-
 ctionis:

ctionis: quoniam de suo vero contrario,
quod est uniformitas, est propriè causata.
Et sicut vera unitas est causa immediata
magnæ perfectionis, sic successivè per re-
trogradationem vides nostrum spiritum
esse veram mistionem, quæ est antece-
dens & causa immediata uniformitatis.
Ergo tu potes bene cognoscere magistra-
liter, si in te est spiritus agiographus,
quod secundum naturam præcedentem
generis veniet suus succedens per directã
homogeneitatẽ. Et postquam mistio cau-
satur de unitate, sic solutio est vera cau-
sa propriæ mistionis: quæ solutio est ma-
gnum principale, perfectum & secretum
coniunctivum in omni natura de pluri-
bus in unitate. Et sic maioratur quando
est paulatiuè subtiliata & minuta. Et
quum talis solutio sit causa mistionis, sic
motus subtilis æqualis solutionis. Quare si
motus sit nimis fortis, æqualis subtilitas
discor-

discordatur, quæ est causa notabilis resolutionis, sicut motus continuus subtilis, et bene continuatus, est causa in sua materia subtilis motus: Et ita reperit noster intellectus medium & principium operis naturæ per rationem finis philosophicaliter.

Cognitio rationis facta per reuolutionem contrariorum inueniendo practicam respectu naturæ.

SI ergo calor, de quo causatur prima actio operis naturæ, est subtiliter temperatus & bene continuatus sine additione aut diminutione, sed secundum quod intellectum est intendendo ad aspectum naturæ: motus illius, qui est sua actio per suam uniformitatē nobilitatur. Et postquam iste motus sic erit sublimatus, nunquam videbis resolutionem exaltatam. Et si solutio est sic appropriatata, mistio inde saltabit, quæ est fortiter illuminata.

S Et si

Et si mistio est in tali forma facta, causabit unitatē, quæ est natura mouens, cuius proprietas causat perfectionem, quæ est finis & conclusio operationis. Quare patet, quòd quum omnes istæ perfectiones descendant à calore temperato, quæ est prima operatio, respectu subtilis uniformitatis materiæ naturæ, quæ est spiritua-
lis, cuius actio refluit & respicit suos fines, & in quantum elongatur ab actione prædicta, scilicet à motu subtili, in tantum succedentia erunt diminuta à facto completo : & in quantum primi motus subtiles erunt meliores, in tantum meliorabuntur succedentes voluntati naturæ. Si bene intelligis naturam, bene intelliges suas operationes, quia ei assimilantur per uniformitatem. Fili, natura est una fortis compositio de materia subtili & uniformis, humida & viscosa, animata calore per suam claritatem, quæ est vir-
tus

ius cœlestis, quæ natura non indiget compositione vel multiplicatione alicuius alterius materie, quia ipsa continet in sua compositione totum illud quod indiget de quatuor elementis in sua perfectione, & extra ipsam nihil continetur quod sit necessarium suo composito: quare, si aliam rem ibi imponas, tu non cognoscis naturam, nec vnquam habebis perfectionem suæ operationis. Et si eam cognoscis, tu scies omnia sua opera, quia quum nostra medicina debeat fieri de pura natura, & natura pura non sit alia res, nisi talis compositio, quam suprâ diximus, necessaria res est, quòd vnitas suæ operationis æquipolleat vniformitati suæ compositionis. Et sic potes intelligere, quòd opera nostræ medicinæ, quæ ipsa facit dum fuerit excitata per calorem extrinsecum, non sunt nisi opera naturæ, quum dicta medicina sit de istamet natura,

S 2 tura,

tura, quæ non est aliud nisi vera compositio purissimæ naturæ. Et hoc scimus per sensum experientiæ, quem nobis in sua sublimatione demonstrat, quia omne illud quod non est de essentia sui compositi se gregat & separat, sicut pertinet per suas partes puras splendide cælestes se æmonstrando sine macula profaciendo congelamētum, quod est in igne permanens: Sic ostensum est, quod non indiget aliqua alia natura, ut veniat ad finem suæ perfectionis. Et postquam intellectus comprehendit causas & opera media: & visis omnibus illis, scilicet principiis et fine, non potest esse quod homo possit errare, postquam habet principium bene continuandi ignem: idcirco omnes operationes superius declaratæ per hoc quod sequitur, ponuntur rei petitæ: Non quod intelligas, quod solutio facta per diuisionem & per attractionem sit per ignem communem

munem causata in natura per generatio-
nem vel renouationem indiuiduorum in
similitudine suæ speciei, imò propriè cau-
satur immediatè per calorem conforta-
tum, qui in natura propinquè & intrin-
secè illuminatur claritate cœlesti excita-
ta, & non adhuc per calorem commu-
nem immediatè, sed per virtutem modus
causarum mobilium, mouentium & mo-
torum, in tantum quantum natura re-
quirit, quia motus est causa excitationis
caloris naturæ, qui calor prouenit ab igne
qui est fortior elementorum existentium
in compositione naturæ. Præterea po-
tes intelligere, quòd dignis existens in com-
positione naturæ, est quarta pars na-
turæ, & alia pars quarta est aqua, alia
terra, & alia aer: tali modo, quòd debes
intelligere, quòd quodlibet illorum qua-
tuor elementorum elementatur magna
puritate. Et ita de quatuor naturis puris

S 3 est illa

est illa composita per talem proportionem, quam requirit forma & species nostri argenti viui, quod est natura composita de quatuor sine transgressu mensuræ æqualitatis, per quam resultat nobilis proprietas quam custodire debes ab omni igne combustibili. Quoniam si aliquid prædictorum elementorum, & maximè ignis dissoluatur & separetur à composito naturæ per aliquem ignem extraneum, forma corrumpetur cum suis proprietatibus. Sic etiam fiet, si ei admisceas terram naturæ extraneæ, quia sua terra est ei proportionalis æqualitati aquæ, aeris & ignis: & aer commensuratur ei æqualitati aquæ, ignis & terræ: & ignis similiter ei proportionatur æqualitati aquæ, aeris & terræ. Quare necessarium est, quòd vnum non resoluatur sine alio. Et hoc sine adiunctione rei alterius

terius naturæ: intellige ergo principium nostræ resolutionis factæ suæ merito compositionis, & non dislocationis scilicet elementariæ, sicut fit resolutio sophistica in aqua communi, seu vulgari: quæ resolutio ostendit separationem sicci & humidii, quæ natura elegit per comparisonem, & per consequens demonstrat destructionem formæ per motum rerum elementarium motarum & moventium, quæ sunt in supradicta compositione naturali, quia motus rerum mobilium existentium in composito, est causa excitationis caloris naturalis in rebus corruptibilibus & generalibus sine inflammatione, vel sine cōsumptione humidi radicalis. Tamen motor causarum mobilium qui est in compositione elementaria secundum plus aut minus causatur immediatè per calorem extrinsecum proportionatū æqualitati motus om-

S 4 nium

nium illorum elementorum, ne vnum
resoluatur sine alio ad conseruandū suam
speciem, quæ est de omnibus suis elemen-
tis in forma argenti viui, & talis calor
est informatius toto composito. Sic in-
tellige de fixo & non fixo, donec se in-
uicem amplexentur, quoniam volatium
non portat in ipso causam extermina-
tionis, per quam possit diuidi in partes
compositas, imo totaliter volat, aut to-
taliter manet sine aliqua resolutione ele-
mentaria, sicut patet per suam formam,
quia si ignis separaretur ab humido, for-
ma corrumpetur, quæ est certa ele-
mentaria proportio: ita, quod nullum
elementorum suorum separaretur ab alijs
in eorū perfectis resolutionibus sub con-
seruatione speciei in forma argenti vi-
ui: Quare recolligendo omnes causas, po-
tes cognoscere, quod secundum quod ignis
communis bene fuerit informatus per sa-
pientem

pientem intellectore ad exigentiam proprie naturæ, causabitur fortiter & plenitudinariè suus motus, qui est excitatio & propriè directio ignis in natura existentis: & secundum quod calor naturalis fuerit à dicto motu excitatus per omnia sua elementa cum omnibus suis motibus, quæ debes fixare in tuo intellectu, quia subiecta sunt hoc modo, quod gentes ignorant. Ergo quū motus sit causa caloris in causis naturæ generat de illis & pullulat feruorem, quando calor extenditur, qui est de propria essentia materiali naturæ, sicut dictum est suprà ad causandum feruorē, quem causat per digestionē magnā sine hoc, quòd partes cōpositi naturæ aliud mundi sentiāt, aut nō sentiant. Quoniam si per ditionē haberent sentire in eorum mutatione, forma cōpositi corrumpetur. Ideo inspicias ad ignem, quando eum facies ne sit nimis fortis, & non

S. 5 trans

transeas metas verorum motuum existentium in informatione ignis nostri secreti (scilicet furni secreti) quia motus nimis subitaneus nimis inimicatur naturæ, ut patet per rubedinem visam ante suum terminum, qui iam declaratus est. Iste est qui dissolvit & resolvit partes suas existentes de essentia puræ naturæ, & per vinculum amoris dulciter eas amplexatur, & alias effugat sine cremabilitate, quia non sunt de genere sui compositi. Et per istas causas potes satis percipere, notare & intelligere, quod si ignis est nimis fortis vel acutus motus spirituum fortiter decipietur. Et si fuerit nimis fortis calor naturalis non resolutus sentiens ignem pungentem nitetur servare partes sui compositi sine resolutione nunquam facienda, quoniam viles partes cum puris in proprio Mercurio obuiabit ignis naturalis fortiter defendens, & omne resolutum

tum in spiritū sentiens ignē supradictum non intendit vnquā operari ad corruptionē generationis, imo fit cū corruptione destructionis, per quam actus et renouatio specierum manet corruptus per subitum actū ignis ardentis cōburentis causam fixam, scilicet thelon, qui prius demonstratur sine resolutione, eò quòd spiritus recedit, qui deberet dissoluere eum, et defendere contra magnū Draconem totū deuorantem. Ideo cognoscas & directè scias, quòd quum volatile nō sit de se fixum, nō potest expectare ignē intrantem in materiā per extraneū motum, nec cū sua causa fixa cōsequenter potest esse fixum, quum habeat fugere. Quæ fixatio indiget fieri de materia tenui tam ignis quàm materie essentialiter. Et sic debes intelligere calorē naturæ venientē à motu veniente de calore cōmuni (vel contrarij) vt videre potes per præsentiē figuram practicaliter.

Figura

Figura practicalis operis naturæ.

Initium	Calor	Resolutio
motus	Resolutio	_____
	subtilis	Indiuidualis
Mistio	Perfectio	Finis operis
Calor	Motus	Calor
subtilis	subtilis	naturalis.

Recapitulatio artis intellectuales cum diuisione suorum membrorum.

SI cupis habere & consequi perfectionem, quæ est perfectio operis & totius istius artis, oportet sapienter considerare primò naturam & formam, per quas materia portata est ad perfectionem: & quum hoc sit necessarium scire in causa petita & requisita, quæ superat totum naturæ cursum, nec eam possis habere, nec realiter possidere in forma aut materia sine operatione: tamē ipsam potes scire & satis bene intelligere per virtutem spiritus agiographi recurrendo finem naturæ, qui portauit suam materiam ad perfectionem auream, per certas experientias

tias

tias demonstratiuas regulatas à doctrina intellectuali acquisita per dictam virtutem. Quoniam talis doctrina facit videre causas inuisibiles per sensibilitatem, & hoc secundum quod magis aut minus est regulatum, tam per sensum rationis, quàm per instrumentum demonstratiuum cognitiue experientie super materiã naturæ, per talem intellectum sic acquisitum poteris habere totam sciẽtiã operationis naturæ istius latitudinis. Quare per talem scientiam poteris in posteris multum bene te custodire & dirigere, vel dirigi per instrumenta demonstratiua, quæ habebis in mente tua in omni opere artis cum paruo adiutorio. Modus recurrendi ad opus naturæ est duplex: Primus est, quòd tu habes cõsiderare compositionem auri, quòd natura creauit tam in forma & in materia, quàm in perfectione. Et hoc fiat, vt quando habebis notitiã dictæ

dictæ compositionis possis assimilari nature, & ipsam sequi in quantum possibile est sine transgrediendo latitudinem, quando eris in nostro magisterio. Secundus est, quod habeas perscrutari compositionem aliorum metallorum, & causas eorum tam in forma, quam in materia conuenienti, & nihilominus mouenti quantum ad operationem, quæ perscrutatio completur per differentiam contrarietatis sicut demonstratur per propriam naturam eorum remotam à perfectione omni homini clarè intuenti. Iste modus datus est ad cognoscendum euitationem erroris in operibus artis, sed primus in quantum est perfectiùs, datus est ad bene intelligendum, cognoscendum, sciendum & continuandum opus philosophale respectu perfectionis nature, & ad supplendum & corrigendum causas erratas per casum fortis.

fortune. Vnde dicimus post patres nostros, quòd nisi cognoscas corpora omnium metallorum cum natura principiorum illorum tam occultè quàm manifestè, & nisi hæc sciueris, nunquam scies causam, quæ est superans in superatis, nec quæ est diminuens in diminutis. Et qui per istum modum non procedit inuestigare causas naturæ, nunquam erit in suo processu verus philosophus, imo potius constringet eum vtilitas ignorantie per causam necessariam ignoratam per obfuscationem & tenebrositatem magnæ confusionis, nec vnquam poterit peruenire ad perfectionē transmutationis prædictorum metallorum. Forma igitur artis intellectuæ ad habendum notitiam per veram doctrinam de supradiçtis, est perscrutandi per directum instrumentum naturam causarum, de quibus dicta corpora immediatè & gradualiter descendunt

dunt vsque ad eorum principium, quod
dicitur prima materia compositionis eo-
rum in natura radicata: Et est primus
gradus & principium istius latitudinis.
Et secundum quod tu cognoscis gradus,
successiue tu debes intelligere sine trans-
gressu naturæ eorum actiones æquipol-
lentes caloris eorum informatiuorū con-
tinuè, quia omnes æquipollent vna alteri
talimodo, quod natura cuiuscunque gra-
dus requirit actionē propriæ proprietati
suæ tolerabilitatis. Et sic quū tu habueris
notitiam supradictam per inuestigationē
propriā artis intellectiue sine transgres-
sione metarum rationis cooperantis sub
istis instrumentis demonstratiuis (vel di-
uinis) quæ regulant sensum & totum in-
tellectum, per quæ erunt eorū causæ pa-
tesfactæ & demonstratæ per realem co-
gnitionem, quæ cognitio est directè nota
per proprietates graduum, quæ sunt in
scala

scala philosophali, scilicet per doctrinam mediorum eorum, & eorum priorum extremorum sicut immediatè dependent ab eorum propinquis naturis, ut suprà dictum est, & satis demonstratum per figuram perfectionis intellectiuam, & per figuram operatiuam perfectionis, per quas potest haberi cognitio intellectiua naturæ omnium corporum diminutorum à perfectione per instrumentum contrarium respectum habentem in oppositum dictæ figuræ intellectiue, quæ est perfectionis, vel suorum instrumentorum perfectiorem, quæ per rationem elongantur ab eorum causa contraria, sicut apparere potest per præsentem figuram, quæ est perfectiua & imperfectiua ad finem, quòd tu intendas & videas defectus eorum per contraria vincula formata cum differentiis.

T Corru

Corruptio

Mistio

| Perfectio

| figura

| Confusio

| figura

| Vniiformitas

| perfectiuorum

| Difformitas

| perfectiuorum.

Per hanc figuram patet, quòd diffor-
 mitas est instrumentum contrarium vni-
 formitati, & quantum plus est sibi con-
 trarium, tantum elongatur à perfectio-
 ne, & magis participat imperfectionem,
 quæ est corruptio & instrumentum con-
 trarium perfectioni, quoniam omnis cau-
 sa demonstrat suum effectum magis pro-
 pinquum secundum proprietatem suæ
 naturæ & concordantiæ, vel contrarie-
 tatem per alias differentias causatas se-
 cundum plus vel minus: quare quum na-
 tura sua sit difformis, vult et requirit sua
 improprietas imperfecta per potestatem
 suæ naturæ scilicet imperfectā, quòd ma-
 teria sua perueniat in causam imperfe-
 ctam. Verumtamen debet intelligere hoc
 esse

esse ex parte fragilitatis naturæ, & non ex parte formæ proprietariæ, sed per formam cognoscitur perfectio vel imperfectio materiæ in quantum forma recipit determinationem suæ materiæ: quoniam sicut eam recipit, ita eam demonstrat, et per illam intrauit instrumentaliter sua materia in esse perfecto vel imperfecto: Quare concluditur, quod si tu cognoscis naturam formæ, iam verò cognosces meritum materiæ, si sit perfectionis vel imperfectionis: Ergo considera formam respectu materiæ, quia forma, de qua fit proprietas, est summum instrumentum, & per hoc instrumentum potes acquirere multas artes reales, quæ secretæ & occultatæ sunt in natura: & in quantum difformitas elongatur à perfectione, & appropinquat in perfectionem, in tantum potest sentire tuus spiritus, quod summa uniformitas appropinquat magnæ perfectioni, et elögatur à

T 2 magna

magna corruptione, et tanquam confusæ appropinquatur difformitati, & ab uniformitate elongatur: sic mistio appropinquatur uniformitati, & elongatur à magna difformitate per virtutem proprietatis auri causatæ à perfectione. Sed quum omnes causæ cognoscantur per radicem suæ formæ, & sine ipsa cognosci non possunt, ideo loco exempli in capitulo sequenti dicemus, quid sit forma.

De forma & eius consequentia.

TV primò debes intelligere & realiter notare leuando spiritum per sublimationem habendo intellectum, quòd quum velis habere realem perfectionem, oportet te euitare omnes casus, qui sunt contra naturam, & eligere, ac accipere omnes naturales, de quibus prima hæc est præcessiua, quæ est perfectionis & materiæ verè unitæ, vel unitatis quatuor elementorum, quæ dicuntur argentum

gentum viuum cum proportione forma-
li, quæ est species realis cum forma Mer-
curij, per quam resultat magna proprie-
tas, quæ perficit eum in esse naturali, &
in specie communi nobili & generali, per
quam conseruantur ab eorum corruptio-
ne omnia septem metalla. Quapropter si
vis scire instrumēta huius nobilis speciei,
ipsa sunt omnia cōplexionalia, quorum in
generali est propria operatio per nobile
instrumentum vi proportionis in esse na-
turali istius latitudinis, hoc est dicere se-
cundū suam speciem, in qua propriè om-
nia cōtinentur. Quapropter si hæc species
destruatur, vt patet in resolutione Sophi-
sticorū, qui nituntur dissoluere in aquam
nubium destruentem naturam, & totam
suam compositionem, forma corrumpi-
tur, & sua proprietas, & dissoluitur ve-
ra virtus in alia latitudine, & omne il-
lud, quod in eis continetur, sicut nobis de-

T

3

mon-

monstrant instrumenta magnæ latitudinis, quæ est superius descripta. Vnde dicimus, quòd in sequendo filios doctrinæ, quomodo debeat fieri dissolutio indiuiduorū, scilicet, quòd fiat sub conseruatione earum specierum, in qua & per quam conseruatur nobilis proprietates, quæ facit ligamentum & vnionem rerum miscibiliū per amorem assimilantem eorū proprietati, quæ iam alterata sunt sub cōseruatione earum propriarum formarum. Vis adhuc scire plus, quæ sit virtus formæ? Est illa, per quam materia est contenta, sicut res diuina & digna, nō quòd forma virtuosa contineatur per materiam, quia in natura non est desiderata materialis forma, quum de ea non indigeat in esse diuino vel diuinali, sed tantummodo ad esse diuidui: quapropter indiuidualitas prouenit à proprietate materiæ, quæ desiderat perfectionem, sicut
causa

causa imperfecta. Et à proprietate formæ venit dignitas diuinalis, quæ est causa perfecta, & perfectio nata dictæ materiæ in esse completo secundū quod summus dedit naturæ istius latitudinis. Propterea tibi demonstratum est, quod materia corrumpi habet sub sua forma prima scilicet aurea, & gubernari & regi sub sua potestate, quia sic se habet, quod dat pro restauratione suæ materiæ propriam speciem, ideo consequitur formam, quæ portat eum ad perfectionem: propterea sulfur nostrum quod fit, nō est aliud quàm argentū viuum, in quo est forma continens materiam totius de quo indiges. Si hoc potes intelligere per magnam realitatem, tu intelliges omnes alias causas per naturā factas sub conseruatione earum specierum in corruptione indiuiduorum: Ideo custodias spiritum, ne euolet in corruptione aut resolutione

T 4 sua

suae propriae materiae cum omnibus suis elementis, quia ille est qui reformat aut restaurat vitam euntem contra mortem omnino rem destruente[m], nisi forma sua eam custodiat per suam perfectionem.

De materia & eius diuersitate,

Dictum est superius & realiter demonstratum, quod uniformitas in materia est causa immediata magnae perfectionis, & diuersitas in substantia, est causa corruptionis. Per ista duo contraria instrumenta demonstrantur opera sulfuris & argenti viui omni filio doctrinae scire volenti naturam corporum attingentem perfectioni vel imperfectioni, per quae manifestè cognouimus opera sulfuris & argenti viui media siue instrumenta clarae experientiae, quae vidimus per regimē earum fixationum, quoniam quum sit res notabilis, quod sulfur non possit fixari sine euolatione, nisi prius calcine,

cinetur, illud calcinabimus, & inuenie-
mus in calcinatione, quòd tota sua humi-
ditas radicalis exterminabitur, ita, quòd
in fine per nullum artificium fundere nò
potuit, quamuis per imbibitionē suæ ter-
ræ cum secundo suo spiritu non fixo in-
flammabili habuisset aliquoties fundere
per virtutem sui spiritus motiui imbibiti
in partibus suæ terræ cū magna ignitio-
ne. Sed in fine, quum nò fuisset fixum om-
ni tempore in sua operatione portabat ni-
gredinem vel cremabilitatem per exal-
tationem & resolutionem suæ substantiæ
nò fixæ & inflammabilis. Et hoc tibi de-
monstrat natura cupri, si suas causas scis
inuestigare. Adhuc quum fixamus istam
secundam substantiam, videmus humidi-
tatem illius radicalē totaliter extermi-
nari & falli in flammam in sua calcina-
tione, & in substantiam terrestrem rea-
liter reuerti sine aliqua fusione, nec sine

T 5 quali-

qualicunque ingressu. Et hæc experientia satis tibi monstrat naturã ferri, quia cognoscimus quòd portat sulfur fixum, cuius proprietas est non posse fundi ratione exterminationis suæ humiditatis, nec sua humiditas non fixa potest eum in confusione seruare, quin debeat cremari usque ad finem suæ exterminationis in terram turbatiuam omnino effectiuam contrarietatis, quæ est instrumentum oppositum, & contrarium uniformitati. Unde nos concludimus, quòd proprietas sulfuris est confusio in substantia, quæ confusio est contra veram mixturem: & adhuc magis habet proprietatem sulfuris difformitas in substantia, quæ est contra uniformitatem, & non tantum non portat corruptionem in se ipso, sed in omni alio, quæ est perfectionis. Quare declaratum est, quòd tenet ambiendo & amplexando omnes operationes, quæ sunt
contra

contra naturam, & quæ sunt corruptionis. Totum contrarium istius videmus in fixatione arg. viui, quod fixauimus duobus modis sine exterminatione suæ radicalis humiditatis: Primò fixauimus eum per conseruationem suæ innatæ humiditatis cōplexionatæ in sua propria terra, in proprio igne per moram temporis, vel per cautelam bene conseruatam: deinde fixauimus eum cum festinatione ad videndum exterminationem sui humidi in terram & ad tentandum suæ fixationis virtutem per præcipitationem, quod reuertitur in terrā ponderosam mortuam sine viua luciditate, sed postea per sublimationem successiuam dictæ terræ fixæ viscosæ, & densæ in radice suæ naturæ cū vita imbibitionis et mistionis suæ secundæ substantiæ nō inflammabilis, inexternabilis, vidimus quòd fuit fixū, et in verā fusionē conuersum, et pugnam ignis superauit

rauit in eo quiescendo sine operatione: Et hic modus passus est ignitionem, & primus est sine ignitione. Intellige secundum gradus medicinales, & non corporales, quia ignitiões medicinales sunt sine ignitionibus corporalibus, & cum ignitionibus corporalibus. Et sic declaratur, quòd argentū viuum est sufficiens dandæ perfectioni cuiuslibet gradui, scilicet, aut cum ignitione, vel sine ignitione. Vnde potes intelligere, quòd substantia argenti viui fixa est causa retardationis suæ fusionis. Sed substantia fixa cum volatili per vni-
formitatem, est causa fusionis sine ignitione. Causa perfectionis istarū fixationum sunt proprietates argenti viui, de quibus prima est viscosa in substantia subtili sine separatione: Et per hunc intellectum dimiserunt Philosophi in scriptis ad finem, quòd filij doctrinæ habuissent perscrutari dictam compositionem lapidis in forma,

ma, quia argentū viuum per nullas causas exterminationis se in partes diuidi permittit, quia aut cum tota substantia sua ab igne recedit, aut cum tota sua substantia in igne remanet stans: & hoc est notum in præcedentibus. Et ideo tibi datum est intelligere, quòd quum tu fixas vnum elementorum, tu fixas omnia alia cum tali proportionem, qualem natura requirit, vt suprā diximus: Vnde resultat forma, per quā omnes sapiētes dixerunt, quòd cum rota circulari lapis debet fieri de omnibus suis elementis. Alia proprietas est densitas in substantia subtili adherenti humiditati radicali sine terminatione cremabilitatis, & per istam causam fixatur sine consumptione suæ humiditatis, scilicet proportionabilis ad formam, & accipit requiem in igne ratione suæ magnæ densitatis, & sui nobilis ponderis. Alia proprietas est cōpositio fortis
& vni-

Et vniformis à natura, et per hoc non dimittit se in suis operibus separari, nec diuidi per partes, sicut facit sulfur, quin indigeat per suam proprietatē, aut totaliter exhalare, aut totaliter manere: quum sit substantia exceptiua totius operationis, et per consequēs totius combustionis, quam ignis non potest superare, imo superatur. Quare quum aliæ res sint combustibiles, et in fine exterminētur, et in flammam deficient dempto arg. viuo per suas proprietates, quæ sunt causæ naturales perfectionis. Quum ergo arg. viuū sit de substantia vniformi: est igitur manifestum, quod ipse est causa magnæ perfectionis, quam vniformitatem sequimur assimilandō suæ naturæ per commistionem sui sulfuris factam in loco decoctionis naturalis. Si ergo argentum viuū ratione suæ vniformitatis est causa perfectionis, sulfur per suam difformitatem est causa

corrupti

corruptionis in omnibus proprietatibus,
& sic in omni genere caloris sicut ostensum est per rotam finientem metallorum imperfectorum, cuius contrarietas docebit proprietatem argenti viui in sua fixatione, per quas causas docuerunt Philosophi ad finem, quod filij doctrinae per ignorantiam proprietatum sulfuris non caderent in errorem: Quod quum argentum viuum, quod est caput & fundamentum, & radix operis, non possit fixari sine vapore alicuius sulfuris in natura calentis, praeceperunt, quod illud acciperent de sua propria substantia appropriata naturae terrae per subtractionem suae fecundae humiditatis cum fixatione & calcinatione, quia substantia sulfuris non est aliud, quam appropriatio ipsius in materia terrae subtilis per congelationem, quoniam quum sulfur sit actiuum principium congelandi suum Mercurium, cogitare potes, quod
indiget

indiget calore temperato, cum quo possit
digeri substantia arg. viui. Adhuc ad
complendum dictā congelationem, oportet
quòd habeat penetrare totam substan-
tiam Mercurij: Vnde oportet, & est cau-
sa necessaria, quòd dictus calor sit de tem-
perata acuitate: & ideo opus est illam hu-
miditatem ingrossantem calorem separa-
ri cum cautelis per industriam, & per
ignem appropriatæ calcinationis ad eui-
dentiam & respectum suarum causarum
iam primitus cognitarū per operationem.
Vnde dicunt, quòd arg. vii. conuertitur
in purum sulfur, quando congelatum est,
& quantò plus calcinatur, tantò melius
appropriatur naturæ terræ, & elonga-
tur à proprietate arg. viui, per quam elon-
gationem acquirit proprietatem sulfuris.

Obseruatio, aliàs conseruatio, naturæ mediæ
perfectiua & homogenea.

ET quia

ET quia sulfuris proprietas fixi, terre-
stris, cuiuscunque generis fuerit, im-
pedit ingressum et fusionem, quamvis non
sit inflammabile, tamen habet in se pro-
prietates prædictas contra arg. viuum, ac-
quisitas ratione perduræ suæ primæ
naturæ, quæ est de pura vniõne primæ cõ-
positionis: quia sulfur terrestre non est de
homogeneitate Mercurij. Et quamvis ta-
lis substantia sulfuris sit de compositione
Mercurij, non tamen de tali proportione,
quin oporteat ipsum separari à misto pro-
portionabili tam per artem, quàm per na-
turam: quam separationem appellamus cal-
cinationem philosophicam, quæ ducit nos
ad veram proportionem & puram natu-
ram: quia illud, quod est verè proportiona-
tum, nõ portat in se aliquam superfluita-
tem: quare cum substantia terræ sit diffor-
mis respectu puræ proportionis naturæ
intrinsecæ ratione suæ grossitatis extre-
mæ,

V

mæ,

ma, ipsa impedit & resistit vniformitati suae aquae viscosae, quae est ex compositione proportionabili intrinseca euacuata cum natura perfectionis. Ad euitandum istum errorē omnibus filiis veritatis reuelauerunt Philosophi duas veras & claras doctrinas ad attingendum secretū naturae. Prima doctrina est, quod quum habeant accipere, nisi substantiam mediam, quae participat inter grossum & simplū, quia non tenet aliquam superfluitatē, immò est pura natura & homogenea proportio grosso & simplici: grossum deponimus per sublimationem, quum non sit transitus de extremo ad extremū, nisi per sua media. Ista auctoritas habet locum in multis alijs locis secundū naturam cuiuslibet elementi. Causa perfectionis totius nostri magisterij, est ista substantia media, facta de duabus proprietatibus, scilicet sulfuris incombustibilis, & argenti viui inextinguibilis

nabilis per artem magisterij, cum adiutorio concordantie naturæ homogeneæ & proportionalis: quæ substantia per suam subtilitatem nunquam turbat ingressum, immò potius causat bonam fusionem, quum ratione subtilitatis sibi deposita sit forma & impressio causa suæ figuræ. Ista est minor pars fecum, de qua indiges in sublimatione Mercurij, qui debet superari ab argento viuo in quantitate: & ideo dicit Geber, quòd minima pars illorum sufficit cuilibet experto: nam quanto minoris quantitatis fuerint feces, tanto maioris exuberationis Mercurij necesse est esse, quia quanto minus est de corpore, & plus de arg. viuo, tanto plus nobilitatum est arg. viuum & exuberatum in potentia perfecta. Si verò econuerso, tunc econuerso. Quare adhuc non cogites, quòd ista substantia media sit corporum, vel arg. viui immediata perfectio, quamuis sit principium

V 2 per-

perfectū, inquantū participat cum natura media. Et nō erit finalis perfectio, donec primitus coniungatur cum perfectione sue fixationis, quæ est ei operatio propria secundum exigentiam sue propriae naturæ: quæ fixatio fit seruando suam volatilitatem, confortando naturam fixam super causam volatilem, per nutrimentum dictæ substantiæ cum suo proprio argento viuo in igne, in quo similiter retinetur natura dicti Mercurij. Propterea scias, quod quum dicta substantia non sit fixa sine ista operatione, quæ est ei pura, propria & finalis, licet propterea nō perdat actum faciendi nobilem impressionē, quia hoc scit consequi, tamē faciliter cum corporibus non firmatur perdurabiliter. Alia doctrina est, quod quum argentum vi. sit tantæ perfectionis, quod habeat superare sulfur per mēsuram rationis in sua commistione, & illud multū bene decoqui,

qui, donec sit congelatum, sed non propterea fixum, tamen fixatur congelando secundum proportionem, vel cum talinutrimeto, quod sit cum igne proprio: dictum congelamentū in suis cameris vel caueris fixatur armoniacè, quia quum Mercurius cōtineat suum verum sulfur in terra multum subtili, quæ est prima causa suæ fixationis, paruum additamentum sulfuris naturalis sufficit ei in adiutorium suæ inspissationis. Propterea, si substantia primi sulfuris in quantitate superabit substantiam argenti viui, proprietas corruptiua superaret in suis actionibus proprietatem perfectiuam, & tunc mollities metalli istius medicinae esset cessiua, & non extensiua: & ita per rationem proprietatis sulfuris visa est proprietas argenti viui, quæ dicitur extensiua in sua commistione. Quapropter declaratum est, quare talis operatio non est naturalis, nec simi-

V 3 latur

latur naturæ, quia natura in sua decoctione facit superare arg. viuum in sua mistione, quum ipsa sit causa perfectionis, sicut patet in auro, quod datum est nobis in exemplum: vnde dico vobis, quod quum sit inter alia corpora compositum de minori quantitate sulfuris, & maiori substantia arg. viui, propterea inter alia corpora mineralia præseruatur à combustionem & inflammationem, quæ est proprietas argenti viui perfecti, sicut demonstratur per aliud signum proprium, quia quando aurum ponitur in puro Mercurio, talis amplexus fit de vno in aliud, quod per dulcem amorem nascentem ab eorum natura vnum copulatur cum alio sine separationem, sicut vidimus per præparatorium fermentationis, quia de corpore fixo miscetur cum causa non fixa, quæ postea fixatur per virtutem fixi, dum seruata fuerit eorum virtus media, quæ debet exuberari & con-

cōfortari per scire authentcium sensibili-
tatis. Quare scire valeas, & cum forti no-
titia figas in tuo animo ad videndū, quid
sit perfectio & causa illius, quoniam si
corpus alteratum non recipit leuiter arg.
uium quodcunq; sit, vel suam propriam
substantiam, iudica illud certè esse mul-
tū elongatum à magna perfectiōe.

Ista figura est de metallis imperfectis, in quibus est
corruptio sulfuris & argenti viui secundum diuersas
mensuras, vt per actiones circuli, quæ est de Generatio-
ne Veneris & Martis cum ignitione, et stanni, & plum-
bi, & econuerso.

Excellent	Nimis fortis	combustio & perditio
Calor	motus	Resolutio
diminutus	diminutus	cruditas sine diuisione
Prima actio	Secūda actio	Tertia actio

Parū puri cū minimo impura	grossum cū simp. creata
Confusio	Difformitas
Minimū puri cū modico imp.	grossum cū simpl. cruda
Quarta actio	Vltima actio.

V 4 Post.

Postquam declaratum est, quòd argentum viuum est causa magnæ perfectionis, vt patet in auro & argento, de quibus fac medicinam, sicut tibi diximus, sed nō vulgariter. Vnde dico tibi, quòd intelligere velis cum isto præambulo, quòd de argento viuo non fixo non potest fieri, nec etiam de fixo: immò fit de certis medijs cognitis caris in natura, vocatis et nominatis arg. viu. quæ media non sunt in toto fixa, nec omninò volatilia: & secundum mensuram eorum fixationis & volatilitatis poteris inuenire grossitiem ignis appropriati per signa cōiuncta cum adiutorio simplicium: quoniam aliqua media sunt talis naturæ, quòd grossities fixa patitur ignem fortiorē, quàm simplicitas, quia magis de natura fixa, ideo plus superat ignem quàm volatile, vt pertinet. Vis scire propriè, quæ res sit media, & totum effectum? Est vna substantia realis composita vaporabiliter

biliter de duobus cōtrarijs simpliciter dif-
fentibus specie et non genere. Tamen non
intelligas, quòd contrarietas sit tam ma-
gna, quòd per eam corrumpatur formalis
species generis: immò est causata sub tali
mensura, quòd forma conseruatur in cor-
ruptione eorum, vel indiuiduorum ad vo-
luntatem naturæ in certa proportione,
quæ proportio ostendi non posset, nisi per
figuram & per operationem magistri. In-
tellige ergo mensuram cōtrarietatis, quia
corruptio indiuiduorū causatur per eam,
& in eamet fluit latitudo sine permuta-
tione propriarum specierum, aut detur-
batione, & sine fallacia proportionis, si-
cut fit in sosa (vel soda) & silice in vitro,
quæ de vna latitudine in aliam permuta-
tur, quando tota natura herbæ perdit suā
figuram, & in vitrum terminatur, quod
est de natura lapidis: ergo tu potes bene
percipere, quòd talis corruptio transit

V 5 pro

proprias metas generationis, per quam
natura mutat suas proprias partes ad si-
militudinem suæ speciei sine transgressu
suæ latitudinis, sicut videre potes de me-
tallo ad metallum. Vnde dicimus pro cer-
to, & clarè videre possumus, quòd tunc
species mutatur, quando genus vnius in
aliud transmutatur, & proportio trans-
cendit suam mensuram per magnam de-
structionem innatæ naturæ, quia corru-
ptio fortis, quæ deuorat speciem sui pri-
mi generis, similiter conuertit materiam
mortuam in aliam renouationem, quia
intantum nō potest corrumpere, nec mu-
tare, quin sub aliqua forma habeat ter-
minare: ita quòd multo melius est, quòd in
planta transmutatur in aliqua figura exi-
stenti in potestate sui proprii generis sine
transgressu metarum propriæ latitudinis.
Quapropter cognoscere potes, quòd quan-
do corruptio infra terminos suos sine trāse-
gressu

gressu figurarum sui proprii generis fit,
tunc renouatur bene cum suis indiuiduis
per speciem conseruatam cum corruptio-
ne similis generis: & hoc omni tempore
aduenire per propriam corruptionem, se-
cundum quod mensurata est per artē Geo-
metriæ: tamen si per eam solū vis eam
mensurare, & credas hoc modo bene fa-
cere, nullo tempore poteris consequi hoc,
quod natura habet facere, quia est iuris
(vel vis) naturæ & non artis ponentis su-
am curam similia opera facere, sed eam nō
potest attingere, nisi sagax natura per
vim suam ingeniosum ei adiutorium tri-
buerit: ideo require naturam, quando ars
te deficiet, quod tibi velit succurrere per
pprias mēsuras, quæ arte cognitæ sunt per
proprias formas causatæ solū per solam
naturam, & nunquam per artem: & in-
tellige media et eorū propriam naturam,
quia magnū secretū & nobilissima scien-
tia est

tia est in rebus confusis diuersæ naturæ,
quæ sunt omnes vnius generis, posite per
mediocritatem in vnitatem, per quam cau-
satur fortitudo metallorum de omnibus
virtutibus existentibus, vel quæ possunt
existere in ista latitudine mineralitatis.
Quoniam extrema sunt secundum formas
confusas in proprijs medijs per naturam
compositis cum adiutorio artis, quorum
natura ad voluntatem Artiste, facit ver-
tere suam substantiam totam fixam vel
fugitiuam: & hoc fit sine dubio secundum
quod vnum contrariorum superat aliud:
vnde vnum dicitur propria causa volatis-
lis, et aliud dicitur causa fixa per substan-
tias diuisas contrarietate. Quare tibi pa-
têre potest, quòd de vno, nec de reliquo,
lapis fit, sed de duobus simul, quum in
aliu modum non possimus de volatili in
fixum, nec de fixo in volatilem, nisi per
media teneantur eorum naturæ in vnitatem
te com

te compositionis perfectæ. & quando dicta media sunt completa & fixa, tunc volatile tenetur & ligatur per fixum, quem fortiter tenet concatenatum, ita quod postea ignis eum non superat, sed superatur: tam magna est colligantia, quam solutio fecit illorum inuicem in concordantia facta per catenam nobilis mixture. Iam incipe tuam corruptionem, quæ est proprium instrumentum dissolutionis ad habendum media, quæ tibi supra diximus, quia illa sunt principia artis philosophalis ad habendum finem, & complementum tui desiderij: & bene intellige formas eorum, quia de aere & terra, quod nos appellamus aquam, est verus Mercurius Philosophorum, sine quo nunquam potes aliquid finire. Duo extrema aquæ, quam nuper tibi descripsimus, sunt arg. viii. vulgi quod est totum aereum, et terra mineralis, quæ est fixa & permanens, de quibus separatur

tur alius aer fortior in natura. Deinde quando aqua est facta, quæ computata est pro extremitate aeris, qui tenet medium inter aquam & ignem, videas perfectè omnium elementorum intrinsecationem & amplexionem: quoniam si illa intelligas, tu intelliges magnum lapidem & perfectum ipsius. & non sis festinus, quando eris in opere, sed suavis ad principiandū seu incipiendum, quoniā virtus in isto opere est habere patientiā, postquam opus est inceptum cum cōtinuatione. Ergo sublima cor tuū ad omnipotentem Deum.

Explicit Theorica huius artis intellectiux.

Quamuis iste liber hic intituletur Ars intellectiua, tamen Raymundus in suo Vade mecum, siue clausula testamēti in tertio principio practicali, in capitulo, Quod terra debet esse ex duobus corporibus, in fine ante capitulum, Quæ sit materia lapidis, & quæ requiruntur &c. vocat librum istum, Tractatum de intentione Alchymistarum, quia ibi remittit pro mensura reductionis ad capitulum Practicæ congelationis per viam reductionis, quod sequitur in secundo libro.

PR A-

PRACTICA RAY-

MVNDI - LVLLI.

Corruptio & depuratio fiunt simul subtrahendo partē causæ (vel essentiæ) corruptæ. Qui hoc scit facere cum notitia habita per verum intellectum. Recipe ergo de volatili, et pone fixum in eo per formam bene cognitam, quam dicam tibi: & ita pone in temperato calore, donec fixum sit sublimatum mediante volatilis adiutorio. Sed primò debes intelligere, quòd sublimatio aliquoties accipitur pro depuratione cum sua corruptione sine congelatione. Per hæc tibi dico, quòd comprehendas per unitatem intellectiuam operationum omnia capitula primæ partis. Accipe ergo septies tantū de corpore volatili quod fixum superet, & pone fixum in eo per nouem dies cum continuatione ignis appropriati, qui facit motum talem, qualem vult natura: & vas, in quo ponitur

tur supradicta materia, ponatur ad disruptendū qualitates ignis in balneo Mariæ pleno aquæ, quia illud est quod conseruat per suum nobilissimum calorē tincturas placabiles à sua cremabilitate: deinde habebis duo filtra, vnum subtilius altero, deinde facies tuam materiam transire per grossum filtrum in tali diuisione, quòd totum volatile non separet à corpore per nimiam expressionem, sed illud debes colare inclinando filtrum, vt tota substantia corporis dissoluti mista cum argento viuo transeat per dictum filtrum. Caueas tamē bene inclinando filtrū, quòd nihil de grossitudine corporis transeat, nisi subtiliter colando: deinde recipe filtrum subtile, & totum illud, quod per grossum colauit, fac per subtile transire, donec senties corpus quod est inter simplum & grossum, quod pones infra vnum vas rotundum cum collo longo cum quinque partibus arg. viui.

Deinde

Deinde recolliges terram, quam reperi-
dissolutam ab vniformitate totius compo-
siti cum cautela cognita, quam dicemus in
præsenti.

Processus practica, & prima rota cor-
ruptionis.

TV recipies corpus grossum à simplici
separatum, & in ipsum pones de vo-
latili per filtrum transacto, vt dictum est,
quinquies tantum, sicut de fixo. Deinde
de volatili dimitte in subtiliori filtro ad
separandum terram, quam pone per se, &
interdum grossum corpus cum suo argen-
to viuo sibi addito pone infra mortarium
factum de ligno, de quo fundum sit magis
planum quàm rotundū, nec multum pro-
fundum: deinde gyra & verte totū in cir-
cuitu compositum per mortarium, collige
illas terras, quæ sunt omninò terrestres
& plenas corpore ponderoso cum conchil-
lis, et pone cū corpore dissoluto facto sim-
plici

X

plici

plici infra suum vas rotundum cum collo longo, & hoc totiens reiterabis, donec in composito non sit plus de tali terra quàm colligere possis. Deinde recipe filtrū subtile, in quo est volatile, & illud fac colare per inclinationem ad longitudinem filtrī, & sint venæ ipsius bene stratæ plicando filtrum per longitudinem, super quam transit supradictum argentum viuum bene uniformiter, & quando veniet ad finem dicti colamenti, scilicet depurationis, videbis vnā magnā caudā plenā terrā mortuā argēti viui sublimati, quam terrā collige, vt dictum est suprā, & pone in alio vase de vitro cum collo longo. Deinde recipe corpus grossum, & cola subtile non per expressionem, sed per inclinationem in filtro magis grosso, et simplicum dissolutū iunge cum toto volatili, & pone grossum ad partē: pòst fac transire per filtrū subtile volatile, & primitus infunde

funde in grosso subtiliato, quod erit infra
filtrū, ponderoso: deinde ponendo cum ar-
gento viuo in vase, in quo terra est: pōst
misce grossum cum subtili volatili trans-
actō per filtrum subtile, sed primò subtra-
hes tantum quòd non maneant nisi quin-
quies plus de subtili volatili, quàm de gros-
so corpore ad separandum terram, sicut
dictum, reiterando actiōē omnium præ-
scriptorum, donec videris eum mundum
à terrea immunditia in visibili figura per
proprietaem primæ decoctionis. Deco-
ctionem oportet te reiterare in supradi-
ctis operibus, donec grossum corpus fiat
subtile: & sic completur rota prima pro
conseruatione tincturarum omnium ele-
mentorum.

De corruptione per secundam rotam.

DEinde fac secundam rotam circula-
rem super corpus gracile transactū
per subtile filtrum in digestionē consimili
X 2 primæ,

primæ, quæ est digestio perfectionis. Et hæc sunt opera quæ Philosophi dicunt quatuor, cōtritio, imbibitio, decoctio, solutio, facta per ignem naturæ, nō per viam humanam, nisi in separando grossum à subtili, & terram à compositis ad citius expediendum: quoniam quando res plena implet vnā vacuam, impedit consequi actū perfectum. Propterea subtiliamus cum leuigatione, & separamus leue à ponderoso, & econuerso sine transgressu termini propriæ latitudinis, sed secundum exigentiam, quam natura requirit, & rectum ordinem operationis cuiuslibet regiminis volumus inclinando perfectioni naturæ.

Putrefactio compositi.

Post dictorum complementum pones in fimo totum cōpositum dissolutum, quem finū prius posueris in quodam vase terre perforato in circumferentia, quod intret balneum: & sit balneum continuè
ple

plenum aqua: & hoc dicitur propriè furnus secretus Philosophorum, in quo causabitur causa supradicta, seu materia dissoluta, & continues ignem per modum supradictum quadraginta dierū spacio, quia sic stabilitum est, ut melius possit essentia perfecta separari à putrido, & leuari superius in altum per sublimationem, quæ postea portatur in fermentum cōpletum.

Separatio aquæ.

POST dictum terminum recipies compositum, & inde separabis aquam, quæ propriè fit de raritate terræ, & de spissitudine aeris per distillationem in balneo Mariæ, & gubernas ignem uniformiter, donec videas aquam distillari per virtutem dicti caloris. Et hoc tibi scire facimus, quòd humor, qui distillatur per calorem balnei, est aqua pura per proprietatem suæ frigidaæ naturæ, & sui effectus.

X

3

Separa-

Separatio sui aeris.

Quando videbis quòd nihil aquæ poterit plus haberi per calorem balnei hoc sit in signum, quòd in igne actiuiori debes separare aerem, qui est vapor magis calidus, & maioris perfectionis, quia aliquid de fixo tenet ligatum per uniformitatem dissolutionis. Vnde patitur ignem respondentem sui puncto: separa ergo aerem per ignem appropriatum factum per cineres, sicut aliàs tibi declarauimus. Hic est fermentum superius nominatum factum de duabus naturis, de quibus componitur virtus media, quæ est inter extrema fixa & volatilis, de quibus vnum sal causabitur artificialiter.

Separatio ignis. Elementorum extractio.

Aere separato, deinde separandum est elementum ignis cum simili igne cineris sicut aer, licet modicum fortiori per hunc modum, quòd aqua per balneum distil-

distillata, reducatur super feces, & inhumetur per triduum, deinde per cineres distilletur, ignem uniformiter cōtinuando, donec nihil per illum calorem percipiatur distillari: hoc factō, ponatur aqua per se ad distillandum in balneo, & ibi residebit post aquæ distillationem ignis inferius cum modico aere immisto, quem supra cineres exsiccabis, aerem recipiendo cum alio prædicto. (Nota hīc, quomodo post inhumationem distillatur primò per cineres, quod tamen alibi primò fit per balneū: sed hoc fit hīc, ut à terra per medium aquæ extrahatur aer, qui in se etiā continet ignem, ideo summè nota.)

Rectificatio Elementorum.

Elementis sic separatis, ipsa nobiliter rubificabis, quia rectificando per septenam distillationem, digeruntur cum magna appropriatione. Et nota, quòd de elementis humidis separantur partes, quæ

X 4 non

non sunt de specie suæ cōpositionis (de qua separatur terra, de aere ignis) quia in ventre humidorum vel verè aquaticorū portantur species nostrorum spirituum, quæ per virtutem ignis à corpore soluuntur, et in aquam ambiguntur: deinde bene mundantur & lauantur in magna digestionem sicut aliàs tibi reuelauimus, & adhuc parati sumus tibi plus reuelare et dicere, donec intelligas, dum terminum suæ moræ pati possis, quia in scriptis nolo tradere in longa summa negocium, quod rotundum est vt pomū, quoniam in circulo rotundo habetur totus intellectus præsentis artis.

*Introducō redūctiōis faciendæ per intentionem
alterius digestionis per Theoricam.*

Quando elementa fuerint rectificata, adiunge partes fixi, (scilicet terre vel ignis) cōminuti per calcinationem cum humido volatili ad dissoluendū. Propterea

terea tibi dicimus, vt aspicias & intelli-
gas doctrinas nostras, quas per Theori-
am tibi dedimus, scilicet quòd sulfur non
superet magnam perfectionem vniformi-
tatis, quæ venit ab argento viuo: & in-
tellige principium tuæ reductionis, quam
natura facit per dispositionem tui nobilis
intellectus, quia vnus fumus subleuatur
à supradicta terra, quæ est prima causa
tui cōgelamenti. Vnde aliquæ partes sunt,
quæ sunt coniunctiue & aliæ diuisiue: pu-
ræ coniunctiue sunt de pura essentia veri
compositi: sed quia aliæ non sunt de simili
causa, ideo diuidimus eas adiungendo pu-
ras naturaliter. Et hoc solummodò facit
natura, quæ trahit per virtutem attracti-
uam illud, quod est de sua essentia, & di-
mittit eijciendo per virtutem expulsiuam
totum illud, quod non est de suo compo-
sito: quæ separatio nunquã posset fieri ma-
nualiter, vt plures gentes credunt sine na-

X 5 tura

tura cum modo debito & propriè cognito per magnum intellectum, quia partes puræ & etiam impuræ, quæ per ignem cremantur, & in terram vertuntur, sunt ita simpliciter subtiliatæ, quòd non posset fieri separatio, nisi natura ibi esset, quæ in suo ventre trahit illud quod est de sua essentia, & extraneum renuit. Tene certitudinaliter, quòd sic vult natura ad perueniendum suæ perfectioni: & quando conceperit fumum fixum in suo ventre, conuertit eum volatilem, quando postea totum separatur à causa obscura (cinere visibili) quæ inferius remansit, & debet residere per sublimationem.

Praëtica congelationis per viam reductionis.

Sintelligis causas prædictas, tu purè poteris congelare ad velle tuum, quoniam sicut soluitur, sic congelatur cum observatione actionis cōtrariæ. Recipe ergo de aqua separata, & de illa imbibe tuam
ter-

terram secundum proportionē suæ virtutis
(scilicet nec parum, nec multum) & post
continua decoctionē in furno secreto, do-
neceam videas congelari, & talem im-
bibitionem, decoctionem & congelatio-
nem reitera, donec videas tuam terram
albam post multos colores. Mensuram
istius congelationis & dissolutionis fa-
ctam per reductionem non possumus ali-
quo modo facere, quod sit cognita natu-
ræ operanti, nisi per scitum sensibilita-
tis, per quem habemus proportionem exi-
stentem inter duas propinquas mensuras,
quæ proportio non recedit à sua specie,
& quia non separatur à sua specie, citius
adiungitur in sua potissima complexione,
quæ est calida & humida: & ideo conser-
uata est per certā et cognitā maneriem
congelandi, & deinde resoluendi respe-
ctu proportionis cognitæ, in quantum est
possibile: ergo roga Deū omnipotentē gu-
berna

bernatorem omnium, ut te adiuuet venien-
di per mensuram ad dictam proportionē,
quia ille, qui propinquus est, maiorem par-
tem habet in opere. Quare debes intelli-
gere, quod dicta cōgelatio media & non
extrema: quoniam si esset extrema, sub-
stantia gelata spiritus in humido volatili
non maneret. Iterum similiter si dissolu-
tio, quæ est eius oppositum opus, participa-
ret in sua extremitate, generatio actionis
sulfuris totaliter corrumperetur, & de
facto submergeretur in gurgite fataliæ,
quia generaretur calor et siccitas per ap-
positionem substantiæ humidæ in mensu-
ra nō seruata per artem Geometriæ. Pro-
pterea caueas, ne nimia siccitas vel nimia
humiditas per appositionē improuise fa-
ctam, vel excessiua administratio nō cor-
rumpat magisterium. Forma conseruandi
prædictam mensuram propinquiorē natu-
ræ ad perueniendum dictæ proportioni in-
quan-

quantum est possibile, est, quod tantum
lebet continuari dicta decoctio super com-
positum, quantum sua dissolutio requirit,
& tantum per imbibitionem dissolvere,
quantum optat per decoctionem. De hoc
habimus exemplum, ut melius intelligas
nos in graduatione per signum demonstra-
bile, fiat una figura de septem literis con-
siderando contraria & extrema ibi exi-
stentia, quæ sunt calor, frigiditas, sicci-
tas, humiditas, congelatio & dissolutio,
ut patet in figura hic inscripta, quam omi-
si, quod esset manca & inintelligibilis cū
aliquot lineis, donec melius exemplar na-
ctus, apponatur à me vel ab alio.

Et ita patet, quomodo omnia extrema
transmutantur in eorum proprijs medijs
gradualiter in tanta concordantia, quod
nullus credere posset, nec aliquis homo in-
telligere potest, nisi per scientiam sensibi-
litis, quæ non potest acquiri, nisi per in-
telle-

tellectum, quem dat nobis spiritus agio-
graphus, vnde aliquam partem suæ pro-
priae essentiae in nostra mente habemus
per propria instrumenta bene concatena-
ta cum fortissimo ligamine, quæ fecerunt
nos intelligere & sentire magnam nobi-
litatem transitus mediorum, quia inquan-
tū approximantur eorum perfectioni,
intantum elongantur ab eorum corru-
ptione. Habes ergo scientiam & claram
artē infallibilem nobiliter, mensura nun-
cupatam, in certis gradibus propriae Geo-
metriae, quam tibi dedi, si tibi fuerit con-
cessa per illum, qui dat omnia, vel subtra-
hit ad suum placitum. Quare respicias in
te, si te voluerit inspirare perscrutan-
do formam, quæ est propria rota ipsius
gradationis, quia nunquam fuit homo
nec philosophus, qui præsentem regulam
in tanta amplitudine tradiderit per ar-
tem, sicut nos facimus. Et si bene notaue-
ris

is intrinsecationes prædictorū, bene intelliges totum actum nostræ imbibitionis in opere completo. Adbuc intelliges hoc, quod inuenimus in scriptis per Iohel Prophetam super istam mensuram, & super omnes causas profundabiles in certis gradibus formarū cum arte, quam tibi dedimus in summa breuifacta cū proprio puncto, extremitatū ad contraria concordandum. Secretius omnium regiminū est forma imbibitionū omnium. Audias quid dicit Bonellus Doctor probus: In ista aqua est odor maximus. et scias pro certo, quod totus intellectus Philosophorum est in imbibitionibus, quoniam si cum aqua scias imbibere, & cum certa mensura mensurare, quia opus nostrum est in aqua sapientum, & regimen operis, quia aqua nostra facit dissolui, coniungi corpora, & gratiose depurari. In aqua est totū nostrum scire et secretum, et finis desideratus. Vnde
pro

pro scientia sic tibi dedimus artem mensuræ cum bona voluntate, quam transtulimus ab arte Geometriæ, & ut bene intentum compleas, tibi nuntiamus:

O mensura omnium imbibitionum quantum facis corpus placabile.

O mensura aquæ cœlestis toto mundo es substantialis.

O mensura quantum facis temperatum corpus.

O mensura quomodo id alligas.

O mensura quomodo coniungis mundum, & elongas eum à corruptione.

O mensura quomodo facis corpora perpetua, et ponis in aurum omnia metalla.

O mensura beneficis mundum regere & conseruare, facere mori & viuere.

Cum mensura natura regit mundum, & totum, quod est per naturam compositum.

O mensura quomodo facis congelare hoc, quod dissoluisti & bene coniungere.

Quare dico, si mensura non esset, nunquam profectus à lapide saltare posset. Quando volueris ergo lapidem benedictum, de electis medijs accipias ipsum, quia

quia medium et omnes eorum naturæ, non
sunt aliud quàm puræ mensuræ.

De sublimatione sulfuris, reductione completa.

Quando habebis H naturaliter con-
gelatum in G, et colores omnes fue-
rint transacti, tu recipies totum congela-
tum, & pones infra vnū forte fundum de
terra, qui sustineat ignem fortem: et fun-
dum illud collocabis supra furnellum sine
adhærendo parietibus furni, sine alutello
alio, ita quòd subintret furnum dempta
superficie, & sit bene lutatum contra fun-
dum, & bene adæquatum furno: pòst po-
ne supradictū fundum de terra vnā ma-
gnam cucurbitam de vitro, cuius fundum
sit apertum, quod sit sine fundo in tanta
apertione, sicut est latitudo & amplitudo
fundi de terra, ita quòd iustè adhæreat
vniformiter dicto fundo terreo, dum fue-
rit superposita, & bene inuicem sint ista
vasa lutata & vnita cum cappa posita su-
per

Y per

per orificium vasis vitri habentis duo
alembicos: pòst incipe ignem de carbo-
nibus in circuitu lutaturæ vasis per supe-
rius, donec vas vitreum temperatè cale-
scat. (Hoc puto fieri ad siccandum lutatu-
ram, & ad calefaciendum primò vitrum
ne per ignem cum flamma, quæ fieri de-
bet in furno, vas, quod esset frigidum, ubi
ille ignis desupra fieret, frangeretur.)
Pòst fac ignem in furno cum flamma, &
in hoc sis cautus, quia opus est vt facias
tam fortem et magnum ignem, sicut pote-
facere, quia nō sublimabitur, nisi per for-
tissimum ignem, quia est inter fixum &
volatile, & scias pro certo, quòd est inter
fixum et volatile, sed cum fortissimo igne
sublimabitur: vnde magis fixū remane-
bit semper magis bassum, tamen separa-
tum à suis fecibus, & magis volatile sem-
per altius ascendet secundum punctum
ignis graduati correspondentis suæ pro-
priæ

ia naturæ. Recipe ergo illud quod in-
uenies sublimatum, & per certos gradus
per D, G, congelatum, quia hæc est pro-
priè substantia Mercurij sublimata in
conservatione suæ humiditatis, conuersi
purum sulfur nō vrens, factum et crea-
tum de substantia inexterminabili. Ista
est substantia media, ista est virtus pon-
terosa, ista est forma mensurata, quam ti-
bi suprâ diximus in capitulo de nobili ma-
teria, quæ est causa magnæ perfectionis.
Neces, quas in fundo reperies de natura B
& C, & separata à D, quæ sunt contra
naturam, ideo projice eas tanquam inu-
tiles, quia non sunt nisi turbatio & con-
fusio. Aliqui sunt, qui ad melius simpli-
ficandum & vniendum dictam substan-
tiam claram sublimant altera vice: qua-
re, si volueris sublimare, sublima sine fe-
ribus cum igne appropriato secundū exi-
gentiam suæ proprietatis.

T

2

Fixatio

Fixatio aquæ & aeris.

Postquam habueris subtilem substantiam & mundissimam Mercurij per sublimationem in certa mensura, illam debes fixare per operationem correspondentem suæ proprietati, quia sic oportet fieri priusquam omnium corporum permutationum sit perfectio cōpleta. Quando ergo volueris eam fixare, hoc facies per exuberationem corporalem. Recipe ergo unciam unam argenti puri & amalgamam cum duabus partibus argenti viui depurati per sublimationem, quam appellamus rectificationem (credo esse distillationem per alembicum, aut lauacrum eius cum sale & aceto) & cum ista amalgama addas decimam partem sulfuris sublimati, et pone totum in vna cucurbita cum vna parte suæ aquæ, & pone ad coquendum in balneo Mariæ, donec fuerit congelatum: postea pone super cineres ignem vigorandi gradum.

radatim, donec fuerit subleuatum illud
quod fuerit volatile: pòst permitte vas fri-
escere, & totum illud, quod fuerit subli-
atum, reduc super feces, quæ sunt claræ
& pulchræ cum altera parte similis aquæ
dictæ, deinde coque totum in balneo
Mariæ, donec congelatum fuerit: pòst po-
ne ad sublimandũ in cineribus, vt suprà.
Et sic reitera, scilicet solutionem mediam
et congelationem, deinde sublimationem:
vigilando semper ignem, donec fixata sit
in aqua ad duplum terræ: quia scias pro-
certo, quòd in qualibet reiteratione dictæ
congelationis omni tempore fixatur ali-
quid de re, quæ magis propinqua est fixa-
tioni, quia in dicta materia est ligata cau-
sa volatilis, quæ retenta est in basso per
talem proprietatē, scilicet quando fixum
superat volatile semper per puncturam
ignis credit fugere: sed cum causa fixa in
suis proprijs interioribus teneat volatile

Y 3 con

concatenatum, nunquam postea potest
velle suum complere, & si velis scire pro-
priam differentiam, quæ est inter fixatio-
nem & congelationem discrepantia, ta-
lis est, quia est actio propriæ differentie,
quæ dat instrumentum, quod bonus Ar-
tista incipit in forma operandi in igne be-
ne graduato, quia sine igne cineris non po-
test totaliter fixari. Et si non fuerit per
eum materia separata, quod fit in subliman-
do aliquid causæ volatilis ad abbrevian-
dum opus fixationis: sed dummodò non te-
tædeat in magna mora temporis, cuius na-
tura indiget ad opus suum, poteris fixare
de dicta aqua quantum volueris, sed nun-
quam in fine penitus erit fixa: immò per-
cipies, quòd semper vltima congelata mi-
nus fixabitur quàm præcedens.

Quia si velis in I, H, quod est sulfur,
fixare, oportebit ibi ipsum congelare per
ignem magnæ mutationis, quem tibi su-
prà

prà diximus in reductione. Et quando aqua gelata fuerit in forma mensurata, postea pones L super K similiter cōgelari, quia sicut in I, H per K fixatur, sic in I per H, totū K congelatur, quando per solutionē H, I fluunt in K, sic per illos tres, L cōgelatur postea, & sicut L cōgelatur, sic K fixatur in tali pportione, quòd magis resistit igni quàm antè faciebat in sua cōgelatione. Et quando L gelatur, M ponitur super L, et sic M gelatur: L cōfixatur post suum gelamentum, & K fortius quàm L: & deinde similiter L fixatur, quoniam M non fit nisi congelari, & sic transit opus istius fixationis vsque de G: quare potes in teipso sentire, quòd postquā L congelatur, fixatur per virtutem decoctionū & imbibitionum. & sicut dictum est de K, sic intellige de alijs literis. Hæc fixatio non posset fieri per solam assationem, nisi esset opus dissolutionis. Quia per

causam earum imbibitionum facit natura in causa humida omnes suos motus, talimodo, quòd tātum facit ei pati quòd suum humidum facit sequestrari cum adiutorio nostræ assationis. Et sunt causa proxima mortificationum, & per assationes sunt mortificationes, quæ transierunt per veras pausationes: & ad intelligendum præscriptam figurā reperiēs quòd K est magis fixum quàm L, & L magis quàm M. Et sic de alijs potes intelligere clarè, sed inueni aliam practicam, quoniam aliquando volatile est ita subtile, quòd portat fixum secum, nisi bene custodiatur, quia totum fit per calorem ignis appropriati: & sic sine igne cineris potes bene fixare, sed cum longiori tempore & cum patientia, quoniam per hoc opus melioratur, quia per congelationem totius sublimati aqua existens in suo ventre, facit armoniam suæ fixationis, & armatur à natura fixa ad debel.

lebellandū sæpe in igne ardenti. Et quan-
do, per quem volueris de duobus modis, fi-
xaueris aquam tuam, similiter fixabis
duas partes aeris: & quando hoc fixa-
tum fuerit & bene inceratum, projice
vnam partem super mille (aliàs centum)
Mercurij, aut cuius volueris corporis, &
habebis argentum purum melius quàm
de minera, si volueris illud probare per ra-
tiones præcedentes à sua proprietate se-
cundum cursum naturæ. Et nota, quòd
virtus multiplicationis venit per exube-
rantiam naturæ mediorum (scilicet fer-
mentorum) quia natura boni medij (seu
sulfuris) in natura melioris conuertitur
(seu fermenti) per reiterationē solutionis
& congelationis: considera ergo super na-
turam mediorū, sicut reuelatum est. Item
considera causam fixationis per cōtrarie-
tatem: & nota, quòd fixum semper reti-
net plus, & attrahit naturam fixi quàm

Y 5 vola.

volatilis, & conseruat contra ignem: & ideo Geber in vltima præparatione lapidis præcipit, quòd post separationem vel sublimationem fixetur, & postea dissoluatur, & post præcipit calcinari illud quod non potest dissolui, quia talis est vltima præparatio. Causatur differentia inter corpus & spiritum, scilicet inter volatile & fixum. Hæc differentia habet locum tam in metallo, quàm in corpore calcinato totius fixi, quamuis calcinatum magis retineat quàm metallum. Fiat ergo vna parua latitudo istorum duorum contrariorum generum, vt simul representata lucidius & melius possint influi in tuo intellectu: quia causam vnius contrarij nõ potest aliàs demonstrare vel discooperire, nisi in præsentia sui cõtrarij, quia sic vult ratio philosophiæ data per auctoritatẽ sic dicentẽ: Opposita iuxta se posita, magis elucescunt: & , quia inuicem
sunt

sunt cōtraria, sunt operationes cōtrariæ:
quia vltimus terminus cōsequentis et im-
mediatæ operationis fixi est volatilitas,
& volatilis est propriè fixatio. Faciamus
ergo cōcordantiam cōtrarietatis per ope-
rationē artificialem sic, quoniam de plu-
ralitate fit vera vnitas per mīstionem na-
turæ confortando medium naturæ: dein-
de intellige causam, quia interdum in ter-
ra fixatur. Volatile corpus fit volatile am-
bobus correspondētibz ad vnum cer-
tum terminum, quia inquantū spiritus
fixabitur per rectam naturam, intantum
corpus fit volatile per suam naturam, quæ
volatilitas correspondet mensuræ fixa-
tionis spiritus, & fixatio spiritus corre-
spondet mensuræ volatilitatis corporū, ta-
li modo, quòd totū est fixum, et totū vola-
tile. Sic vides per virtutē diuersarū men-
surarum, quòd Philosophi faciunt corpus
magis fixum quàm prius erat existendo
in sui

in sui natura per naturā volatilem, quam recipit à spiritu: & sic habes scientiam Philosophorum ad inueniendum mensuras, quas cognoscunt per proprias latitudines punctuatas ad exigentiā certorum punctorum venientium à contrarijs operationibus fixi et volatilis: & ita talimodo facimus de contrarietate veram concordantiam.

Miscibilium forma.

Forma misticionis, quæ fit in prima misticione, disponit miscibilia ad suscipiendum formam Elixiris, quæ fit per differentiam specialem: & hæc forma specifica, vnde meliori iudicio dicimus, quātum ex parte habilis materiæ lapidis præparati, & fermenti præparati, aquæ inspissatæ, & olei terminati: ex parte quidem vltimæ misticionis constat in modo faciendi per differentiam specialem: nam terra, aqua & oleū in vnica reductione in simul
non

non ligantur, quia non solum siccitas terræ mortificaret oleum, sed phlegma aquosum, frigidum eius mortificaret, calidum aut siccum euolaret in fumum: ideo eleganter præceperunt Philosophi, ut aqua prius figatur & inspissetur per reductionem illius ad naturam olei, quod est corpus liquidum, & ut illud postea post reductionem ultimam submergatur in oleum suum, & ipsum similiter terminetur in Elixir perfectum. Ista est mistio naturæ, quia natura facit eam, & non ars, licet hoc fiat per modum sibi datum cum calore communi temperato respectu essentiae naturæ. Per rationem istius misionis dicebant Philosophi, quod nostrum magisterium non est opus mechanicum vulgare: immo est opus naturæ, sicut patet per suam misionem naturalem. Et intellige, quod per virtutes misionum supradictas exiuit causa mediorum huius artis, per quæ natura transit

transit ad complementum per causam propriam mediorum naturæ: nec est alia causa nisi per misionem factam vaporabiliter de duobus extremis materialibus existentibus in generatione naturæ metallicæ liquabilis cum proprio & necessario motu facto per excitationem caloris mensurati ad exigentiam essentiae virtuosæ naturæ metallicæ: & sunt ista duo extremitates, sulfur & argentum viuum, vnde saltant humores & vapores, à quibus vaporabiliter cum successiua & continuata operatione creantur metalla nostri magisterij per naturam transeundo de vno in aliud successiue: quia natura, quæ per aptitudinem materiæ suæ habet compleri, per suam magnam sapientiam & diligentiam vniuersalem non transit de extremo ad extremum sine complemento omnium suorum mediorum, sicut declaravi in philosophia huius artis, quorum

um naturam supremè habes notare in
sto magisterio, si de corporibus metalli-
is volueris facere perfectam transmuta-
tionem. Dicimus, inquam, quòd multa sci-
entia naturali indiges, qui de dictis me-
dijs intellectu omnium qui nituntur con-
uertere essentiam vnius metalli in essen-
tiam alterius, de quibus nō est aliquis nisi
fuerit philosophus, qui perscrutatur cau-
sas, à quibus effectus condescendunt.

Coniunctio terrarum Solis & Lune.

Magister Arnoldus de Nova villa
reuelauit in suo Rosario post alios
Philosophos, quòd aurum & argentum
per symbolum naturæ, quod in eis est no-
tabiliter, inter se conueniunt, & in ma-
gna participatione vnum cum altero in
natura metallina, sicut homo & mulier
in natura humana. Hoc intellige in prima
mixture, quæ debet fieri inter ipsa & per
viam reductionis: cū qua re Philosophi re-
uela-

uelauerunt hanc conuenientiā & affinitatem, & ad euitandum difficultatē coniunctionis, quam spiritus debet facere cum corpore, quia si corpore argenti vis tantummodò facere tuam copulationem per modum reductionis, natura esset nimis remota in affinitate, & per consequens erit nimis difficilis copulatio corporis lunaris cum spiritu per rationem grossæ substantiæ terrestris per dissolutionem euacuatæ cum sua substantia corruptibili respectu Solis, & nimis elongata et separata à natura argenti viui, quia vnum corpus quanto plus separatur à natura sui argenti viui, tardius cū illo adheret, quia per amorosam affinitatem medijs spiritualis, qui debet colligi cum corpore in vnitæ fixæ & attractiue compositionis fit coniunctio argenti viui cum corpore. Et per hoc, quòd maior quantitas argenti viui est in compositione auri, & per consequens minor
cor=

corruptio, quum tota sua materia sit pura
essentialis & incorruptibilis, Philosophi
posuerunt loco virtutis agentis &
masculi, quia propinquius adhæret natu-
re arg. viui, ratione contenti in ipso scilicet
et sui argenti, quod portat symbolum &
affinitatem in cōcordantia amorosa cum
materia sua similis, quæ appellatur argen-
tum viuum, quia aurum non potest pati
tam fortem corruptionē, quin in sua sub-
stantia terrestri, quæ appellatur grossi-
or ignis, sit plus de compositione argen-
ti viui incorruptibilis, quàm de sulfure
corrupto: quia sulfur suum est tota pura
materia essentialis respectu substantiæ
argenti, quæ est grossior & impurior &
minus fixa, & per consequens magis cor-
ruptibilis. Et per hoc argentū viuum ha-
bet minorem adhærentiam cum substan-
tia argenti, quàm cum substantia auri, ra-
tione maioris contenti naturalis existen-

Z tis

tis inter aurum & argentum, quia substantia auri non mistionatur mistione grossa respectu corporis lunaris: immo potius fit mistione minima, ratione partium essentialium minus subtilium, in tantum quod quando ipsum aurum solum est, vel cum societate submergitur in Mercurio & in profunditate sui verticis absconditur tanquam ignis & calor naturæ: & per hoc fixatur Mercurius, quod illud est, quod digerit substantiam Mercurij et indurat cum adiutorio temperantiæ receptæ à substantia corporis lunaris, quod est proprium & proximum principium originis omnium ad indurandum spiritum digestum per ignem naturæ. Et per hanc rationes ad citius expediendum & meliorandum commistionem, & quod præparatio non confundatur, & quod unum ab alio recipiat temperantiā cum maiori propinquitate in natura & affinitate, dixerunt
honor

norabiles Philosophi, quòd arg. viu. cum
ole & Luna leuius mistionatur, quia
arg. viuum cum arg. viuo citius miscetur,
quia in illo recipit facilius amicabilitatē,
inde cū auro immediatē, & postea cum
argento, quia melius participant cum na-
tura sua, vt patet in eorum reductione: &
per hoc percipe secretum, quòd aurum su-
per omnia alia corpora penitus submergi-
tur in Mercurio, sicut prius dixi, quia
Mercurius nimis libenter recipit illud
quod est de sua pura natura, quia in illa re-
cipit tantam alleviationem, quòd insepa-
rabiliter vniuntur: et ita econuerso renuit
causam remotam. Intellige per causas iam
dictas, quòd in principio tuæ reductionis,
quæ est principium compositionis lapidis,
aurum et argentū naturaliter conueniunt
ad præparandū principia, scilicet sulfura
album & rubeum, mediante aqua alba et
rubea cū suis proprijs fermentis: & sic fit

Z 2 prima

prima pars, sed in secunda parte scilicet in compositione Elixiris & fermentationis disconueniunt, quia in Elixiri argenti nihil intrat nisi argētum purum cum suis principijs albis: nec in Elixiri auri, nisi aurum purū cum suis principijs rubeis. Et si multiplicata est tinctura per fermentum

Recapitulatio magisterij in summa
abbreviata.

TV debes in te recolligere, quòd virtus formatiua existens in materia seminali, est influxa in calore & spiritu sicut in materia simplici. Et calor cū dicta virtute est anima, nō sicut actus corpori organici physici portans in ipsa potentiam vitæ, sed est tanquā faber in sua fabrica, fabricans suum clauum, vel rem aliam secundum formam sui intellectus. Et per hoc vocatur fabricatrix & formatrix sui humidi passiui per hoc, quia fabricand

ando inducitur per sigillationem, & fa-
cit venire in mutatione diuersorum colo-
rum conuenientium secundum suum sen-
sum & intellectū suis actibus & proprijs
operationibus, digerendo, terminando &
condensando secundum naturam suam:
deinde habebis in notitia suos colores cū
omnibus suis causis. & tu scies per inda-
tationem naturalem proprios motus suae
naturae cum administratione scientifica
ignis communis gubernati per artem ad
exigentiam essentiae naturae sine trans-
gressu supradictae virtutis informativae,
quae dirigit calorem secretum ad digeren-
dum suum humidum spirituale, cum quo
miscetur per mutationē coloris in colore
misto: & deinde in colore albo, & ultimò
in colore rubeo. Et hoc tibi sufficiat de
dispositione tuae materiae, quia natura in
ipsa mirabiliter operatur ad suam perfe-
ctionem, cuius motus sibi ipsi ita adherent

Z

3

vni

Uni via & ordini, quòd in meliori manerie & certiori nullus homo mundi posse excogitare.

*Practica totius magisterij in generali recepta,
& est capitulum optimum &
practicum.*

PRima causa, quam debes habere in tuo intellectu, est habendi magnam quantitatem argenti viui, & in illo debes lauare corpora, quodlibet per se conterendo, imbibendo, & decoquendo in balneo Mariae, & qualibet vice distillando per filtrum (aut pannum) & separando nigrum innaturale, quod est eorum primum coopertorium. Ista operatio reiteratur totiens, donec corpus lunare in toto separetur dicto suo coopertorio, ita quòd sit album ad modum terræ albæ, siue luciditate metallina. Ista terra bibit & recipit nimis libenter argentum viuum, quia est sibi humidū radicale in tota sua

ua natura: & per hoc debet dissolui per
digestionem continuatam, sicut dicemus.
postea, scilicet post separationem dicti sui
coopertorij: quam separationem cognosces
per suam calcinationem, vel inde parum
& modicum ponendo super carbonem
(vel super laminam ignitam si nigresca-
t illam) & nisi conuertatur in album,
adhuc tenet de dicto suo coopertorio, quod
prohibet receptionem arg. viui tanquam
extraneū à sua propria natura: et si fuerit
album, illud recipies, & reiterabis totiens
prædictum regimen, donec transierit per
filtrū grossum cū reiteratione calcinatio-
nis. Tunc videbis arg. viui dissolui in colore
cælesti, & pones qualibet vice illud, quod
fuerit dissolutū in tua calcinatione in vno
vase ad partē: & sic sublima, siue distilla
aquo sitatem Mercurij à substantia ter-
restri, vt creari possit nitor & fulgor in
lapide nostro, prout nobis natura demoni-

Z 4

strat

strat in auro et argento, quorum splendor non cōstat, nisi de subtili aqua Mercuriali terminata & considerata in ipsa. Et per hæc metalla habentia subtiliorem humiditatem, & puriorem & magis densam, sunt plus fulgentia & magis resplendentia: & per hanc causam aurum resplendet super omnia metalla, deinde argentum. Item albedo in materia metallorum cōstat, & causatur ab humido mercuriali causato & terminato per siccum terrestre multum subtile & fortiter digestum. Caueas ergo, & bene inspicias, quod habeas terram bene subtilem & bene digestam, quia ubi fuerit bene digesta, bene simpla, & bene subtilis facta per digestionem caloris complexionalis, tanto plus desiccabit suum humidum mercuriale, & subtilius penetrabit in profundo, quam faciant calces vulgariter factæ & ignoranter deductæ per ignem cōmunem. Et
quan-

quando sic omnia fuerint facta in materia simplici, recipe totum dissolutum separando puluerem, & fac transire totam istam dissolutionē altera vice per filtrum ad melius mundandum: & si pro prima vice transierit per grossum filtrum, recipe eam & fac transire per subtile & magis simplicum filtrum, & sic separabis subtile à grosso: deinde recipe grossum corpus, & illud calcina tantummodò vna vice, si volueris, & post reduc eum ad suū regimen, faciendo eum transire per grossum filtrū, donec totum transierit: & sic poteris reiterare quoties volueris, donec totum fuerit dissolutum: quia qualibet vice resoluitur magna quantitas, sicut potes percipere in recto pondere libræ. Tamen sunt quāmplures, qui ad abbreviandum istud regimen, postquam terra alba fuerit semel, vel bis resoluta, ponunt totum ad putrefaciendum sub intentione separando

Z 5 sub

substantias per sublimationem, sed postea habent maiorem pœnam in secundo regimine, quando venit in separatione animarum. Quare dico tibi, quòd quanto plus reiterabis primum regimen, dum fuerit notabiliter & bene factum sine combustione tincturæ, in tanto plus abbreviatur secundum regimen cum leuiori separatione ratione essentiarum putrefactarum & subtiliatarum in primo regimine, & quanto minus, minus. Item dico, quòd ad purificationem elementorum distillationes sunt nimis longæ propter viscositatem aquæ & aeris: & ideo, si volueris abbreviare tuas distillationes, pone in plures partes (id est vasa & cucurbitas) & quamlibet partem pone in suo alembico, & distilla quamlibet per se in suo balneo, & habebis abbreviatum opus, & possunt poni omnia elementa in vno balneo longo.

De tri-

De tribus humoribus in compositione argenti viui repertis.

Ratione proprietatis cuiuslibet dietarum substantiarum Philosophi realiter demonstrant, quòd in compositione arg. viui, sicut reperitur in sua propria minera habentur proprii humores: primus est frigidus & phlegmaticus participans cum prima terra, quæ tantummodò eam humectat materiam totam: & ista amplificatur in larga dissolutione. Tertius est in ipsa subtiliter vnctuosus participando cum tertia substantia terrestri: & iste est, qui causat subtilitatē in substātia, in qua est sine inflammatione. Secundus est mediocris humor radicalis, & cultus, et imbutus in essentialibus partibus secundæ terræ, quæ nunquā separatur ab ipsa: & de istis duabus medijs substantijs constat proxima natura mercuriosa in sua pura radicalitate, & nostrum arg. viuum
volat

volatile, incombustibile & aereum, à quo
omnis causa germinandi et oriendi habet
crescere et multiplicare cum sua pura ma-
teria, et natura: & humida radicalis com-
posita de duabus substantijs, scilicet de
terra mediocri, & de aqua media inuicem
symbolizantibus in natura, & continentibus
quatuor elementa, de quibus indiget
pro forma suæ proportionis, & sunt sul-
fur & arg. viuum in eorum proprijs radio-
calitatibus creatis in vase naturæ pro-
ximæ ab vno latere vitrioli & sale, sed in
alio latere constat principaliter cum me-
tallo imperfecto, id est præparato, vel
Mercurio sublimato. Separa ergo hanc
preciosam substantiam à vitriolo & sale,
& ab omnibus humoribus cum illis parti-
cipantibus, et intellige reducendo aeri, si-
cut natura tibi demonstrat: quia quum di-
ctæ substantiæ radicales argenti viui iam
dicti concurrant in sua compositione per
qua

quatuor elemēta, repertum est, quòd partes terrestres mediae in natura calidae & aereae symbolizantes per igneitatē simplicem sunt vi subtilitatis intantum ligatae & coniunctae, quòd nulla illarum partium potest resolui ab alia: immò quaelibet resoluitur in qualibet sibi simili in compositione homogeneitatis, vel quaelibet fixatur cum qualibet per fortem unionem aut colligationem, quam habent abinuicem virtute partium minimarum adinuicem coniunctarum & ligatarum cum calore aequali conculcato multiplicata inaequalitate in vasis mineralibus secundum naturae debitum ad exigentiam suae propriae essentiae. Et ratione dictarum substantiarum aquaticarum potes causare per te ipsum vnā aliam latitudinem: & nota, quòd tertius humor vinctuosus per sublimationē naturalem exterminatur in terram nigram extra speciem naturae metallae:

lica: sed phlegma innaturale opportunum
illius aliquotiens per accidens conuer-
tur in humidum radicale, quod postea ter-
minatur in speciem metalli fulgentissimi.

De compositione Mercurij, & de sua natura reali,
& de suis partibus extremis, se-
parabilibus.

PRimò fili tu debes intelligere & po-
nere in tuo intellectu, quòd in ista ar-
te reali nō debes inquirere per suam pro-
prietatem, nisi de causis magis (vel magis-
terij) quæ sunt in latitudine naturæ me-
tallicæ. Scire facimus tuo intellectui,
quòd argentum viuum est illud tanquam
principale liquabile, & primum elemen-
tum metallicum. Et ad melius intelligen-
dum differentiam sulfuris & arg. viui,
per substantias separatas respectu suarum
compositionum, facimus tibi scire, quòd
argentum viuum cōtinet suum proprium
sulfur calidum & acutū: & deinde sulfur
con-

continet suum arg. viuu, quod est sicut aer
& epulum ignis, quoniam dictum arg. vi-
uum in sua propria radice est per ingeniu
naturæ primò compositum de terra alba,
subtili, sulfurea, calida & aerea, mista &
collecta in aqua clara, donec facta est vna
substantia homogenea in natura metalli-
ca cum mensura veræ proportionis clara
elementaria cooperante influentia stelli-
fica, quæ est virtus formæ metallificæ per
magnam concordantiam dictæ materiæ
sicut causa diuina & digna, per quam
completa est indiuidualitas argenti viui,
in quo est primò pausata forma naturæ
metallicæ tali modo, quòd siccum est con-
temperatum per humidum, & humidum
per siccum sine separatione vnus & alte-
rius: & per hanc definitionem potes com-
prehendere, quòd est fortis compositio-
nis ratione fortis mistionis humidi & sic-
ci in sua radice, sicut dicemus tibi de istis
duabus

duabus substātijs separatis scilicet de terra & aqua, per quas tibi datum est intelligere, quòd quando dicimus sulfur vel argentum viuum, turbatur tunc intellectus, quum totum sit de vna cōpositione: sed quando dicimus sulfur exterminabile, intellige hoc per proprietatem elementi terrestris: sed quando dicimus argentum viuum vulgare, intellige aquam suæ viuacitatis (extracta à vitriolo & sale petræ) secundum virtutem & rationem, quam suum subiectum requirit per extrema & media cum substantijs separatis per sublimationem naturalem concordantem & in naturam symbolizantem, licet sulfur sit in omnibus elementis, tamē illud nunquam est exterminabile, quum nō sit nisi vapor & actio aeris & ignis. Et ab isto dependet nostrum magnum secretum, per quod sublimatur omne humidum radicale, dum fuerit abstractum à radice suæ terræ

erræ sine exterminatione vel combustione
e suæ caræ tincturæ, quam extermina-
tionem recipit per virtutem elementi ter-
restris: sed quando iterum reuertitur, nō
est exterminabile ratione proprietatis,
quam recipit à sua humiditate: ergo quum
volueris illud venari à terra, habes reci-
pere cum proprio receptaculo scilicet in
aqua sua, quæ est argentum viuum et pro-
prium conseruatorium suæ combustionis.
Deinde dicimus tibi, quòd in supradicta
terra per virtutē elementalem reperiuntur
tres substantiæ terræ: prima est subtilis
ab humana sensibilitate, (vitrioli) sed
per experientiam reperta est grossa, gra-
uis, fusca, & tenebrosa, impediens in-
gressum & claritatem luminosam: &
ista est in qualitate sicca & frigida, de
natura vitri. Secunda (Jalis petræ) est
valde subtilis humanæ sensibilitati, sed
per experientiam reperta est fuliginosa,
Aa remo-

remota à perfectione ratione suæ extre-
mæ qualitatis, quæ est calida & sicca in
magna crematione: et ista substantia par-
ticipat cum sulfuribus, quæ cremantur in
aliquo latere, & sunt istæ duæ substan-
tiæ propria vasa, inter quæ argentum vi-
uum procreatur, scilicet illud, de quo in-
tendimus in opere naturæ, & est sicut factus
in matrice. Tertia substantia terre
est terra media calida & humida aere &
subtilis, & in mediocritate humanæ sen-
sibilitati (non est propriè terra, sed vapor
extractus ab illis duobus suprâ) & per
experientiâ reperta est magnæ perfectio-
nis, quia est pura natura & humidum ra-
dicale, de quo lapis noster recipit gradua-
liter suam nascentiam immaculatam in
proprieta metallica: per hoc dixerunt
philosophi, quòd istam substantiam habe-
separare per sublimationem à dictis dua-
bus substantijs, quæ sunt vitriolum & sal
Mo.

Clorienus apertè tibi dicit, quòd si vis fa-
cere re perfectionis, quòd tu extrahas pu-
rum substantiã Mercurij à ventre vascorũ
nitreantiũ, (hæc est sublimatio Mercurij)
quia de ista substantia cõstat lapis noster.

Intellige ergo verum idioma philoso-
phorum affectum super proprietates sub-
stantiarum naturæ: nisi ergo ipsas intelle-
xeris per substantias separatas, nunquam
realiter intelliges proprietates eorũ veri
diomatis: quia ipsi clarè loquuntur in phi-
losophia eorum, immò naturæ: cùm philo-
sophia non sit alia res nisi reuelatio secre-
torum naturæ in idiomate proprio natu-
rali, sine quo substantiæ naturæ nō possent
notificari non plus sicut alia causa siue be-
stia vel planta, nisi portauerit nomen, &
effectum, quod in generalitate dat noti-
tiam habitus causæ: & ideo diuersa fue-
runt idiomata inuēta in natura per diuer-
sos philosophos. Vnde quilibet locutus est

Aa 2 in sua

in sua philosophia clarius quàm potuit secundū cursum naturæ, saluando proprietatem suarū figurarum, licet vnum idiomā sit magis clarum & magis proprium quàm aliud, inquantū auctor fuerit melior expositor respectu proprietatū, quarum natura demonstrat effectus omni bono naturali intelligenti cū magna realitate: nec credere debes, quòd sancti & boni philosophi in sua philosophia tibi occultauerint sensum eorū, quia non esset factum vera philosophiæ, quū sua proprietas & requisita cum clara intentione velit reuelationem propriam, & claritatem radiosam causæ occultæ, & manifestationē puram sine occultatione, cuius intrinsecum in perfectā locutione reducunt ad purum intellectum factum & immissum à Deo cœlesti, in quo examinatur & depuratur virtus contrarij, sicut facit aurum in sua propria fornace.

RAY

RAYM VNDI
VLLI DOCTISSIMI
ET CELEBERRIMI PHI-
LOSOPHI MAGIA
naturalis.

*I*ncipit compendium artis
Magicae secundum natu-
rae cursum reformatum,
virtute cuius sine elonga-
tione & sine mentis ele-
vatione vel corporis, videre poteris hos
spiritus figuratos in aere condensatos in
forma monstrorum & diuersorum ani-
malium, & hominum humanorum, qui
vadunt sicut nubes modò huc, modò illuc:
et hoc totum fit ex principijs naturalibus,
certis formatis virtutibus mysticis, exe-
untibus ab alijs actibus naturalibus, cum
quibus ars magica formatur naturaliter.
Quare, si velis intelligere sua instrumen-

Aa 3 ta, in

ta, in quibus sunt fixæ, & per quæ for-
mantur, & vnde possunt exire, quia de
vna scientia formatur vna alia scientia.
Ars enim præsens continet sua instru-
menta, in quibus sunt virtutes naturali-
ter, quæ earū potentia faciunt fieri mul-
ta mirabilia, postquam sunt introducta
in proprijs retinaculis per artem natura-
lem, sine forti actione ad causam, quæ di-
citur communis, à simplici natura stan-
te in elementis simplicibus & compositis,
si eam scieris reducere in illam.

Compositio.

Accipe nigrum nigrius nigro, & ex
eo decem & octo partes distilla in
vasē vitreo, & in prima distillatione so-
lūm recipies alteram dimidiam partem:
hanc iterum distilla, & huius recipies
quartam partem: & tertio iterum distil-
la, & huius recipies duas partes: & in
quarta distillatione recipias quasi totum,
& sic

Et sic distilla illam partem vsq; ad octo
vel nouem vices, Et erit perfecta, sed
non rectificata nisi in vigesima secunda
distillatione.

Recipe huius aquæ partem quartam
libræ vnius, Et eandem acue distillando
cum vegetabilibus, quæ sunt apium silue-
stre, squilla, Et sic de alijs, de quibus di-
ctum est suprâ in anima transmutationis,
in capitulo quod incipit, Sed tamen prius
Ec. Et postea pone in vase circulationis
in fimo calidissimo, vel in vinacia, sub con-
seruatione specierum, prout practica in-
ferius demonstrabit, vel declarabit, quæ
est etiam vna de rebus, sine qua nihil po-
test fieri in magisterio huius artis.

Aqua calcinans omnia corpora.

GErmina capitulorum collige, Et de
terra, id est D, vncias quinq; Et se-
miss. et de aqua, id est C, vncias duas et se-
miss. cuius summa est pondus octo vnciarum

Aa 4 libra.

libralium, & totum mixtum subtiliter
moles in molendino marmoreo, tunc po-
nes in vase vitreo cum alembico supposi-
to, & distilla totam materiam, primò fa-
ciendo ignem lentum, & de serratura li-
gnorum, partibus duabus, & de carboni-
bus paruis vel tritis libras duas, & pa-
rum de furfure sicco, & accende ignē, &
dimitte quòd deinceps accendatur per se,
quousque incipiat distillare ab vno pun-
cto, vsque ad duodecim puncta, & tunc
cū paruis lignis incipias fortificare ignē,
faciendo ignem flammæ rectè sub mate-
ria, & sic continua ignem quousque re-
uertatur ad duodecim vel quindecim pun-
cta, veletiam in pauciora, & postea con-
tinua totum ignem, & illum continua se-
cundum puncta suæ distillationis, & po-
stea fortifica ignem, per vnum punctum
vlterius, & illum continua quousq; alem-
bicus perdat suum colorem, & amplius
non

non distillet, & tunc cessa, & dimitte in-
 rigidari, collige illam aquam & serua
 in loco calido & humido, & caueas ne
 aliquo modo possit respirare. Et memen-
 do, quòd habeas pallam vnam in lutamen-
 to rostri alembici, & collo receptaculi, vt
 aliquando in illam extrahere possit, vt
 recipiens habeat respiraculum: quoniam
 tantus est ibi subitus calor, quòd illud con-
 tinens sufferre non potest calorem illum
 excessiuum. Ergo quandoque oportet, vt
 aperiat, & quandoque claudatur.

Nota, quòd hæc aqua ex re vili facta,
 habet vigorem cōuertendi corpora in suā
 primam materiam, quæ coniuncta vir-
 tute vegetabili, est multæ perfectionis,
 & statim, postquam distillata fuerit,
 vult poni ad practicam, ne spiritus, qui
 est subtilis, & extraneæ naturæ, pereat
 per aerem, quoniam ingressus est ple-
 nus.

TV accipe duas partes lunæ bene purgatæ per capellam, siue per forte cinericiū valde subtiliatæ, & fac paruas petias, cum forpice, & pone medietatem eius in vase solutorio siue liquefactorio, & superpone ei tres lotones de aqua calcinatiua, & aliam eius partem in alio vase solutorio, & superpone ei aquæ calcinatiuæ tres lotones, & claudē bene vasa cum suis coopertorijs, & iuncturas luta cum farina & claro oui, & pone hæc vasa ad balneum per tres dies naturales.

De separatione calcis & aqua calcinatiua.

MEt alla calcinata in duobus vasis solutorijs, separa ab eis aquam colando claram cautè, ne terra illius possit aliquo modo ascendere, nec aquam turbare, quam aquam pone ad partem bene claudendo vas ipsius, deinde recipe terram

ram ipsius lunæ calcinatæ cum aliquan-
tulo eius humore, & pone ad ignem cine-
rum, cum alembico & recipiente, & cum
igne seruiente spacio duodecim horarum,
liquorem distilla, caue à forti igne, quo-
niam in forti calore solis aliquando fit
hæc separatio, deinde mitte ignem infri-
gidari per se, & habebis lunam peropti-
mè calcinatam.

De igne contra naturam.

VEgetabilis aquæ acuatæ duos loto-
nes pone in ampulla cum longo col-
lo, in quam posueris sex lotones aquæ cal-
cinatiuæ, & subito cooperi ampullam
cum suo coopertorio, & bene claudere cum
cera, & bene præpares seu colloques in-
tra balneum per duos dies naturales, &
in illo tempore totum vegetabile erit con-
uersum in aquâ claram, & recipies ipsum
solutum.

De occul-

VEgetabilem ignem solutivum in
aqua calcinata. Recipe salis cum
aqua octo lotones, id est quatuor un-
cias, & calcis lunæ duos lotones, id est
unciam unam, & simul pone in vase so-
lutorio, & cooperi proprio coopertorio,
ita quòd ingrediatur intus, & caue ne
ponas in aliquo calore, quousque opera-
tum fuerit sua propria virtute, & quan-
do quieverit, luta bene iuncturam, & po-
ne vas in balneo per tres dies naturales,
& postea cola aquam, & distilla humo-
rem, & calcina terram, quemadmodum
superiùs fecisti, & tandem reitera quòd
totum dissoluatur, isto regimine in for-
ma liquoris, & totum pone ad partem,
liquorem dissolutum per artem, quoniam
hæc est substantia corporis per artem
depurata.

De con-

De congelatione liquorum lunæ.

IN continenti postquam luna fuerit dissoluta in liquorem, tunc pone dictum liquorem in duplex vas circulationis, partiendo ipsum liquorē in duas partes æquales, & pone in quolibet vase quinque lotones de dicto liquore lunæ, & superpone ei in quolibet vase septem lotones de aqua prima vitæ rectificata, & pone in furno habente duo brachia, vbi vnus ignis temperatissimus possit calorem percutere, et colloca tua vasa, et liga circumquaque ad cannas alembici, & bene spissas spongiarum quas semper teneas madidas cū aqua frigida, & vbi intrant cucurbitas, sint strictæ, & ampullæ cū sentiunt calorem, statim videbis fermentum cum aqua sua ascendere, & distillabitur de vno vase in aliud vas continuè, & quantum ascendit de vno vase, tantum distillabitur, & intrat de alio: & sic videbis, quali.

qualiter ratione caloris subtilietur spiritus, & inspissetur per fermentum. Et quanto talis distillatio fuerit leniori igne, tantum etiā spiritus erit subtilior in fortitudine, & ingrossatur cōtinuè fermentum. Hunc autem modum tene, donec amplius non ascendit, & cum fermento fixabitur, & in lapidem conuertetur, quod fit in nouem vel in decem diebus.

De aqua elixir in oleum.

Vasa ambo extrahe simul, cū materia fuerit congelata, & loca in furno vel in balneo, & iterum soluetur in duobus diebus, & iterum congela, & hoc fac iter & amplius, & manebit inde virtute & potentia exaltatus quod bene congelari non poterit, quoniam ut oleum videbitur aliquantulum inspissatum.

De modo

De modo faciendi oleum lunæ.

Verùm quia hic modus abbreviatus pretiosissimus est, quoniam in decem diebus congelatur quinta essentia super fermentum et cum fermento, eò quòd res multum grossa terrestris & fixa est in luna, sed non ita citò soluitur post complementum fixationis quintæ essentiæ sicut in sole, vnde quasi in fine complementi tempus non est diuersum in albo et rubeo.

Medicinam hanc sic completam si iungas cum sulfure Saturni, vel Iouis, facit transmutationem secundum hoc fermentum.

Sufficienter per Dei gratiam diximus de albo, nunc dicamus de rubeo: quoniam enim opus solis in mensura concordat cum operationibus lunæ, si scis operari philosophicè cum aqua corruptibili, quæ sua magna virtute dissoluit totum solem, et sublimat

limat totum in aerem, quod est nostrum
secretum. Recipe ergo in nomine Domi-
ni duos lotones aquæ compositæ lunæ di-
stillatæ per alembicum prius, & in illa
proyce duos lotones aquæ vegetabilis a-
cuatæ, & superpone aurum tuum secun-
dum pondus aquæ vegetabilis, postea po-
ne in balneo per duos dies aut quatuor,
& infra dictum terminum inuenies au-
rum nigrum totum sicut carbonem. Eo-
dem modo soluitur & congelatur sicut
luna. Totum ergo compositum solis & a-
quæ pone in vas circulationis vnâ cum
duodecim partibus aquæ vitæ rectifica-
tæ, et cùm ampullæ sentient calorem, sta-
tim soluetur corpus siue fermentum solis,
& videbis in principio solem distillari, &
in fine figi, & in lapidem conuerti. Ac-
cipe ergo ambo vasa, simul extrahendo de
furno, vel balneo, & statim in vna nocte
soluetur aurum, & iterum congela, &
hoc

*hoc fac ter, vt de luna fecisti, et amplius
 in Dei virtute manebit exaltatum, quòd
 bene congelari non poterit, quoniam vt o-
 leū videbitur inspissatū. Et hic est precio-
 sior modus omnibus, et Deus nouit, quòd
 hic modus in effectu, subtilitate, virtute
 et bonitate cum operationibus est subti-
 lior & nobilior. Quanuis illas propieta-
 tes elixiris magni nō habeat, quas philoso-
 phi elixir magnum habere affirmant, ta-
 men si hanc medicinam miscueris cum sul-
 fure debito, tibi noto, vel Veneris vel
 Martis, transformabit secundum hoc fer-
 mentum.*

*Non arbitreris quin hæc medicina ha-
 beat etiā modum suum multiplicandi sicut
 habent & alie. ergo si cum sole isto sic so-
 luto bene miscendo impastaueris, argen-
 tum viuum vulgi septies sublimatum cum
 vitriolo, & sit pro duobus lotis solis, qua-
 tuordecim argenti viui, et postea sublima-*

Bb ueris

ueris impastatum aliquibus vicibus, semper sublimatum super feces reducendo, tunc fixabitur Mercurius in medicinam penetrantem & tingentem.

Item aliud miraculum: Si duo lotones huius solis sic soluti per se ponerentur in igne lentissimo octo diebus, cum octo libris, et quarta parte vnius libræ Mercurij congelati, totum in aurum conuertitur. Hæc enim miracula sunt in natura, & ideo fit, quia spiritus aquæ in solutione auri cum auro inseparabiter fixabitur, & etiam oleum lapidis philosophorum occultum tibi reuelatum, loco præallegato, facit hanc medicinam penetrabilem, et amicabilem, & coniungibilem omnibus corporibus, & augmentat eius efficaciam, ultra modum, sic quod in mūdo nō est secretius eo. Vnde si sciueris hoc abbreviare, vel ab aqua ita te separare, & laboraueris in modo mixtionis iam dictæ, poteris in triginta diebus lapidem

lapidem componere. Item si post quartam distillationem aquæ supradictæ postea septies distillaueris cum bono cinabrio & vitriolo, in æquali pondere, semper in qualibet vice nouas res imponendo, & in qualibet distillatione materiam lapidis bene siccando, antequam aquam infundas, postea cum duodecim partibus prædictæ aquæ posueris vnā partem fermenti sic præparati auri, in vase circulationis fixabitur.

De naturali euocatione corporum à suis spiritibus.

NAm in prioribus capitulis demonstrauimus, qualiter corpora perfectæ habent dissolui, in aqua lapidis philosophorū, & qualiter habent purificari & fixari. Vnde vltimò restat ostendere, qualiter à corporibus imperfectis possimus sulfur naturæ extrahere, & de amborum vniōe.

Bb 2

In

In Christi igitur nomine, Amen. Recipe calcem cuiuscunq; corporis volueris, & pone in vna ampulla, quæ habeat longum collum, et superpone de aqua vitæ rectificata, quæ supernatet quatuor digitis, et postea pone super cineres, et bulliat leniter per vnum diem, et post bullitionē pone in fimo calido vel stupha per duos dies naturales, vt melius digeratur, et separentur partes subtiles materiæ à grossitie seu grossitudine sua: transacto termino, ampullam extrahē inclinando ipsam, vt aquam possis cautē extrahere. Recipe aquam illam claram in vna cucurbita, & caueas ne feces turbentur, ratione inclinationis vasis, et incontinenti cooperi cucurbitam cum suo coopertorio, et pone in fimo vel in stupha sicut prius fecisti, vase bene clauso: et facta euacuatione, infunde aliam aquam similem primæ quod supernatet quatuor digitis, vt primò, et fac bullire

bullire in fimo, et scias quòd istas operationes reiterabis, quousque corpus à suis spiritibus euacuetur, et si tibi aqua defecerit, sume cucurbitā, in qua sunt omnes liquefactiones, & superpone alembicum, & distilla aquam lento igne, scilicet per balneum, intantum quòd habeas duas partes liquefactionis, et de ista aqua pone super materiā corporis, quæ est in ampulla, usque ad quantitatem pristinam, scilicet quatuor digitorum, et sic reiterabis donec tota terra sit euacuata, quam sic probabis. Accipe modicum de illa terra, sicca ad solē, qua desiccata, pone super laminam ignitam, & si fecerit fumum, reitera dictas operationes quousque fumum non faciat, tunc semper teneas tuas liquefactiones in loco humido et calido, quia melius conseruantur.

Vnde, cum ista compleueris perfectē, et signum prædictū assequutus fueris &c.

Bb 3 extra

extrabe materiam tuam ab ampulla, cū aliquantulo de prædicta aqua, & pone in cucurbitam & superpone alembicum, vt desiccetur materia, qua desiccata scias pondus eius, & eo scito habeas aquam vitæ peroptimè rectificatam in vase circulationis, et de ipso tria pondera superpone, et tam cito pone alembicum et claude bene, & completa distillatione, dimitte infrigidari, & tunc videas quòd terra sit bene sicca, & iterum pone aquam nouam in simili gradu rectificationis existentem secundum pondus prædictum, & omnes aquas illas, quas à terra sic extrahis, pone ad partem in ampulla bene clausa, & omnes illas operationes reiterabis, donec terra in subtilissimum & inpalpabilem puluerem sit reducta.

De exuberatione Mercurij.

Modo diximus de calcinatione seu liquefactione spirituum, Quibus omnibus

nibus peractis siue præparatis, recipe vas in quo sunt omnes liquefactiones et superpone alembicum, & distilla aquam per alembicum per balneum donec ad spissitudinem mellis deueniat, & tunc balneum permitte infrigidari, quo infrigidato, mitte de super de ista aqua quam modò extraxisti de terra tantum quod superemineat quatuor digitis, & pone ad inhumandum in fimo vel in stupha, per vnum diem naturalem, vase per optimè obturato: quo transacto superpone alembicum, & distilla aquam cum igne mediocri, & pone ad partem: facta ista distillatione & vase infrigidato, pone super materiam remanentem, de qua extracta vt prius, quòd emineat quatuor digitis, & pone ad inhumandum vt prius, & distilla vt prius supra, et omnes istas operationes continuè reiterabis, et hæc materia dicitur argentum viuum exuberatum vel lac virginis.

Bb 4 Com.

Completa ista exuberatione, scias pondus prædicti pulueris subtilissimi, et imbebe eum cum medietate sui ponderis aquæ exuberatæ, & pone ad inhumandum & nutriendum in calore fimi per octo dies, et in fine istorum dierum inuenies materiam tuā nimis humidam, et superpone ei alembicum, et distilla illam cum lentissimo igne, recipiendo aquam: qua desiccata cum moderamine, iteratò scias pondus, et pondere notato, repone aquam, quam modò recuperasti, et de illa aqua exuberata fac complementum ad medietatem sui ponderis: & omnes istas tales imbibitiones, et inhumationes, et calcinationes reiterabis, donec terra bibat de tali humiditate quatuor partes sui: et hoc cognosces ad tale signum, quòd si ponas modicum super laminam ignitam, et si euolauerit in fumum, factum est: sin autem nō, reitera imbibitiones et inhumationes et calcinationes,

tiones, donec consequaris signum prædictum: quo autem consecuto, pone super cineres, & da ignem primò lentum, et paulatim fortificando, donec tota materia ascendat superius ad latera vasis. Et dum sublimatum fuerit, dicitur corpus exaltatum in sale mirabili, quod omnes philosophi clamant lapidem et sulfur naturæ.

Salis vel sulfuris iam dicti inceratio sic fit. Recipe prædictum sal, cuiusvis metalli factum, vel aliquam quantitatem eius, et pone in crucibulo, et super cineres calidos situa ipsum, et dum erit aliquantulum calidum, pone de dicto oleo guttando guttam post guttam, donec sit spissum in spissitudine mellis frigidi: tunc remoue ab igne, et dum erit frigidum, accipe de eo modicum & proba ad laminam calidam, & si leniter funditur, factum est: sin autem non, reitera vt prius, donec lenissimè fluat ante fugam Mercurij. Et tunc projice vnum

Bb 5 pondus

*pondus super centum pondera Mercurij
crudi.*

SEQVITVR OPERATIO CA-
ritatis cum oleo lunæ.

LUnæ autem oleum habet virtutem fi-
xatiuam, & dat fusionem leuem su-
per omnia salia facta. Incera ergo sal Io-
uis, cum sulfur fuerit factum ex Ioue, cum
oleo lunæ, donec fluat, & projice vnum
pondus super centum pondera Iouis, vel si
sal fuerit de Saturno, projice vnum pondus
super quinquaginta Saturni, et erit opus
perfectissimū, melius omni naturali: Vel
si oleū est de sole incera cum sale Veneris,
aut Martis, & projice vnum pondus su-
per mille pondera Veneris.

Sal aquæ vitæ sic fit, Calcina feces vi-
ni vel tartarum donec sint albæ: Deinde
imbibe eas cum aqua vitæ, summè rectifi-
cata & acuata in vase circulationis, &
pone ad putrefiendū per diem vnum, de-
inde

ide lento igne distilla aquam, & vlti-
mò calcina terram, vel sal, et iterūmbibe
& distilla & calcina vt prius per omnia,
et fac quatuor vicibus, tunc pone per se ad
soluendum, in balneo, quo soluto congela,
et fac hoc quater, et habebis artis sal, siue
Mercuriū testamētariū, sine quo nihil fit.

In proiectione omnium medicinarum
nostrarum iam dictarum, nullum inueni-
es alteratum, ad perfectionem extrinse-
cam, quousque ducatur per cineritiū, quia
stannum videtur stannum sicut prius, sed
est modicum frangibile & modicum indu-
ratum sine luciditate manifesta, quousque
per cineritiū bene sit purgatum, & sic e-
tiam de Saturno, & similiter de Venere,
sed est in colore Iouis, sed ductum per ci-
neritium poteris videre hoc quod muta-
tum est in argentum depuratum. Et istæ
diuersitates veniunt per maioritatē vir-
tutū ramorū lapidis secundum magis et mi-

nus suarum præparationum & sublimationum, quare color spiritus mutatiuè illarum non tantam virtutem in suis substantijs grossis habet, quòd ille posset per suam proprietatem segregare res heterogeneas metallorum, quando per suum spiritum transformantur, nisi per adiutorium cineritij, & hoc est ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua est colligata virtus, quæ transiuit, & quæ impediuit ad complendam actionem integram sui spiritus, quæ est diuidere hoc quod nō est de essentia naturæ, & coniungere hoc quod est propinquum ad naturā argenti viui, quod post hoc iuenit mutatum in finem argentum, quod est melius quàm de minera. Sed non intelligas quòd in suis cineritij debet ponere plumbum, quia medicina facit totum cum adiutorio ignis cinerosi. Etiam quando dictæ medicinae proyiciuntur super corpora, postmodum ipsa non possunt pati

pati ignem ignitionis, immò statim funduntur sine ignitione determinata: & hoc est ideo, quia sua natura non patitur contrarietatem materiæ indigestæ, quæ facit ipsum fundi ante tempus, quousque per cineritium consumatur materia indigesta, quæ stat in loco substantiæ phlegmaticæ vaporalis. Adiuua igitur virtutes tuæ medicinæ per cineritium, & inuenies aurum & argentum, secundum quod medicinæ fuerint in illis, vel ad album vel ad rubeum.

FINIS.

COLONIAE

Apud Iohannem Birckmannum

Anno M. D. LXXVII.

Cum gratia & priuilegio Cas. Maiest.

